

1. SZÁMÚ MELLÉKLET
**Csomorkány település (mezőváros) régészeti topográfiai kutatási
adatok szakmai beszámolóhoz**

A Csomorkány mezőváros 2019–2020. évi régészeti kutatása program keretében a Tornyai János Múzeum és Közművelődési Központ 2019. március 20. és 2019. október 24. között terepbejárást, valamint műszeres lelet- és lelőhely-felderítést (fémkereső műszeres kutatást) végzett a Hódmezővásárhely 0388/2–3, 0388/6–11, 0389/1, 0390/21–27, 0390/45–47, 0421/48–49, 0421/61–70 helyrajzi számú ingatlanok területének egy részén, a Hódmezővásárhely 2. lelőhelyen (nyilvántartási azonosító száma: 1539).

2020. augusztus 27-én a Várkapitányság Integrált Területfejlesztési központ Nonprofit Zrt. magnetométeres kutatást végzett, a Tornyai János Múzeum és Közművelődési Központ által előzetesen meghatározott 1 hektár (10 790 m²) kiterjedésű területen (Hódmezővásárhely 0390/25–27 helyrajzi számú területek).

A kutatási program előkészítése során Dr. Béres Mária közreműködésével feldolgozásra került a Csomorkány mezőváros területén 1991-1996. között végzett régészeti kutatások dokumentációja, melyeket a Tornyai János Múzeum Régészeti Adattárában (TJM Régészeti Adattár 998-2020 – 1080-2020), Régészeti Diatárában (TJM Régészeti Diatár 2835-3744), valamint Régészeti Fotótárában (TJM Régészeti Fotótár 5649-6148) kerültek elhelyezésre és nyilvántartásba. Sor került a még nyilvántartásba nem vett régészeti leletek gyűjteményi nyilvántartásba vételére is (TJM Ltsz.: 2019.16. tételszám).

Az 1991 és 1996 közötti temetőfeltárás embercsontanyagát 2019-ben Dr. Marcsik Antónia antropológus meghatározta, a humán csontanyag embertani feldolgozásának kézirata 2021 júniusában elkészült.

Az intenzív terepbejárás elvégzésére 2019. március 20. és 2019. április 4. között került sor. Előzetesen térképen a teljes kutatásra kijelölt területet 20x20 m-es négyzethálókra osztottuk. Ezeket az egységeket egyedi azonosítóval (1-től n-ig) láttuk el. A terepbejárással párhuzamosan tűztük ki a 20x20 m-es szelvényeket. A leletanyagot minden esetben egységenként külön csomagoltuk és a feldolgozás során végig külön kezeltük. A 2019-ben bejárt terület nagysága 17,36 hektár volt. A terepbejárás során 447 db 20x20 m-es parcella dokumentálására került sor. Az intenzív terepbejárásból származó leletanyagot már a csomagoláskor is válogattuk, anyag típusonként, külön zacskózva kerültek a múzeumba. A múzeumba került leletek közül a téglák és paticsok teljes körűen selejtezésre kerültek (lásd a dokumentáció részeként csatolt selejtezési jegyzőkönyvet), azonban a többi anyagcsoportban (kerámia, kő, állatcsont) nem került sor selejtezésre. A leletanyag, különös tekintettel a kerámiaanyag parcellánkénti, részletes feldolgozását és elemzését Dr. Béres Mária végezte el további külsős kutatók bevonásával. A teljes terepbejárás anyag gyarapodási naplóba került. Gyarapodási száma: 2019.1.

A terepbejárás során előkerült kőzet-, csiga-, valamint kagylóanyagok feldolgozását egyetemi szakdolgozata keretében Imre Lajos végezte el 2019–2020-ban. 1715 kőzetminta, valamint 400 db malakológiai maradvány került feldolgozásra. Az elkészült elemzés a Tornyai János Múzeum Régészeti Adattárában 1131-2020. leltári számon található.

A Műszeres lelet- és lelőhely-felderítésre 2019. április 7. és 2019. október 28. között került sor (összesen 27 alkalom) az alábbi helyrajzi számú területeken: 0388/3, 0388/6, 0388/7, 0388/8, 0388/9, 0388/10, 0390/24, 0390/25, 0390/26, 0390/27, 0390/46, 0390/47, 0421/64, 0421/65, 0421/66, 0421/69, 0421/70. Az előkerült leletek helyét minden esetben

GPS készülékkel EOV koordinátarendszerben rögzítettük. A leleteket külön csomagoltuk és 1-től n-ig egyedi azonosítóval láttuk el. Összesen 539 db tárgy került elő.

A 2019. évi terepi munkálatokban részt vett: Csányi Viktor feltárásvezető, dr. Béres Mária munkatárs, Szabó Hubay Attila Győző és Göbolyös Mihály (régésztechnikus), valamint Kovács Katalin, Imre Lajos, Kocsis Imre, id. Kovács Imre, Kovács Ferenc, Szántó Lili (a TJM munkatársai), továbbá közösségi régészeti tevékenység keretében mintegy 100 fő önkéntes.

A 2020. augusztus 27-én a Várkapitányság Integrált Területfejlesztési Központ Nonprofit Zrt. által végzett magnetométeres kutatás során Sensys MXPDA típusú, 5 csatornás Fluxgate szondákkal mérő magnetométert alkalmaztunk, amelyhez JAVAD Triumph-1 külső antennával rendelkező térinformatikai GPS-t használtunk a helymeghatározáshoz, bázis – rover felállásban. A felmérés eredményeként számos, eddig nem ismert régészeti objektumra utaló anomália látott napvilágot. Az eredményképpen markánsan kivehető két, egymáshoz képest körülbelül 27–35 m távolságban elhelyezkedő, északnyugat-délkeleti irányú árok vonala, melyek szinte a teljes mérési képen (s feltehetően azon túl is) keresztülfutnak, illetve ezek külső oldalain szintén észlelhetők kisebb árokokra, árokrészletekre utaló anomáliák. Ezek mellett elszórtan, de különösen a mérési terület északi felében több olyan jelenség is kivehető, melyek nagy valószínűséggel régészeti korú objektumok lehetnek. Mind az árokok, mind a földbe mélyített objektumok legnagyobb eséllyel az egykori mezővároshoz tartozó jelenségeket jelölnek, de természetesen nem zárható ki róluk, hogy más korszakokhoz (például: őskor vagy népvándorláskor) köthető objektumok is lehetnek közöttük. Ennek megállapításához további kutatás, feltárás szükséges.

A korábbi feltárások, a terepbejárás, valamint a műszeres lelet- és lelőhely-felderítés leletanyagainak restaurálását és nyilvántartásba vételét követően a kiemelkedő leletek rajzos és fényképes dokumentálása is elkezdődött. 2019-ben és 2020-ban összesen 262 db tárgyról készültek műtárgyfotók (készítette: Donka Gábor, digitális utómunka: Göbolyös Mihály). A lelőhelyről származó leletanyag egy részéről (1884 db tárgy) Szántó Lili 2020-ban összesen 1884 tárgy-, illetve profilrajzot készített.

A 2019-ben és 2020-ban elvégzett régészeti kutatások eredményeiről Dr. Béres Mária 2021. január 27-én a Tornyai János Múzeum Korok, Kultúrák, Lelőhelyek című régészeti előadássorozatának keretében *Csomorkány mezőváros újabb régészeti kutatása, és egy készülő monográfia* címmel megtartott online előadáson számolt be, valamint a 2020-ban és 2021-ben megtartott előadások írott tanulmányait tartalmazó kötetben publikálta az eredményeket.

Béres Mária: *Csomorkány mezőváros újabb kutatása és egy készülő monográfia*. In: Korok, Kultúrák, Lelőhelyek 2021. Szerk.: Csányi Viktor. Hódmezővásárhely, 2021. 45–60.

Geofizikai feltérési dokumentáció

A „Csomorkány mezőváros 2019–2020. évi régészeti kutatása program” projekthez kapcsolódóan végzett régészeti geofizikai felmérésről

Készítette:

VÁRKAPITÁNYSÁG
NONPROFIT ZRT.

2020

GEOFIZIKAI FELTÁRÁSI DOKUMENTÁCIÓ

1. Bevezetés

2020. augusztus 27-én a *Tornyai János Múzeum és Közművelődési Központ* megrendelésére a *Várkapitányság Nonprofit Zrt.* Lelőhelydiagnosztikai Csoportja régészeti geofizikai méréseket végzett Hódmezővásárhelytől keletre, *Hódmezővásárhely – Csomorkány lelőhely (azonosító: 1516)* területén.

2. A kutatási terület elhelyezkedése, természetföldrajzi jellemzői, a kutatás célkitűzései

A vizsgálati terület Csongrád megyében, Hódmezővásárhely és Békéssámson között, a ma is látogatható csomorkányi templomromtól dél-délnyugati irányban, a Csongrádi-sík területén helyezkedik el. A kistáj 79.5 és 107.6 m közötti tszf-i magasságú, enyhén a Tisza-völgy irányába lejtő, a Maros-hordalékkúpsíksághoz kapcsolódó tökéletes síkság. A táj DNy-ról veszi körül Maros hordalékkúpját. Területe sík, amelyet homokvonulatok kísérete folyóholtágak tarkítanak, felszínét lösziszap fedi. A talajvíz átlagos mélysége 2-4 m közötti.

3. A geofizikai felmérés elvi háttérének, a terepi adatgyűjtés módszerének és a mérési adatok feldolgozásának ismertetése

A geofizikai vizsgálathoz magnetométert alkalmaztunk. E kutatási módszer alkalmazása során a Föld mágneses terében történő lokális rendellenességeket (természetes vagy mesterséges eredetű jelenségek vagy bolygatások) térképezzük fel, melyet a Föld felszínén és a földben lévő mágneses anyagok torzítnak. Ezen passzív érzékelési módszer régészeti célú alkalmazhatóságát alapvetően két szempont befolyásolja: egyrészt a keresett jelenség (régészeti objektum) mágneses tulajdonságainak el kell térniük környezetükétől, másrészt pedig e környezet mágneses tulajdonságainak közel homogénnek kell lennie.

A mérések hatékonyságát nagyban befolyásolja a tájban, régészeti lelőhelyeken előforduló anyagok (talajok, tárgyak) mágnesezhetőségének mértéke, a szuszceptibilitás. Ez az érték azt jelzi, hogy a kérdéses anyagban egységnyi mágneses tér mekkora relatív mágnesezettséget indukál. Talajok és kőzetek esetében a bennük különböző arányban jelentkező mágneses ásványok aránya e kérdésben meghatározó. A módszer régészeti célú alkalmazásának fizikai alapját is ennek megfelelően a felső talajrétegek, régészeti objektumok és az altalaj eltérő mágnesezettsége adja. Ugyanakkor szükséges megjegyezni, hogy eltérő jellegű régészeti jelenségek is képesek hasonló jellegű hatást, anomáliát okozni, melyek kiértékelésében a mért

terület környezeti jellemzői, régészeti öröksége, illetve az alkalmazott módszer ismerete segíthet. A geofizikai mérés értelmezését így mindenképpen a régészet és a geofizika területén jártas szakemberek bevonásával javasolt elvégezni.

A magnetométeres felmérési módszer átlagos körülmények között az egykori emberi megtelepedéssel kapcsolatos jelenségek azonosítására alkalmas, ezek az örökségi elemek legnagyobb részét jelentik. A módszer elsődleges és széles körben alkalmazott felhasználási területe a telepobjektumok (gödrök, árkok, földbe mélyített épülete, kemencék, tűzhelyek) jelenség (anomália) szintű vizsgálata és lehatárolása. Különösen hangsúlyos az égett (tűzhely, kemence, kiégett padlók) felületek jó azonosíthatósága, amely e jelenségek égetésből fakadó jó mágnesezettségének köszönhető. Az azonosítható régészeti jelenségek mérete jellemzően a felmérés sávtávolságainak, intenzitásának függvénye, így például kisebb méretű cölöplyukak jellemzően csak sűrűbb, míg hosszabb lineáris jelenségek (árkok), földbe mélyített épületek tágabb mintavétel készítésével is azonosíthatók. A mintavételi sűrűség meghatározása így az azonosítható régészeti jelenségek körét, illetve térbeli felbontását nagyban meghatározza. Paleocsatornák, utak, szántásnyomok és falak, falkiszedések nyomai is jellemzően jól azonosíthatók a magnetométeres felméréseken, melyek az emberi megtelepedések tágabb környezetének interpretálásában jelenthetnek segítséget.

Az alkalmazott műszer érzékenységének függvényében a méréseket eltérő mértékben különböző zajok terhelhetik, melyek a mérések értelmezését döntően is befolyásolhatják. A régészeti jelenségeknél erősebb mágnesezettség könnyen elfedheti a régészeti jelenségekre utaló anomáliák hatását. Így hangsúlyos az ismert, mérés során észlelhető recens hatások kiszűrése, mint például a közúti forgalom, villamos vezetékek és tartóoszlopaik, földbe ázott vezetékek, földutak hatásának kiszűrése. A mezőgazdasági művelés során a munkagépekből lehulló alkatrészek kiszűrése már problémásabb, mert azok egyéb, akár régészeti korú vastárgyakhoz hasonló bipoláris anomália formájában jelentkeznek. A szántás és egykori parcellahatárok nyomai is jellemzően érzékelhetők a felméréseken, melyek szintén könnyen kiszűrhetők és vizualizálhatók, ugyanakkor ezek a hasonló tartományban jelentkező jelenségek könnyen kitakarhatják, vagy nehezebben értelmezhetővé teszik a gyengébb mágnesezhetőségű régészeti jelenségek jelét is. Passzív érzékelési mód kapcsán a felső talajréteg (humusz) változó vastagsága is a mért értékek torzulását okozhatja, azaz vastagabb talajtakaró csökkentheti a műszer belátási mélységét és így egyes régészeti jelenségek észlelését is. Kizárólag a mérés alapján az azonosított jel korát jellemzően nem lehet megállapítani, legfeljebb szerkezeti, formai jegyek alapján lehet egyes esetekben erre következtetni.

A felmérés Sensys MXPDA típusú, Fluxgate szondákkal mérő műszerrel történt, amellyel a föld mágneses terének változásait felhasználva lehet kimutatni a felszín alatt levő természetes vagy mesterséges eredetű jelenségeket, bolygatásokat. A gradiens mérés során két egymás felett elhelyezkedő szonda használható egy időben, s a szondák által mért térértékek különbségét alapul véve és elosztva a szondák távolságával, pontonként megkapható a mágneses tér vertikális gradiensének nagysága. A földben lévő fémtárgyaknak van a legjobb mágnesezhetőségük, ezek jelentős mértékben zavarhatják a mérést. Kizárólag a mérés alapján az azonosított jel korát jellemzően nem lehet megállapítani, legfeljebb szerkezeti, formai jegyek alapján lehet egyes esetekben erre következtetni. A kutatási területeken egyszerre tizenhat szondapárral zajlott a mérés, melyek egymástól 25 cm-re kerültek elhelyezésre, a mérési pontok távolsága a szelvények mentén 10 cm volt. Optimális esetben a mérés során a műszer hozzávetőleg 0.75 – 1 m mélységig vizsgálja át a talajt, így a kutatás során is ebből a maximális mélységből szolgáltatott számunkra információkat a mérési területekre jellemző talajtípusok függvényében. A terepi munka során összesen **10790 m²** terület került felmérésre.

Az adatok feldolgozás során ezután a műszer működéséből fakadó szisztematikus hibák kiszűrésével kezdődik. Ekkor igazítjuk egymáshoz az egyes szondák adatait és küszöböljük ki a műszer mozgásából adódó kisebb eltéréseket. Ezután a mérési adatok szabályos hálóba (0,25 m x 0,25 m) rendezése történik, melyet „Krieking” interpolációval végzünk.

Ezután következik az adatok szűrése. Felül és alulvágó szűrők alkalmazása (azaz a mérési adathalmazból mind negatív, mind pozitív irányba jelentősen kiugró adatok kivágása) után gyakran frekvenciatartományban is végzünk szűréseket. Ilyen az ún. „tüskétlenítés” (despike), a geológiai hatások szűrése, valamint az ún. pólusredukálás, amely az azonosított dipólusok helyét hivatott pontosítani. Ezekon kívül gyakran alkalmazunk képi szűréseket is. A kész mérési képet végül a mérési helyszínen általánosan használt megfelelő térképi (jelen esetben HD72/EOV, EPSG: 23700) vetületben ábrázoljuk.

3.1.A geofizikai felmérés értelmezése¹

Az értelmezés során használt azonosítószámok feloldása (*Csomorkany_2020_GF01_INT.shp*) attribútum táblájának „típus” oszlopában):

1	Régészeti jelenség
2	Lehetséges régészeti jelenség

¹ A terepi geofizikai felmérés állományának szűrését, feldolgozását és értelmezését Klembala Zsombor (geofizikus) végezte.

3	Árok
6	Mágnesezett tárgy/objektum okozta anomália

A felmérés a regisztrált lelőhely területén belül, északról dél felé és keletről nyugat felé enyhén lejtő területen helyezkedik el. A mérési eredményképpen markánsan megjelenik két, egymáshoz képest cca. 27-35 m távolságban elhelyezkedő, északnyugat-délkeleti irányú árok vonala, melyek szinte a teljes mérési képen keresztülfutnak (s további mérésekkel vélhetően követhetők lennének északi és déli irányban azon túl is), illetve ezek külső oldalain szintén észlelhetők kisebb árkok, árokrészletekre utaló anomáliák. Ezek mellett a mérési képen elszórta, de különösen az északi felében több olyan jelenség is kivehető, melyek nagy valószínűséggel régészeti korú objektumok lehetnek (ld. 3-4. ábrán sötétkék színnel jelölt anomáliák, illetve az értelmezést tartalmazó .shp fájl attribútumtáblájának 1-es értékű poligonjai). Ezeken felül több olyan anomália is látható, melyek kevésbé biztosan meghatározhatóak a mérési eredményképpen, de feltételezésünk szerint nem zárható ki, hogy lehetséges régészeti objektumokat jelölnek (ld. 3-4. ábrán világoskék színnel jelölt anomáliák, illetve az értelmezést tartalmazó .shp fájl attribútumtáblájának 2-es értékű poligonjai).

Mind az árkok, mind a földbe mélyített objektumok nagy valószínűséggel az egykori mezővároshoz tartozó jelenségeket jelölnek, de természetesen nem zárható ki róluk, hogy más korszakokhoz (pl.: őskor vagy népvándorláskor) köthető objektumok is lehetnek közöttük. Ennek megállapítása csakis feltárás által lehetséges.

A fentiek felül a mérési területen legnagyobb számban vastárgyak okozta anomáliák vehetők ki (ld. 4. ábrán piros színnel jelölt anomáliák, illetve az értelmezést tartalmazó .shp fájl attribútumtáblájának 6-os értékű poligonjai), melyek némelyikéről nem zárható ugyan ki, hogy régészeti korú tárgyakat jelölnek, de döntő részük minden bizonnyal az elmúlt évek-évtizedek emberi tevékenysége, recens bolygatások, mezőgazdasági művelés során odakerült hulladékként értelmezhető.

4. Összegzés

2020. augusztus 27-én a *Tornyai János Múzeum és Közművelődési Központ* megbízásából magnetométeres régészeti geofizikai felmérés került elvégzésre Hódmezővásárhelytől keletre, Hódmezővárashely – Csomorkány lelőhely területén, összesen 10790 m² területen.

A felmérés eredményképpen több régészeti objektumra utaló anomália is látható. Legmarkánsabban két, egymástól cca. 27-35 m-re, északnyugat-délkeleti irányban futó árok

vehető ki, melyek minden bizonnyal a mérési területen túl is folytatódnak északi, illetve déli irányban. Ezeken kívül több más, kisebb árokszakas is azonosítható.

Az árkokon kívül több olyan kisebb, változó méretű és formájú anomália is megjelenik, melyek földbe mélyített, régészeti korú településobjektumok lehetnek (gödrök, tárolóvermek, stb.). Ezek döntő része nagy valószínűséggel a középkorra tehető és az egykori mezővároshoz köthetők, de természetesen más korszakok emlékei sem zárhatók ki. Az anomáliák pontosabb korának és funkciójának meghatározásához további kutatás, feltárás szükséges.

Nagy László

Nagy László

régész

VÁRKAPITÁNYSÁG INTEGRÁLT
TERÜLETFEJLESZTÉSI KÖZPONT NONPROFIT ZRT.
RÉGÉSZETI ÉS TUDOMÁNYOS IGAZGATÓSÁG
LELŐHELYDIAGNOSZTIKAI CSOPORT

Terepi mérési napló

**A „Csomorkány mezőváros 2019–2020. évi régészeti kutatása
program” projekthez kapcsolódóan végzett régészeti geofizikai
felmérésről**

VÁRKAPITÁNYSÁG
NONPROFIT ZRT.

TORNYAI JÁNOS MÚZEUM
ÉS KÖZMŰVELŐDÉSI KÖZPONT
HÓDMEZŐVÁSÁRHELY

2020

GEOFIZIKAI MÉRÉSI NAPLÓ

Dátum: 2020. 08. 27. Csütörtök

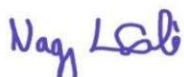
Időjárás: Napos, meleg idő

Munkavégzés ideje: 8:00 – 17:00

Részvevők: Klembala Zsombor (geofizikus), Nagy László (régész), Csányi Viktor (régész),
Dr. Béres Mária (régész)

A mai napon a Várkapitányság Integrált Területfejlesztési központ Nonprofit Zrt. elvégezte a „Csomorkány mezőváros 2019–2020. évi régészeti kutatása program” keretében a Tornyai János Múzeum és Közművelődési központ által megrendelt régészeti geofizikai felmérést.

A terepi mérés során Sensys MXPDA típusú, Fluxgate szondákkal mérő műszereket használtunk, melyekhez bázis – rover felállásban dolgozó JAVAD Triumph-1 antennák 1-3 cm-es térbeli pontosságot szolgáltatottak. A kutatandó terület (HF01) a megrendelő által megadott helyen lett kijelölve, 1 ha nagyságban. A mérés időpontjában betárcsázott, rögös, műszerrel kifejezetten nehezen járható, mérésre nem ideális állapotban volt, ennek ellenére végül a helyszín egészét felmértük (összesen 10790 m²-t).

Nagy László

régész

VÁRKAPITÁNYSÁG INTEGRÁLT

TERÜLETFEJLESZTÉSI KÖZPONT NONPROFIT ZRT.

RÉGÉSZETI ÉS TUDOMÁNYOS IGAZGATÓSÁG

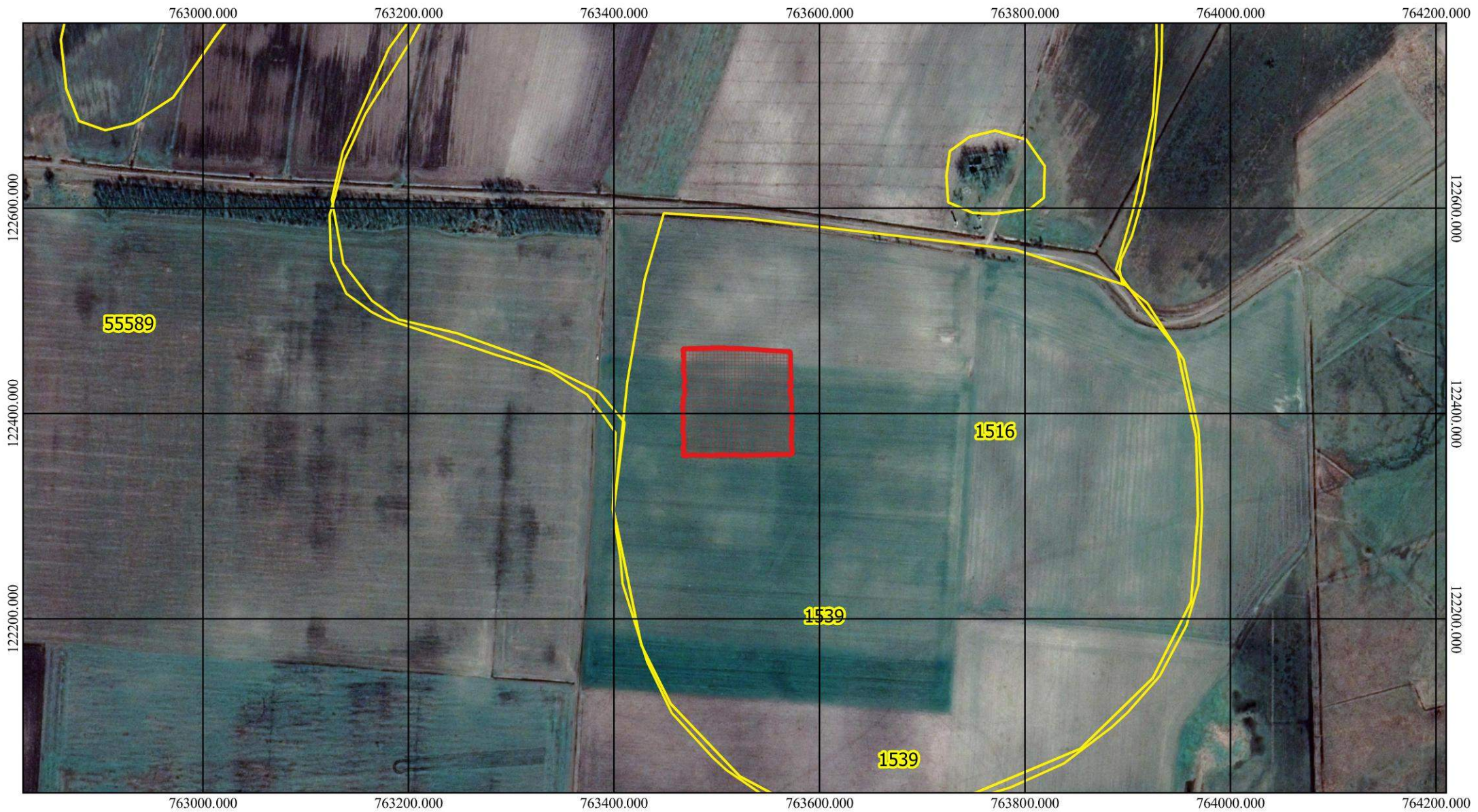
LELŐHELYDIAGNOSZTIKAI CSOPORT

Csányi Viktor

régész

TORNYAI JÁNOS MÚZEUM ÉS K. K.

Jelmagyarázat

- Környező lelőhelyek
- Geofizikai kutatás területe

**Csomorkány mezőváros 2019-2020. évi régészeti kutatása
program - geofizikai vizsgálat**

A régészeti geofizikai kutatás helyszíne a terület áttekintő térképén

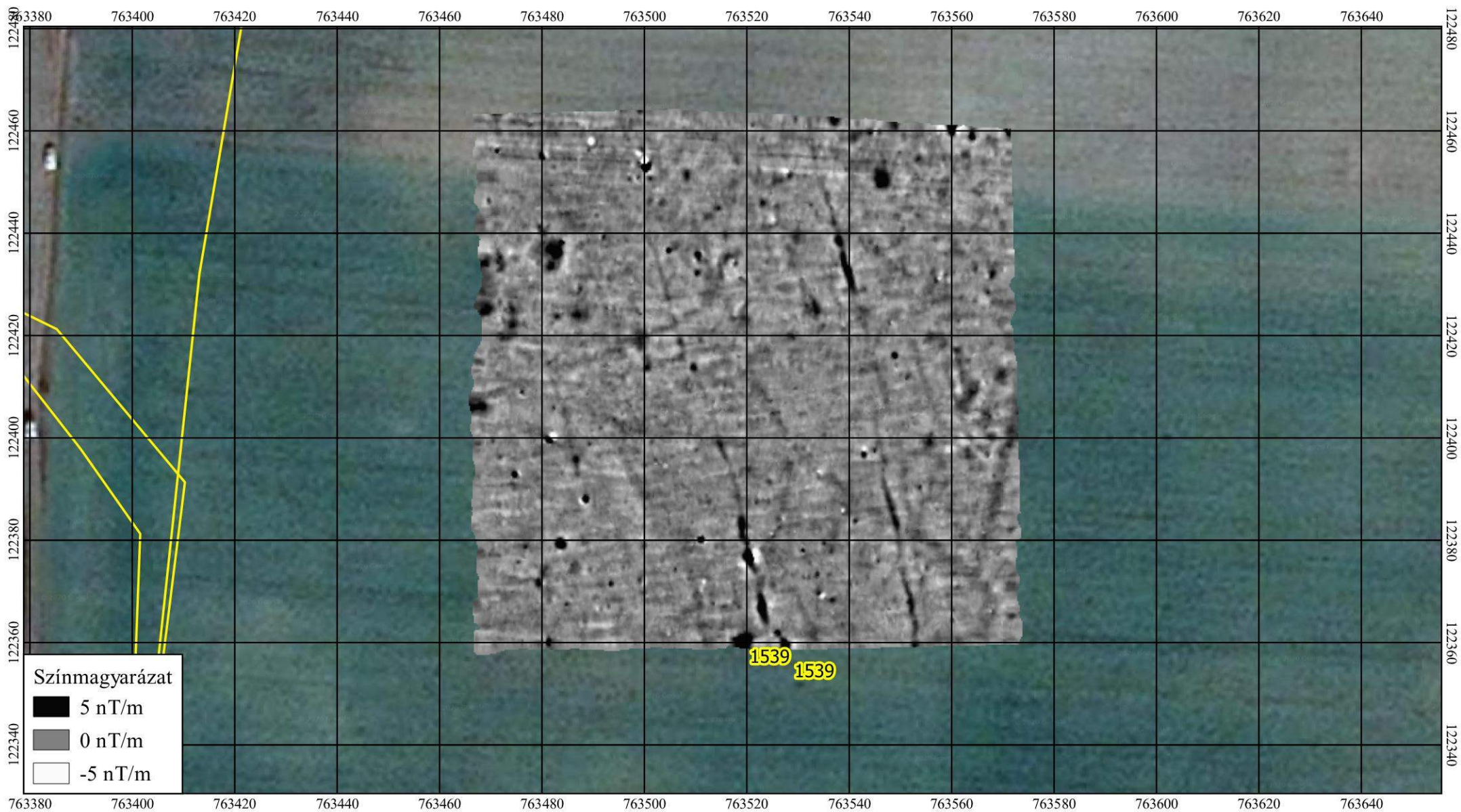
0   100   200 m

1:5000

1. ábra

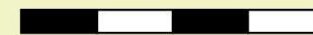
Jelmagyarázat

□ Környező lelőhelyek

Csomorkány mezőváros 2019-2020. évi régészeti kutatása program - geofizikai vizsgálat

A vertikális gradiensmérés állománya

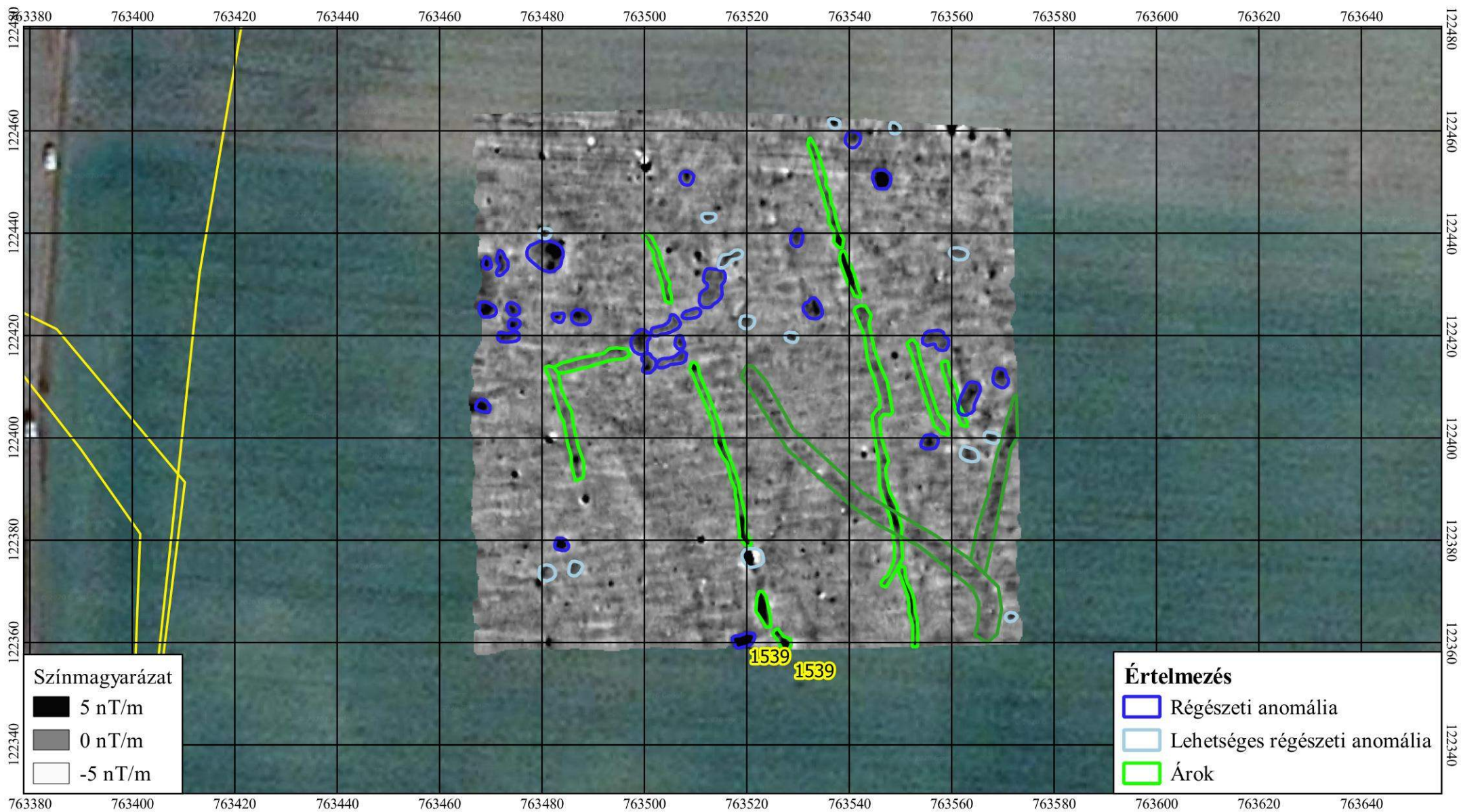
0 10 20 30 40 m

1:1000

2. ábra

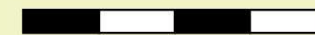
Jelmagyarázat

Környező lelőhelyek

Csomorkány mezőváros 2019-2020. évi régészeti kutatása program - geofizikai vizsgálat

A vertikális gradiensmérés állományának értelmezése 1.

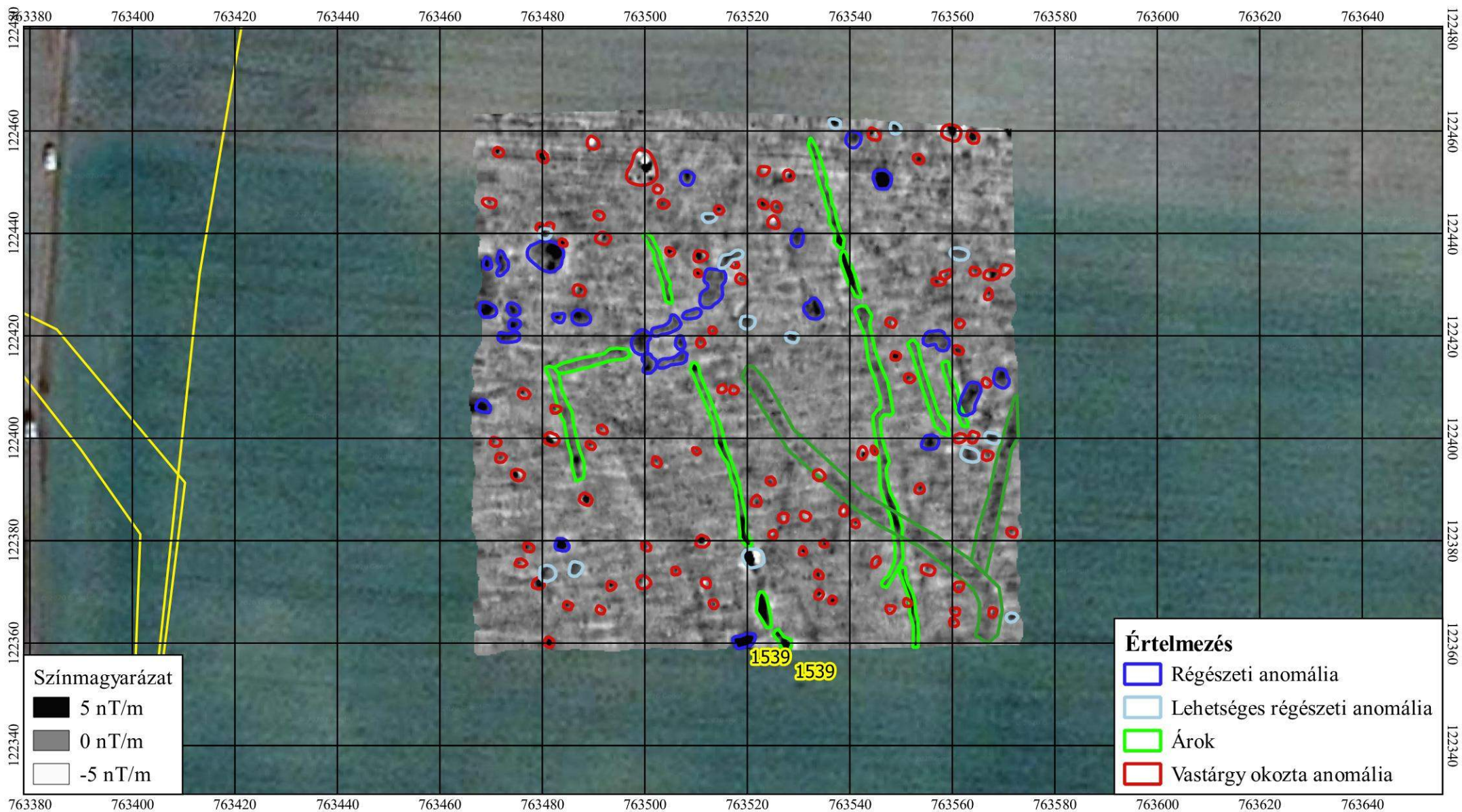
0 10 20 30 40 m

1:1000

3. ábra

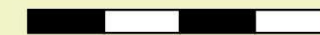
Jelmagyarázat

Környező lelőhelyek

Csomorkány mezőváros 2019-2020. évi régészeti kutatása program - geofizikai vizsgálat

A vertikális gradiensmérés állományának értelmezése 2.

0 10 20 30 40 m

1:1000

4. ábra

Feltárási napló

Hódmezővásárhely 0388/2–3, 0388/6–11, 0389/1, 0390/21–27, 0390/45–47, 0421/48–49, 0421/61–70 helyrajzi számú ingatlanok területének egy része (Csomorkány) terepbejárás, valamint műszeres lelet- és lelőhely-felderítés

Hódmezővásárhely-Csomorkány

2019. március 20. – 2019. október 28.

Előzmények

A Tornyai János Múzeum 2018 őszétől az NKA által is támogatott *Csomorkány régészeti kutatása* című projektet indított. Ennek egyik eleme több időszakban a település/mezőváros központi részének 20x20 m-es négyzethálóban intenzív terepbejárása. A feladat elvégzése azért is sürgető, mert a mezőgazdasági művelés alatt lévő területeken a modern nagy gépek nagyjából 0,5x0,5 cm-esre örölik a felszíni leletanyagot, azaz rövidesen nem lesz mód az emléktárgy összegyűjtésére és tudományos vizsgálatára.

A munkakezdést – a helyszíni szemlék után, a bejárandó felületek kiválasztásával – 2019. március 13-án bejelentettük a Csongrád Megyei Kormányhivatal Szegedi Járási Hivatal Hatósági Főosztály 2. Járási Örökségvédelmi és Építésügyi Osztály részére (TJM Iktsz.: 157/2019-3; azonosító: EPAPIR-20190313-5667). A jogerős tudomásul vétel a kormányhivatal részéről 2019. 03. 20-án érkezett meg Cs-06/D01/084-2/2019. számmal, ezt követően meg is kezdtük a munkát a 20x20 m-es É-nak tájolt négyzetháló kitűzésével.

2019. 03. 20. (szerda)

Időjárás: hűvös, szeles idő. Rövid ideig szélcsend, ekkor napos.

Munkaidő: 7,30-16,30

Résztevők: Kocsis Imre, Szabó Attila, Göbolyös Mihály, Szántó Lili, Csányi Viktor, Béres Mária.

Kocsis Imre és Csányi Viktor a bejárandó négyzethálót tűzték ki, Béres, Göbolyös, Szabó és Szántó terepet jártak.

A kitűzők reggel 7,30-kor, a terepjárók később indultak Csomorkányra. A kitűzött körülbelül 1 ha-nyi területet ÉNy felől kezdtük bejárni, a 20x20 szelvények bejárását Ny felől, illetve DNy felől kezdtük.

Szabó Attila Győző: (1., 41., 81., 121., 161. parcellák)

81–161. parcellák között a terület fedettsége leletekkel sűrű, a kerámia alapján főleg 15–17 századra keltezhető az összeszedett anyag.

121., 161. parcellák: A tisztítást megelőzően szórvány szarmata és Árpád-kori lelet is vélelmezhető.

81. parcella: kb. 12–15 cm magas, gótikus, mérműves égetett kerámia felületdísz-töredékek, valószínűleg kályhaszem, vagy kályhacsempe részei.

81–161. parcellák között mindegyikben volt fémsalak, üveg (koruk bizonytalan).

A 81–161. számozású kb. K-Ny-i irányú 20x20 m-es parcellasor a megkezdett kb. 1 ha-nyi területnek (1–5., 1–161., 5–165., 161–165.) a legalacsonyabb része, itt a szántásirány is a földúttal csaknem teljesen párhuzamos, megközelítően K-Ny-i.

Göbolyös Mihály: (2., 42., 82., 122., 162. parcellák)

2. parcella: a leletekkel való fedettsége a legsűrűbb, innen K felé lineárisan egyenletesen csökkent a felszínen található kerámia mennyisége. Főleg késő középkori kerámia a jellemző. A 162. parcella kivételével (a tisztítatlan leletanyag szerint) mindegyiken volt salak vagy szilikát olvadék.

A 82. parcellában több vulkanikus kőzet apróbb töredékét is megtaláltuk.

Szántó Lili: (3, 43, 83, 123, 163-as parcellák)

3. parcella: ebben volt a legtöbb kerámiatöredék, ami K felé lineárisan csökkent. Több állatcsonttöredéket is begyűjtöttünk. Ezen a 20x20 m-es területen egy Árpád-korinak meghatározható kerámiatöredék is volt.

Béres Mária: (4, 44, 84, 124, 164-es parcellák)

A felsorolt parcellákban a felszínen a kerámia eloszlása nagyjából egyenletes. Több helyen, ahol kerámiatöredékek kerültek elő a közelükben sárga, apró agyagos rögök is voltak, ill. több helyen mélyről felszántott, kicsiny réteges lemezekre szétfagyott szíjas fekete föld (döngölt marosi iszap/agyag?) is volt. Az állatcsontokon kívül a

124. parcellában talán embercsont is volt.

Módszerváltás:

Belső cédula helyett alkoholos filccel írjuk a simítózáras nylon-, vagy a papírzacskókra a bejárt terület (négyzet) számát.

Egy-egy 20x20-as területen kb. 20 percig gyűjtjük a leleteket.

Szántó Lili: (8, 48, 88, 128, 168-as parcellák)

8. parcella: a felszínen feltűnően sok állatcsont hevert.

168. parcella: az eddig tapasztaltakhoz képest arányaiban sokkal kevesebb kerámialelet volt, csont pedig alig fordult elő a felszínen, a leletintenzitás gyenge.

Béres Mária: (7, 47, 87, 127, 167-es parcella)

Az 1. ha-nyi területhez képest jelentősen csökkent a felszíni leletek száma. A leletsűrűség, a lelőhely intenzitása itt gyenge.

7. parcella: a felszínen szinte csak recens (tanya) maradvány volt, főként téglatöredékek.

47. parcella: a recens tanya maradványa gyérül, de kevés a késő középkori kerámiaanyag is. Begyűjtésre került egy kovácsolt vaspántnak tűnő tárgy töredéke.

87. parcella: gyéren még mutatkozik a recens tanya maradványa, de növekvőben a késő középkori kerámialeletek száma.

127. parcella: tovább növekszik a felszínen a késő középkori edénytöredékek száma, előkerült egy vörös homokkő darab is.

167. parcella: ismét csökkent a felszínen a késő középkori leletek száma.

Szabó Attila Győző: (5, 45, 85, 125, 165-ös parcella)

5., 45., 85. parcellák: gyéren jött az anyag, főleg 14–17. századi töredékek, a leletintenzitás gyenge. Több mázas cserép és téglatöredékre is rábukkant.

125., 165. parcellák: ontotta a leletanyagot. Tisztítás nélkül a szürke kerámia feltételeesen szarmatának tartható, a felszínen sok apró olvadékdarab volt megtalálható.

Göbolyös Mihály: (6, 46, 86, 126, 166-os parcellák)

6–86 parcellák: gyér régészeti felszíni lelet, gyenge leletintenzitás, nagyobb számban téglá, cserép.

126–166. parcellák: nagyon sok kerámia felszínen, úgymond „tele”, intenzív leletsűrűség.

166 parcella: egy szarmatának tűnő szürke kerámiatöredékre is rábukkantunk. Megtörtént a 7–10. É-D-i irányú soron K felé 100 m hosszan a bejárás. A talaj itt általában televény, erősen hamus volt, a régészeti korú felszíni leletanyag intenzitása gyérnek mondható. A 7–9 parcellákban nagy volt a jelenkori (recens) tárgytöredékek mennyisége (tanya építési/bontási

anyagának szétszántott maradványai). Csökkenő erősséggel, de a 47–50. parcellákban még a recens anyag dominált, a régészeti korú emlékek növekedése mellett.

Felvettük a kapcsolatot a terület egyik bérlőjével/tulajdonosával és megművelőjével. Gyömrei Antal: 06-30/945-4781. Adatközlő: Nagy József.

2019. 03. 21. (csütörtök)

Időjárás: enyhe szél, napsütés.

Munkaidő: 8:00–16:15

Résztevők: Kocsis Imre, Kovács Ferenc, Göbolyös Mihály, Szántó Lili, Csányi Viktor, Béres Mária

A mezőgazdasági munkák és a kitűzés alapján K felé a „200-as soron” kell haladnunk. Kidolgozásra került az önkéntes topográfiai munka meghirdetésének ötlete, ehhez reggel tájékoztató anyag készült, mely első lépésben a Facebookon lesz közzé téve, a jelentkezők pedig a csomorkany.tjm@gmail.com (jelszó: tornyai2019) címen vehetik fel velünk a kapcsolatot. 2019.03.30-31.-én jöhetnek érdeklődők terepet járni.

A tegnap bejárt 2 ha-nyi területen a kitűzött 20x20 m-es négyzetháló karóinak a felszedését Kocsis Imre megkezdte.

Kovács Ferenc: (201, 241, 281, 321, 361-es parcellák)

201., 321., 361. parcella: sok lelet a felszínen, sűrű, intenzív lelőhelyrész.

361. parcella: feltűnően sok állatsont hevert a felszínen.

241., 282. parcellák: kevésbé sűrű a lelőhelyrészen a régészeti leletek előfordulása, közepesen intenzívnek mondható a területen a régészeti emléktanyag megjelenése. A leletfajták: kerámia- (recens is), téglá- és kötőredékek.

Göbolyös Mihály: (202, 242, 282, 322, 362. parcellák)

202, 243, 283. parcellák: a régészeti leletek közepesen sűrűn jelentkeznek a felszínen.

322. parcella: sűrű a régészeti emlékek előfordulása.

262: nagyon sűrűn található a felszíni leletanyag, intenzív lelőhelyrész. A leletanyag: zömmel későközépkori töredék, kevés recens anyag és némi állatsont.

322, 362. parcellák: mindegyikben egy-egy őrlőkő töredék is elcsomagolásra került. A pelyvával soványított Árpád-kori téglatörmelékéből a legtöbb a 362. parcellában volt, de itt némi recens emléktanyag is felszedésre került.

Szántó Lili: (203, 243, 283, 323, 363. parcellák)

A teljes területre jellemző, a megszokottnál több állatsont, de voltak a felszínen mázas töredékek is.

203. parcella: nagyon sűrű, intenzív lelőhelyrész.

243. parcella: nagyon sűrűn jöttek a leletek, intenzív lelőhelyrész.

283. parcella: csak közepesen sűrűn található a felszíni leletek. Közepes lelőhely(rész) intenzitás.

Béres Mária: (204, 244, 284, 324, 364. parcellák)

204. parcella: nagyon sűrű a felszínen az emléktanyag, intenzív lelőhelyrész.

244. parcella: közepesen sűrű az előkerült leletanyag.

284-364. parcellák: fokozatosan csökkenő felszíni leletmennyiség. Valamennyi parcellában gyéren mutatkozott recens emlék és állatsont.

284. parcella: középkori (14–15. századi) palacktípus töredéke került elő.

244. parcella: kovácsolt(?) vasszőget is elcsomagoltunk.

204–244 parcellák: szilikát olvadék és kézzel formált kerámia volt azonosítható.

AZ ÖNKÉNTESSEKNEK KITŰZENDŐ TERÜLET:

A határkaró a dűlőút szélén a mi 7. sorunk K-felé eső szélső karójával egybe esett. Innen még bejártuk a 8-9-10 parcellák 100 m hosszú sorait. A boronált területen a 11. karótól majd az önkéntesek járhatnak mélységében 100 m hosszú területet. Az önkéntesek által bejárható területen a határkarók a mi 7. K-Ny-i sorunk mentén lesznek kitűzve.

Kovács Ferenc: 205., 365. parcellák (teljes felület 205–365. parcellasor)

205. parcella: A parcella közepétől K-felé egy jól körülhatárolható kisebb területen sok kerámiatöredék, salak és szilikátolvadék. Az egész parcellában sok állatsont kerület elő. A teljes 205. számú területet tekintve a kerámia mennyisége átlagos, köztük vannak díszítettek is.

365. parcella: Átlagos mennyiségű kerámia- és állatsont-töredék került elő, ez utóbbiak között volt lófog is.

Szántó Lili: 245., 325. parcellák (teljes felület: 205–325. parcellasor)

325. parcella: A korábbiakhoz képest (pl. 168-as parcella) lényegesen több kerámiatöredék, köztük sok a mázas került összegyűjtésre.

245. parcella: a Parcella K-i felében a felszíni leletanyag sűrűbb.

Göbolyös Mihály: 285. parcella (A teljes felület: 205–325. parcellasor)

285.: A parcella rendkívül intenzív lelőhelyrész, a felszíni leletanyag kiemelkedően („iszonyatosan”) sűrűn helyezkedik el. A legapróbb töredékek nem kerültek felszedésre. Csak későközépkori leletanyag volt, recens nem fordult elő, legalábbis a mosatlanul történő elkülönítés alapján. Főként kerámiatöredékek kerültek összegyűjtésre, köztük mázasak és egyéb módon (angob festés) díszítettek is. Állatsont és téglatöredék is nagy számban volt, a téglatöredékek között pelyvás soványítású Árpád-kori és recens is megfigyelhető volt.

Szántó Lili: (208., 248. parcella)

A bejárást a 208. parcellában kezdődött és a 248.-ban lett befejezve.

208. parcella: az általános megjegyzés vonatkozik rá.

248. parcella: A 208.-hoz képest gazdagabb, több volt az állatsont-, mint a kerámiatöredék.

Béres Mária: (209., 249., 289. parcella)

A terület szántott, boronált, a leletanyag feltűnően kevesebb, mint a csak szántott területeken. A három terület közül a 209. a leggazdagabb, innen a 249.-en át a 289. parcelláig fokozatosan csökken a felszíni leletmennyiség. Összességében jellemző a parcellákra, hogy az állatsontanyag nagyobb, mint a kerámiaanyag.

209., 249. parcellák: A cserepek bár mosatlanok, úgy tűnik, hogy Árpád-kori is van közöttük. A kerámiatöredék mennyisége kisebb, mint az állatsonté.

Göbolyös Mihály: (206., 246. parcella)

A terület csak szántott, míg a 206. parcella intenzívnek mondható, sűrű volt a felszíni leletanyag előfordulása, addig a 246. lelőhelyrész közepes intenzitású, csak átlagos sűrűségben „jöttek” a leletek. Mindkét parcellában volt salak és szilikátolvadék.

206. parcella: A felszíni leletek előfordulása sűrű, volt salak és szilikátolvadék.

246. parcella: A felszíni leletek előfordulása átlagos sűrűségű, volt salak és szilikátolvadék.

Kovács Ferenc: (207., 247. parcella)

A terület csak szántott. Mindkét parcellában egyformán gyér a leletanyag, jellemző, hogy sok a téglatöredék, az állatsont és kevés kerámia hevert a felszínen.

207. parcella: sok téglá és állatsont, kevés kerámia.

247. parcella: számottevően kevesebb téglá, egyformán gyér anyag.

2019. 03. 22. (péntek)

Időjárás: meleg idő, szélcsend.

Munkaidő: terepi 9:00–13:00

Résztevők: Béres Mária, Szántó Lili, Kovács Ferenc

Befejeztük a 210–270 parcellasort a boronált felületen. Gyér kerámia mellett számos állatsont került elő. Jellemzően a mosatlan állapot szerint őskorinak tűnő, Árpád-kori és szarmata leletanyag volt a kisebb mennyiségű késő középkori töredékek mellett. A felületek recens felszíni leletanyaggal enyhén „fertőzöttek” voltak. A talaj erősen hamus finom humuszos.

Szántó Lili: (288., 328., 368. parcella)

A talaj erősen hamus finom humuszos. A lelőhelyrész csaknem teljesen szántott, boronált, a Ny-i szélén van egy kb. 1 m széles szántott terület. Kevés szarmata, talán őskori, zömmel későközépkori cseréptöredék és állatsont került begyűjtésre. A későközépkori anyag mennyisége több mint a 210-270 parcellában talált, de nem közelíti meg a 287-367 parcellák mennyiségét.

Béres Mária: (287.-367. parcellák)

A 287. parcella DNY-i negyedében apró sárga agyagrögöket hozott felszínre a szántás, körülötte patics, tégladarabok és későközépkori kerámiatöredékek heverték.

287. parcella: A kevés állatsont mellett sok kerámia volt, köztük gyéren őskor és talán Árpád-kor is – ahogyan a mosatlan leletekből megállapítható.

327. parcella: A felszínen található leletek között megnőtt az állatsont aránya és durván lecsökkent a kerámiatöredékek mennyisége.

367. parcella: A felszínen található leletek között megnőtt az állatsont aránya és durván lecsökkent a kerámiatöredékek mennyisége.

Bejárásra került a

407. parcella: Jellemzően sok állatsont, kevés kerámia hevert a felszínen, a terület recens leletekkel enyhén „felülszennyezett” volt.

447. parcella: Jellemzően sok állatsont, kevés kerámia hevert a felszínen, a terület recens leletekkel enyhén „felülszennyezett” volt.

Idő hiányában nem fogtunk hozzá a 286, 326, 366. parcellákhoz.

Befejezendő, elmaradt: a 286., 326., 366. parcella bejárása, Göbolyös Mihály korábban a leletsűrűség és az időhiány miatt be nem fejezett 206–366. parcellasorából.

2019. 03. 25. (hétfő)

Időjárás: hűvös, borongós, szeles idő. Napközben többször szemerkélt.

Munkaidő (terepi) 9:00–15:00

Résztevők: Kocsis Imre, Szántó Lili, Béres Mária

Béres Mária: (286. parcella)

286. parcella: A parcella É-i felében kevesebb volt a felszíni kerámialeletanyag. Több – a mosatlan leletanyagból nehezen megállapítható korszakokból –, igen apró cseréptöredék volt. Összegyűjtésre került néhány festett későközépkori edény darabja is. A kevés állatsont egyenletesen oszlott el a felületen a középkori (pelyvás- és kerámiaőrleményes) téglával együtt. Felszedésre került 2 db 0,5x0,3 cm-es salakmaradvány/szilikátolvadék.

Kocsis Imre: (326. parcella)

326. parcella: A leletanyag eloszlása egyenletes a teljes területen, mennyiségét tekintve sűrű, intenzív lelőhelyrész. A kerámia apró töredékekben fordul elő és sok, az állatsont kevesebb, de egyenletesen borítja a teljes területet. Több nagyobb téglá lett elcsomagolva.

Szántó Lili: (366. parcella)

366. parcella: A cserépanyag erősen apró, egyenletesen terül el a parcellában. Az állatsont kevesebb, de mindenütt egyenletesen azonosítható.

Béres Mária: (401. parcella)

401. parcella: Töredék parcella az út mellett. A felületen a legtöbb az állatsont. A kerámialelet kevesebb, mint az állatsont, viszont van közte biztosan Árpád-kori is.

Kocsis Imre, Szántó Lili: (441.-481. parcella)

Egybe lett szedve, mivel az útmenti karókat kiszedték és elvitték, leszedve róluk a jelzőszámokat is.

441. és 481. parcellarész: Jellemzően sok a téglá, kevés az edénytöredék, ez utóbbinál valamivel több az állatsont.

Béres Mária: (402., 442. parcella)

402. parcella: A lelőhelyrészen egyenletesen, közepesen sűrűn fordul elő kerámia-töredék, közöttük több díszített. Állatsontból, téglá- és tetőcserépdarabból számos került elő az egész parcellában, egyenletes eloszlásban. 2 db, apró szilikát-töredék. Talán kerámiából több került elő, mint az egyéb leletből.

442. parcella: Csak a vizsgált terület D-i felén volt kerámia. Állatsont egyenletes eloszlásban volt a parcella D-i felében, az É-i felében ritkult. Tégla-, tetőcserép egyenletesen helyezkedett el a teljes 20x20 m-es négyzetben. A parcella D-i felében vas késpenge-töredék került begyűjtésre. A DNy-i parcellanegyedben volt 1 db vassalak, 1 db (pici) szilikátolvadék és 1 db homokkő töredék.

Kocsis Imre: (482., 562. parcella)

482. parcella: Az egész parcellában legnagyobb számban és egyenletes eloszlásban állatsont volt. A sok téglá mellett jelentős számban azonosítható kavics. (Ez utóbbi talán a kilátóépítésből maradhatott vissza.) A parcellában kevés kerámia-töredék került összegyűjtésre.

562. parcella: A vizsgált terület Ny-i felében, 2–3 m hosszán, 1 m szélességben az árokparton sárgás agyagfolt. A területről kevés cserép, sok téglá és állatsont származik.

Szántó Lili: (522. parcella)

522: A parcella egész területén sok cseréptöredék volt. Közepesen sűrű lelőhelyrész. Az állatsontok egyenletesen borították a felszínt.

Béres Mária: (403., 443. parcella)

403. parcella: A terület egészéből kevés téglá-, tetőcserép- és kötőredék származik, főleg a parcella D-i felében összpontosult a gyér kerámiaanyag. Állatsont egyenletesen volt megfigyelhető a teljes területen.

443. parcella: Kerámia nagyon kevés volt, sűrűség tekintetében igen gyér. Az egész parcellában az állatsont a környező parcellákban megszokott mennyiségben és egyenletesen helyezkedett el, míg téglából nem túl sokat azonosíthatunk. A parcella DK-i negyedéből egy réz vagy ólomlemez darabka lett elcsomagolva.

Kocsis Imre: (483., 523., 563. parcella)

483. parcella: A parcella egészéből nagyon kevés kerámia-töredék került elő, közepes mennyiségű téglá, de nagyobb darabokban, átlagos mennyiségű állatsont. Mindezek egyenletesen oszlottak el a parcella teljes területén. A bejárt terület közepéről egy fenőkőnek azonosítható megmunkált kötőredék lett elcsomagolva.

523: Egy kályhacsempetöredék (18. század) mellett tégladarabok, kevés kerámia és átlagos mennyiségű állatsont lett elcsomagolva.

563. parcella: a 483. parcellához képest valamivel több cseréptöredéket csomagoltunk el, nagyon apró darabokban. A kerámia a korábbi parcellákban található mennyiséget nem közelítette meg. A teljes területen egyenletesen kevés állatsontcsont és téglatöredék volt.

2019. 03. 26. (kedd)

Időjárás: napos, hűvös idő. Közepes szél

Munkaidő: 8:00–16:30

Résztvevők: Szántó Lili, Kocsis Imre, Béres Mária

Béres Mária: (404., 444. parcella)

Mindkét parcellában gyéren szilikát olvadék, vassalaktöredék és recens emlékanyag.

404. parcella: közepes intenzitással apró kerámia, salak és kb. ugyanannyi állatsont.

444. parcella: A kerámiaanyag kevesebb (gyér), mint az állatsont. Kerámialeletek szempontjából a lelőhelyrész erőssége gyér/gyenge. Közepes mennyiségű állatsont, közepes sűrűséggel és lelőhelyintenzitással.

Kocsis Imre: (484. parcella)

484. parcella: Kevés cserép, átlagos mennyiségű állatsont, 1 db vassalak, 2 db edényfűl, gyéren recens kerámia és építőanyag.

Szántó Lili: (524., 564. parcella)

524. parcella: A kerámia-töredékek aprók, átlagos mennyiségűek. Az összegyűjtött leletek kb. 50 %-a kerámia, és 50%-a állatsont. Kevés tégladarab volt jellemző a vizsgált területen.

Béres Mária: (405., 445. parcella)

405. parcella: Gyér mennyiségben gyenge intenzitással apró kerámia-töredékek, közepes intenzitással állatsontok voltak jellemzőek. Több tégl-, kő- és patics-töredék is el lett csomagolva.

445. parcella: A parcella DK-i sarkában előkerült egy téglalap alakú, domborműves, kb. 3 cm átmérőjű, kecskeszakállas emberfejet formázó, sárgászöld rosszmázás kályhacsempe (fríztöredék a kályháról) töredéke. Vassalak, szilikát olvadék is el lett innen csomagolva. Az állatsont egyenletes eloszlásban több volt, mint a kerámia-töredék. A cserepek szempontjából gyér/közepes mennyiség lett összegyűjtve, ez gyenge/közepes lelőhelyrész intenzitásra utal. Tégl- és kötő-töredékek is azonosításra kerültek.

Kocsis Imre: (485., 565. parcella)

485. parcella: A DNy-i negyedben nagyméretű, kavicsos soványítású edény aljtöredéke, vassalak, szilikátolvadék került azonosításra. A kerámialeletek erre a parcellarészre összpontosultak. A vizsgált területen az állatsontok egyenletesen helyezkedtek el. Az építőanyagok (tégl-, habarcs-, kő-, stb.) és a salakok/szilikátolvadékok gyéren, de egyenletesen voltak szétszóródva a területen.

565. parcella: A kerámia észlelhetően kevesebb volt, mint a 485. parcellában. Az állatsontok a kerámiánál nagyobb mennyiségben és egyenletes eloszlásban kerültek elő. Az építőanyagok (kő, tégl, tetőcserép, habarcs, stb.) gyéren regisztráltak, de a parcella teljes területén egyenletesen helyezkedtek el, csakúgy mint a salakmaradványok.

Béres Mária: (408., 448., 488., 528., 568. parcellák)

Valamennyi most bejárt parcella felszíne szántott, boronált, szalmás trágyával eldolgzott. A bejárt parcellák területén egyenletesen gyér recens kerámiaanyag fordult elő, kevés volt a régészeti korú emlékanyag. Főleg állatsontokat gyűjtöttünk ezek mennyisége közepes intenzitásra tehető. Összegyűjtöttünk 1 db szilikát vagy salakolvadékot is.

408. parcella: A DNy-i karó közelében egy ép orsógomb került elő.

5067. parcella: Feltűnő volt egy lyukas rézlemez.

Szántó Lili: (407., 447., 487., 527., 567. parcellák)

407. parcella: A területen kb. 50%-ban került elő állatsont és 50%-ban kerámia-töredék. Feltűnő volt, hogy az állatsontok nagy darabokban fordultak elő.

447. parcella: A 407. parcellához képest sokkal kevesebb lelet volt a felszínen.

487. parcella: Alig volt felszíni leletanyag.

Kocsis Imre: (406., 446., 486., 526., 566. parcellák)

A 446. parcella közepétől É-felé erősen lecsökkent a felszíni leletanyag, amely a 408. parcellától haladva idáig is fokozatosan csökkent. A 486. és a az 526. parcellákról nagyon kevés, az 566. parcelláról kicsit több kerámialelet és egy lópatkó 1/4-ed része lett összeszedve.

406. parcella: közepes mennyiségű kerámia- és állatcsonttöredék volt a felszínen. A nagyobb darab téglatöredék kb. annyi volt, mint az állatcsont. A parcella DNy-i és DK-i sarkában egy-egy edényfűl lett összegyűjtve.

446. parcella: A DNy-i sarokban egy edényfűl darabja, valamint egy edény aljának a fele került elő.

2019. 03. 28. (csütörtök)

Időjárás: napos idő.

Munkaidő: 8:00–16:30

Résztevők: Szántó Lili, Kocsis Imre, Béres Mária

Előkészítettük a 409., 410., 450., 449., 489., 490., 530., 529., 569., 570. parcellákat a közösségi terepbejárásra, valamint az elmaradt 625. és 464. parcellákat is.

2019. 03. 29. (péntek)

Időjárás: napos, nyárias idő.

Munkaidő: 8:00–16:30

Résztevők: Csányi Viktor, Imre Lajos, Kocsis Imre.

Parcellák kitűzése a közösségi régészet keretében történő terepbejárásra.

2019. 03. 30. (szombat)

Időjárás: napos, nyárias idő.

Munkaidő: 8:00–16:30

Résztevők: Béres Mária, Csányi Viktor, Szántó Lili, Kiss Attiláné Kati, Török Zsófi az ELTE régészhallgatója

Az önkéntesek 10-13 óra között dolgoztak, nagyon alapos munkát végeztek. A felszíni leletgyűjtést követően valamennyi „csapatnak/családnak” meghatározásra került az általuk összegyűjtött anyag, a nem megfelelő tárgyakat (száradt nyúl ürülék, műanyag törmelék, stb.) kiselejteztük. Ezt követően gondosan csomagoltuk a leleteket. A várnál kicsit kevesebb terület készült el.

2019. 03. 31. (vasárnap)

Időjárás: meleg idő..

Munkaidő: 9:00–6:30

Résztevők: Béres Mária, Csányi Viktor, Szántó Lili, Kiss Attiláné, Török Zsófia az ELTE régészhallgatója

Több önkéntes érkezett, mint amennyien előre jelezték. Számosan már szombaton is voltak, ők gyakorlítottként kevesebb segítséggel, jobb tempóban haladtak. A közösségi régészet önkéntes résztvevői változó ideig maradtak: a többségük 10-12/13 óra között dolgozott, de többen 15 óráig is kitartottak. Leletmeghatározás, selejtezés és gondos csomagolás csak 15 órától volt.

2019. 04. 01. (hétfő)

Időjárás: szeles, hűvös tavaszi idő.

Munkaidő: 11:30–16:30

Résztevők: Béres Mária, Szántó Lili, Kocsis Imre

Csányi Viktor a TJM vezető régésze a reggeli órában telefonüzenetet kapott a földet művelő egyik gazdától, hogy a mai napon a szántott területet járjuk be. Sajnos ehhez nem tudunk hozzákezdeni, mert a 700-704. parcellák, a 740-744. parcellák, a 780-784. parcellák területén kultivátoroztak, valamint ugyanilyen művelet folyt a templom Ny-i és D-i oldalán is.

Közös terepjárás, Béres, Szántó, Kocsis: (700., 701., 702., 703. parcellák)

702–703. parcellák: A parcellákat Csányi Viktor önkéntes csapatával vasárnap valószínűleg bejárták, mert nagyon kevés felszíni leletanyag került elő. Ezek – a tisztítatlan leletek alapján – későközépkori és szarmata cserepek voltak. A kevés állatsont mellett gyér recens anyag is volt.

700–701. parcellák: Lecsökkent a 704. képest a leletanyag, kevés állatsont fordult elő a felszíni leletek között.

704. parcella: A felszínen a szarmatának tartható leletanyag mennyisége növekedett, de recens cserepekkel is erősebb volt a fedettség. Egy „szétduzzant” vasas téglát elcsomagoltunk, bár tisztítatlanul újkorinak volt meghatározható.

Szántó Lili: (743., 744. parcellák)

A felszínen kevés cserép és állatsont volt, a cserepek középkorinak tűntek.

Béres Mária: (740., 741., 742., 780., 781., 782., 783., 784. parcellák)

742. parcella: Közepesnél kicsit nagyobb felszíni leletsűrűség. Főleg középkorinak tartható edénytöredékek kerültek elő. Kevés volt az állatsont, de patics, újkori téglák és tetőcserép is előfordult.

740-741. parcellák: A 742. parcellához képest csökkenő felszíni leletmennyiség, főként a kerámiák számában volt szembeötlő. Kevesebb volt az állatsont is. Tisztítatlan állapotban egy szarmatának, egy népvándorlás korinak és egy őskorinak tartható töredék is előkerült, de többnyire középkori cserepeket gyűjtöttünk. A 741. parcella nyugati felében és a 740. parcella keleti felében nyers, sárga, agyagos föld volt kisebb-nagyobb darabokban, ami szétszántott épített, régészeti korú objektumra utalhat.

780. parcella: A bejárás során a megfigyelés adatai mint a 740. parcellában.

781–784. parcellák: A megfigyelések mint a 740–742. parcellákban.

2019. 04. 02. (kedd)

Időjárás: kánikula, enyhe szél.

Munkaidő: 8:00–17:30

Résztevők: Béres Mária, Szántó Lili, Kiss Attiláné, Imre Lajos

Imre Lajos: (687., 647., 606., 607. parcellák)

687. parcella: Nagyon sok kerámia, de meglehetősen aprók, a cserepeknél kevesebb állatsont. A megtalált vastárgy újkori.

647. parcella: A látási viszonyok gyengék, csak szántott terület, korábban kukorica volt a földben, ennek szár- és gyökérmaradványai rontják a leletek észlelésének lehetőségét. A parcella nyugati részén kb. 3 m szélesen szétszántott patics apró törmeléke (tapasztás vörösre égett darabjai). A parcellában a 687. parcellához képest fogy a kerámiatöredékek mennyisége, az állatsontanyag konstans, de gyér mennyiségű.

607. parcella: A 607. parcella DNy-i karóját a mezőgazdasági földmunka során kidöntötték. A parcella bejárása és a leletek összegyűjtése során tartható volt a 15 perc. A látási viszonyok gyengék, csak szántott terület, korábban kukorica volt a földben, ennek szár- és gyökérmaradványai rontják a leletek észlelésének lehetőségét. A parcella nyugati részén kb. 3 m szélesen szétszántott patics apró törmeléke (tapasztás vörösre égett darabjai). Kevés álltacsont volt a felszínen, A parcellában a 687. parcellához képest erősen csökkent a kerámiatöredékek mennyisége.

606. parcella: A keleti felében szétszántott patics (tapasztás vörösre égett apró töredékei) hevert a felszínen.

Kiss Attiláné: (688., 648., 608. parcellák)

688. parcella: A felszín szántott, boronált. Nagyon sok kerámiatöredéket gyűjtött.

608., 648. parcellák: Szántott terület. Fogyott a felszínen heverő álltacsont mennyisége, a 648. parcellától a 608. parcellában erősen fogyott a cseréptöredékek száma.

Szántó Lili: (609., 649., 689. parcellák)

A három parcellában a föld szántott, boronált. A felszínen a megszokottól kevesebb álltacsont figyelhető meg. É-ről D felé haladva feltűnően csökken a felszínen heverő kerámiatöredékek mennyisége.

Béres Mária: (610., 650., 690. parcellák)

A felszínen É-ről D felé csökkent a kerámia mennyisége, az álltacsont töredékek száma feltűnően kevés.

A leletgyűjtés során a korábban kitűzött karókat nehezen azonosítottuk, mivel a gazdák a gépi földmunkák során kidöntötték azokat.

Megkeresett bennünket Hódi Pál, aki a 2019. évben bejárt terület többségét béreli. Arra kért bennünket, hogy a szántott és boronált, 20x20 méteres négyzethálóval kitűzött területen a topográfiai munkákat április 5-ig, azaz péntekig fejezzük be.

Közösen bejárt további parcellák: (606., 646., 686., 605., 645., 685., 604., 644., 684., 603., 643., 683., töredékpárcellák: 602., 642., 682. közülük a 602. a legnagyobb)

Ezek a parcellák trapéz és háromszög alakúak, egészen a csatornáig elkészültünk a terepbejárással. A felszínen, ahogy a mosatlan leletekből megítélhető volt, a későközépkori kerámia mellett szarmata cseréptöredékek is voltak.

606. parcella: A kidobott, nagyméretű, egy-két ember által nem mozgatható betonlapok alatt rókalyuk volt. A járatát az állat egy feltehetően középkori átégett rétegbe, talán kemencébe fúrta.

A Hódi Pál által művelt területből ki tudtuk szedni a karókat.

2019. 04. 03. (szerda)

Időjárás: felhős idő, hideg erős szél.

Munkaidő: 8:00-17:00

Résztevők: Béres Mária, Csányi Viktor, Szántó Lili, Kiss Attiláné, Imre Lajos, Kocsis Imre

Csányi Viktor: (376., 416., 456., 496., 536., 576., 616., 656., 696. parcellák)

Az önkéntesek által be nem járt parcellákat vizsgálta meg, majd a 376. parcellát kutatta át. É felé haladt: 376., 416., 456., 496., 536., 576., 616., 656., 696.

A 496-os parcellában egy középkori (vsz. Ferdinánd /1526-1564/) érme volt.

Az 576., 616., 656. parcellákban sok volt az újkori tanyamaradvány: főleg a téglák és a tetőcserép, de volt háztartási szemét is.

Béres Mária: (371., 411., 451., 491., 531., 571., 611., 651., 691. parcellák)

Valamennyi parcellából gyér leletanyag került elő. Ezek összetétele változó volt, de jellemző, hogy mindegyik parcella területén megfigyelhető volt a régészeti korú leletek mellett recens tanyák tárgyi hagyatéka is, azaz a recens anyag „felülszennyezte” a régészeti korút. Elvértve voltak kövek, szarmata, Árpád-kori és mosatlanul őskorinak tűnő cserepek is, a késő középkori edénytöredékek mellett. Az állatsontok közepes mennyiségben kerültek szét.

Kiss Attiláné: (372., 412., 452., 492., 532., 572., 612., 652., 692. parcellák)

Tapasztalatai mint Béres Mária területén.

Szántó Lili: (373., 413., 453., 493., 533., 573., 613., 653., 693.)

Tapasztalatai mint Béres Mária területén.

Kocsis Imre: (374., 414., 454., 494., 534., 574., 614., 654., 694. parcellák)

Tapasztalatai mint Béres Mária területén.

Imre Lajos: (375., 415., 455., 495., 535., 575., 615., 655., 695. parcellák)

Tapasztalatai mint Béres Mária területén.

A 376-696. parcelláktól K felé közösen a következő parcellákat jártuk be:

697., 698., 699. parcellák: K felé látványosan csökkent a felszíni leletanyag, de mind a három parcellában gyér volt az állatsontok száma. Elvértve találtunk köveket. A cserepek között megjelentek a szarmata, az Árpád-kori töredékek és mosatlan állapotukban feltételezhetően az őskori darabok is.

657., 658., 659., 660., 661., 662. parcellák: Jelentéktelen mennyiségű régészeti korú anyag került elő. Jellemző volt az „újkori maradványokkal” történt „felülszennyeződés”. Gyéren fordultak elő állatsontok, de összességében ebből több volt, mint kerámiatöredékből.

622., 582., 542., 502. parcellák: (A tévesen megadott zacskófelirat 602-ről 502-re javítva.) Csatárláncban jártuk be a felületeket. Jelentéktelen mennyiségű felszíni anyag került elő, főleg Árpád-kori, szarmata és talán őskori edénytöredékek voltak a jellemzőek. Nagyon gyéren akadunk késő középkori darabokra. Kevés volt az állatsont is.

2019. 04. 04. (csütörtök)

Időjárás: zápor, szeles, kellemetlen idő

Munkaidő: 8:00–16:00

Résztevők: Béres Mária, Göbolyös Mihály, Szántó Lili, Imre Lajos

Reggel kisebb záporban érkeztünk ki, az eső csitulásáig az autóban számítást végeztem.

Bejárt parcellák: 12x25 db, azaz 300 parcella volt kitűzve. Ebből bejárt: 2x9x3 db, 17x3 db, 5x3 db, 1x6 db, azaz összesen 126 db, ami 5,04 ha-nyi területnek felel meg.

A csapkodó esőben megkezdtük a munkát, a feltámadt hideg, kellemetlen szél nem könnyítette meg a topográfiai tevékenységet.

Béres Mária: (317., 417., 457., 497., 537., 577., 617. parcellák)

A felszínen É-felé fokozatosan növekvő volt a kerámiamennyiség, ugyanakkor folyamatosan gyérült az állatsont. Valamennyi parcellában megfigyeltünk recens töredékeket. Jellemző volt az 1-5x5 kg-nyi recens téglá, tetőcserép. A bejárt terület D-i végében több Árpád-kori, szarmata szürke és kézzel formált edénytöredék került elő. A későközépkori leletanyag gyéren mutatkozott.

497. parcella: fémtárgy került elő.

Göbolyös Mihály: (378., 418., 458., 498., 538., 578., 618. parcellák)

A felületen a cserepek végig közepes sűrűségben voltak. Jellemzően Árpád-kori és szarmata töredékeket különített el. Figyelemre méltó, hogy mindegyik parcellában volt salak. Állatsontok csak gyéren kerültek elő.

578. és 618. parcellák: Nagyon szemetesek voltak, recens anyaggal fedettek.

418. parcella: bronz vagy réz lemez, edénydarab?

Imre Lajos: (379., 419., 499., 539., 579., 619. parcellák)

A teljes felületen gyéren salak és állatsont fordult elő. Az elkülöníthető Árpád-kori cserepek mellett erősen szennyezett a felszín recens emléktöredékekkel.

Szántó Lili: (380., 420., 460., 500., 540., 580., 620. parcellák)

380. parcella: szintre teljesen „üres” volt a felszín

A többi felületen gyéren találtunk kerámiát, kevés volt az állatsonttöredék is. Az újkori fedettség: főleg a tetőcserép általánosan jellemző volt, mindenütt ott volt.

Közösen bejárt: (621., 421., 581., 541., 501., 461. parcellák)

Ezek a felületeken kevés kerámiatöredék volt. Árpád-kori, szarmata és gyéren késő középkori töredékeket különítettünk el. Valamennyi parcella területén a kevés állatsont mellett újkori gyér fedettség is mutatkozott.

12 óra körül megérkezett Csányi Viktor és Kocsis Imre, hogy a kinn maradt karókat összegyűjtse. Ez idő alatt mi átmentünk az egykori Csomorkányi Iskola mögötti területre.

722. parcella: A parcella háromszög alakban fut ki a gyepes árokpartra. A 722. és a 742. parcella területén lévő tárgyak együtt lettek felszedve.

723. parcella: (Göbolyös Mihály)

A leletanyag kb. 30%-a késő középkori edények és állatsontok töredéke, a többi recens téglá és tetőcserép. Az újkori anyagok az egykori Csomorkányi Olvasókörhöz és a Csomorkányi Iskolához tartozhattak.

724. parcella: (Imre Lajos)

A parcella közepétől keletre, főként a parcella ÉK-i negyedében egymástól 1-2 m-re beletapasztott kerámiával, szétszántott kemence vagy kályhafenek látható. Ugyanitt szétszántott sárga agyagtapasztást is észleltünk. Ez utóbbi akár középkori falmaradvány is lehet. Itt, a szétszántott sárga agyag körül sok kerámiatöredék figyelhető meg. A parcella területén sok recens anyag található, a középkori töredék az újkorinak csak 25-30%-a lehet.

763. parcella: (Béres Mária)

Főként újkori leletek kerültek elő a felszínről, a középkori anyag a teljes mennyiségnek legfeljebb 5%-a.

744. parcella: (közös bejárás)

A parcella délkeleti negyedében több kemencefenék volt szétszántva, itt sok a roncsolt sárga tapasztásdarab is. Előkerült egy vsz. középkori üvegtöredék. A felület újkori leletekkel erősen szennyezett, a középkori lelet a recens anyagnak alig 25–30%-a lehet.

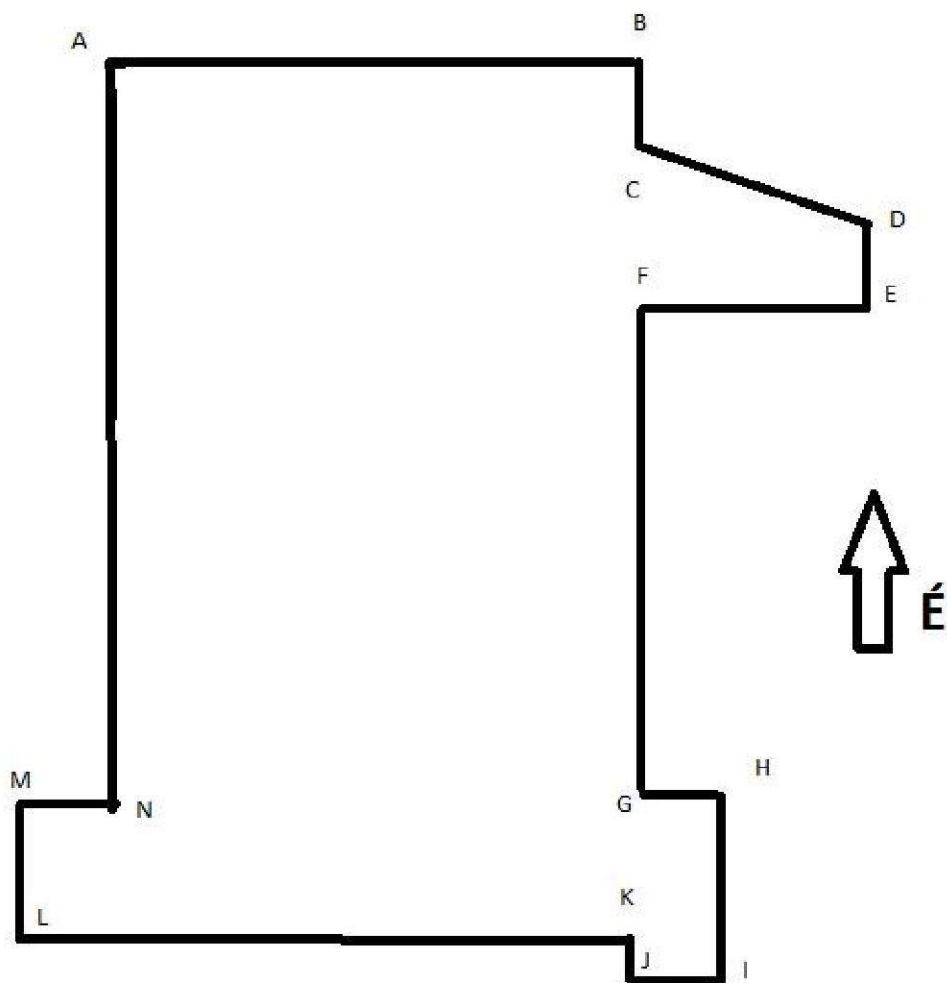
743. parcella (Szántó Lili)

Sok újkori kerámiatöredék, késő középkori leletek és állatsont csak gyéren fordult elő.

764. parcella (Béres Mária és Szántó Lili)

A felszínen jellemző volt az újkori anyag. Ennek csak 25–30%-a lehet középkori. A középkori cseréptöredékek mérete látványosan nőtt, azaz csak utóbb felszántott területről van szó.

A bejárt terület vázlatja:

Adatai:

A: X= 122600,000
Y= 763400,000

B: X= 122600,000
Y= 763660,000

C: X= 122580,000
Y= 763660,000

D: X= 122560,000
Y= 763820,000

E: X= 122520,000
Y= 763820,000

F: X= 122520,000
Y= 763820,000

G: X= 122220,000
Y= 763880,000

H: X= 122220,000
Y= 763800,000

I: X= 122120,000
Y= 763880,000

J: X= 122120,000
Y= 763740,000

K: X= 122140,000
Y= 763740,000

L: X= 122140,000
Y= 763380,000

M: X= 122300,000
Y=763380,000

N: X= 122300,000
Y=763400,000

2019. április 7.

Résztvevők: Csányi Viktor, Kocsis Imre

Munkaidő: 10:00 – 13:00

Munkaterület: 0390/24–27 hrsz.

Időjárás: hideg, szeles idő

Fémkereső műszer típusa: Minelab Equinox 800

Leletkísérők sorszáma: 0001 – 0029

A mai napon megkezdjük az egykori Csomorkány mezőváros területén a műszeres lelet- és lelőhely-felderítést, melyet a jövőben azokon a területeken fogunk elvégezni, ahol a növénytakaró azt lehetővé teszi. A fémdetektorral megtalált leletek helyét GPS készülékkel EOY koordinátarendszerben rögzítjük és 1-től n-ig sorszámmal látjuk el, valamint külön csomagoljuk.

A mai napon a 0390/24–27 helyrajzi számú, szántott, tárcsázott területen kezdtük meg a fémdetektoros kutatást. A mai napon célunk a területen a leletek intenzitásának felmérése volt. A terület leletanyagban gazdag, recens fémanyag előfordul. A leletkísérők sorszámai 1-től 29-ig.

A leletanyag leírása:

1. rézlemez töredéke,	16. bizánci aspron,
2. rézlemez töredéke,	17. középkori garas,
3. kerek bronztárgy töredéke,	18. késnyélvég,
4. lemeztöredékek (2 db),	19. késnyélvég,
5. késnyélborítás,	20. középkori garas,
6. ólomdarab,	21. késnyélvég,
7. I. Miksa dénár,	22. késnyélvég,
8. domború késnyélvég,	23. rézgomb,
9. I. Ferdinánd dénár,	24. bronzdész,
10. késnyélvég,	25. bronzveret,
11. ólomdarab,	26. réztárgy töredéke,
12. I. Miksa dénár,	27. késnyélborítás,
13. ólomdarab,	28. ólomdarab,
14. középkori érme,	29. késnyélvég.
15. ólomsúly,	

2019. április 9.

Résztvevők: Csányi Viktor, Kocsis Imre

Munkaidő: 9:00 – 14:00

Munkaterület: 0390/24–27 hrsz.

Időjárás: hideg, szeles idő

Fémkereső műszer típusa: Minelab Equinox 800

Leletkísérők sorszáma: 0030 – 0052

A mai napon folytattuk a 0390/24–27 helyrajzi számú, szántott, tárcsázott területen a fémkeresős kutatást. Leletekben közepesen gazdag, recens fémhulladékkal enyhén szennyezett a terület. A leletek sorszámai 30-tól 52-ig.

A leletanyag leírása:

30. virág alakú veret,	42. bronzgyűrű töredéke,
31. I. Ferdinánd dénár,	43. késnyélvég,
32. késnyélvég,	44. késnyélvég,
33. rézpénz töredéke,	45. középkori dénár,
34. rézlemez töredéke,	46. réz lámpaalkatrész,
35. késnyélborítás,	47. bronz ruhakapocs,
36. I. Ferdinánd dénár,	48. ólomgolyó,
37. rézgyűrű,	49. középkori dénár,
38. rézcsat,	50. középkori dénár,
39. bronzgyűrű töredéke,	51. ólomdarab
40. réz fogó töredéke	52. rézlemez töredéke
41. késnyélvég,	

2019. július 17.

Résztevők: Csányi Viktor, Kocsis Imre

Munkaidő: 10:00 – 11:30

Munkaterület: 0390/24 hrsz.

Időjárás: meleg, enyhén szeles idő

Fémkereső műszer típusa: Minelab Equinox 800

Leletkísérők sorszáma: 0053 – 0055

A 0390/24 helyrajzi számú terület déli ¼-ed részén tárcsázott tarló található. Ezen a területen rossz látási viszonyok mellett alacsony leletsűrűséget tapasztaltunk. A leletek sorszáma 53-tól 55-ig.

A leletanyag leírása:

53. ólomdarab,	55. ólomgolyó.
54. lemezdarab (réz)	

2019. július 18.

Résztevők: Csányi Viktor, Kocsis Imre

Munkaidő: 9:00 – 13:00

Munkaterület: 0390/24 hrsz.

Időjárás: meleg, enyhén szeles idő

Fémkereső műszer típusa: Minelab Equinox 800

Leletkísérők sorszáma: 0056 – 0062

A tegnapi napon elkezdett területen folytattuk a fémkereső műszerrel a leletfelderítést alacsony leletsűrűség mellett. A leletek sorszáma 56-tól 62-ig.

A leletanyag leírása:

56. rézlemez töredéke,	60. ólomdarab,
57. késnyélvég,	61. fémedény (töredéke?),
58. bronzdarab,	62. ötkrajcáros érme.
59. késnyélborító lemez,	

2019. július 22.

Résztevők: Csányi Viktor, Kocsis Imre

Munkaidő: 10:00 – 15:00

Munkaterület: 0390/24 hrsz.

Időjárás: meleg, nyári, enyhén szeles idő

Fémkereső műszer típusa: Minelab Equinox 800

Leletkísérők sorszáma: 0063 – 0068

Tovább folytattuk a 0390/24 helyrajzi számú, tárcsázott tarlón a műszeres lelet- és lelőhely-felderítést. A leletek sorszáma: 63-tól 68-ig.

A leletanyag leírása:

63. ólomsúly,	66. óngomb töredéke,
64. ólomgolyó,	67. ólomgolyó,
65. ólomgolyó,	68. ólomgolyó.

2019. július 23.

Résztevők: Csányi Viktor, Kocsis Imre

Munkaidő: 9:00 – 15:00

Munkaterület: 0390/24 hrsz.

Időjárás: változóan felhős, nyári idő

Fémkereső műszer típusa: Minelab Equinox 800

Leletkísérők sorszáma: 0069 – 0083

Tovább folytattuk a 0390/24 helyrajzi számú, tárcsázott területen a műszeres lelet- és lelőhely-felderítést. A mai napon dokumentált leletek sorszáma: 69-től 83-ig.

A leletanyag leírása:

69. rézkarika	72. ezüstitárgy töredéke,
70. réz fogas lemez,	73. ólomgolyó,
71. bronz fülesgomb,	74. bronz pártáöv merevítő,

75. bronz láncszem,
76. ólomgolyó,
77. késnyélvég,
78. rézlemez töredéke,
79. ólomgolyó,

80. ólomgolyó,
81. késnyélvég,
82. ólomgolyó,
83. késnyélvég.

2019. július 26.

Résztevők: Csányi Viktor, Kocsis Imre

Munkaidő: 8:45 – 13:45

Munkaterület: 0388/6 hrsz.

Időjárás: napos, meleg idő

Fémkereső műszer típusa: Minelab Equinox 800

Leletkísérők sorszáma: 0084 – 0091

A mai napon a 0388/6 helyrajzi számú területen végeztünk fémkereső műszeres kutatást. A társázott tarlón rossz látási viszonyok mellett dolgoztunk. A régi tanyatelek környékén sok recens hulladék volt, a terület leletekben szegény. A leletek sorszáma: 84-től 91-ig.

A leletanyag leírása:

84. bronz pántgyűrű,
85. réz késnyélborítás,
86. réz pántgyűrű,
87. késnyélvég,

88. csat töredéke,
89. rézlemez töredéke,
90. rézcsat töredéke,
91. bronz borítólemez töredéke.

2019. július 28.

Résztevők: Csányi Viktor, Kocsis Imre, id. Kocsis Imre

Munkaidő: 10:30 – 13:45

Munkaterület: 0388/6 hrsz.

Időjárás: napos, meleg, délután borús idő

Fémkereső műszer típusa: Minelab Equinox 800

Leletkísérők sorszáma: 0092 – 0093

A leletanyag leírása:

92. rézkarika,
93. késnyélvég,

94. ólomgolyó.

2019. augusztus 11.

Résztevők: Csányi Viktor, Kocsis Imre, id. Kocsis Imre

Munkaidő: 6:30 – 16:30

Munkaterület: 0421/64, 0421/65 hrsz.

Időjárás: kánikula

Fémkereső műszer típusa: Minelab Equinox 800

Leletkísérők sorszáma: 0094 – 0129

A mai napon új területek kutatását kezdtük (0421/64, 0421/65 hrsz.) el. A tárcsázott tarlón rossz, illetve közepes látási viszonyok mellett kutattunk. a tarló ellenére a terület leletekben gazdagnak mutatkozott. A leletkísérők sorszáma: 94-től 129-ig.

A leletanyag leírása:

94. ólomgolyó,	112. római érem,
95. római kisbronz,	113. késpenge töredéke,
96. középkori dénár,	114. bronzcsat töredéke,
97. római kisbronz,	115. rézlemez töredéke,
98. ólomgolyó,	116. késpenge töredéke,
99. római érme,	117. római érem,
100. ólomdarab,	118. rézlemez töredéke,
101. római érme,	119. bronzfibula töredéke,
102. római érme,	120. rézgyűrű,
103. ólomdarab,	121. késnyélvég,
104. ólomdarab,	122. római érme,
105. ólomgolyó,	123. ezüst ruhakapocs,
106. római érme,	124. bronz ruhakapocs,
107. római érme,	125. római érem,
108. Friesachi dénár,	126. fémsalak,
109. középkori dénár,	127. rézkarika,
110. ólomgolyó,	128. késnyélvég,
111. ólomdarab,	129. középkori dénár.

2019. augusztus 25.

Résztevők: Csányi Viktor, Kocsis Imre

Munkaidő: 6:45 – 12:15

Munkaterület: 0421/64, 0421/65 hrsz.

Időjárás: napos, nagyon meleg idő

Fémkereső műszer típusa: Minelab Equinox 800

Leletkísérők sorszáma: 0130 – 0144

Folytattuk az augusztus 11-én megkezdett kutatást a 0421/64–65 helyrajzi számú területeken. A tárcsázott tarló továbbra is leletekben gazdag volt. A leletek sorszáma: 130-tól 144-ig.

A leletanyag leírása:

130. bronzfibula töredéke,	134. balta alakú csüngő,
131. ólomdarab,	135. rézlemez töredéke,
132. késnyélvég,	136. középkori dénár,
133. ólomdarab,	137. ólomdarab,

138. római dénár,
139. ólomdarab,
140. római érme,
141. ólomdarab,

142. középkori dénár,
143. réztárgy töredéke,
144. ólomdarab.

2019. augusztus 26.

Résztevők: Csányi Viktor, Kocsis Imre

Munkaidő: 8:15 – 14:15

Munkaterület: 0421/64, 0421/65 hrsz.

Időjárás: délelőtt felhős, majd napos, meleg idő

Fémkereső műszer típusa: Minelab Equinox 800

Leletkísérők sorszáma: 0145 – 0160

Folytattuk a 0421/64 és 0421/65 helyrajzi számú területek kutatását. A terület továbbra is tárcsázott volt és leletekben közepesen gazdag. A leletek sorszáma: 145-től 160-ig.

A leletanyag leírása:

145. bronzveret,
146. középkori dénár,
147. rézveret,
148. középkori dénár,
149. ólomdarab,
150. rézgyűrű,
151. római érem,
152. római érem,

153. lemeztöredék,
154. középkori dénár,
155. ólomgolyó,
156. rézlemez töredéke,
157. középkori dénár,
158. rézveret,
159. bronzfibula töredéke,
160. ólomgolyó.

2019. augusztus 27.

Résztevők: Csányi Viktor, Kocsis Imre

Munkaidő: 8:30 – 12:15

Munkaterület: 0421/64, 0421/65 hrsz.

Időjárás: napos, meleg idő

Fémkereső műszer típusa: Minelab Equinox 800

Leletkísérők sorszáma: 0161 – 0170

A mai napon folytattuk a 0421/64 és 0421/65 helyrajzi számú területek fémkereső műszeres kutatását. A mai napon dokumentált leletek sorszáma: 161-től 170-ig.

A leletanyag leírása:

161. sárgaréz gomb,
162. ólomdarab,
163. római dénár,
164. római dénár,

165. ólomdarab,
166. rézgomb,
167. római dénár,
168. késnyél borítás,

169. római kisbronz,

170. ólomgolyó.

2019. augusztus 28.

Résztevők: Csányi Viktor, Kocsis Imre

Munkaidő: 8:45 – 12:15

Munkaterület: 0421/64 hrsz.

Időjárás: kánikula

Fémkereső műszer típusa: Minelab Equinox 800

Leletkísérők sorszáma: 0171 – 0180

Folytattuk a 0421/64 helyrajzi számú területen a fémkereső műszeres kutatást. A tárcsázott, kissé gazos területen ma relatíve kis felszínt kutattunk és mindösszesen néhány tárgyat gyűjtöttünk. A leletek sorszáma: 171-től 180-ig.

A leletek leírása:

171. Friesachi dénár,

172. ólomsúly,

173. késnyélvég,

174. ólomdarab,

175. késnyélvég,

176. középkori dénár,

177. ólomsúly,

178. bronzveret,

179. bronzveret,

180. ólomdarab.

2019. augusztus 29.

Résztevők: Csányi Viktor, Kocsis Imre

Munkaidő: 8:00 – 11:00

Munkaterület: 0421/64 hrsz.

Időjárás: felhős, borongós idő

Fémkereső műszer típusa: Minelab Equinox 800

Leletkísérők sorszáma: 0181 – 0196

Dél előtt a 0421/64 helyrajzi számú, tárcsázott, tarlón folytattuk a fémkereső műszeres kutatást. A terület továbbra is leletekben közepesen gazdag, a mai napon 181-től 196-ig osztottuk ki a leletkísérő sorszámoikat.

A leletek leírása:

181. ólomdarab,

182. középkori dénár,

183. római érme,

184. ólomdarab,

185. bronzdísz,

186. ovális bronzlap,

187. középkori dénár,

188. tükör töredéke,

189. fibula töredéke,

190. római kisbronz,

191. rézveret,

192. római dénár,

193. rézlemez töredéke,

194. római dénár,

195. bronz mandzsettagomb,

196. bronzfibula töredéke.

2019. szeptember 5.

Résztevők: Csányi Viktor, Kocsis Imre

Munkaidő: 8:15 – 14:00

Munkaterület: 0421/65 hrsz.

Időjárás: napos, meleg idő

Fémkereső műszer típusa: Minelab Equinox 800

Leletkísérők sorszáma: 0197 – 0211

Folytattuk a 0421/65 helyrajzi számú területen a fémkereső műszeres kutatást. A gazos, tarlón hagyott területen közepes leletsűrűséget figyeltünk meg. A leletek sorszáma: 197-től 211-ig.

A leletek leírása:

197. középkori dénár,	205. fibula töredéke,
198. bronzfibula töredéke,	206. késnyél borítása,
199. réztárgy töredéke,	207. bronzkarperec töredéke,
200. római dénár,	208. bronzfibula töredéke,
201. fibula töredéke,	209. rézlemez töredéke,
202. késnyélvég,	210. karperec töredéke,
203. bronzveret,	211. bronzfibula töredéke.
204. középkori dénár,	

2019. szeptember 22.

Résztevők: Csányi Viktor, Kocsis Imre, id. Kocsis Imre

Munkaidő: 12:00 – 18:00

Munkaterület: 0421/70 hrsz.

Időjárás: napos, meleg idő

Fémkereső műszer típusa: Minelab Equinox 800

Leletkísérők sorszáma: 0212 – 0238

A mai napon egy új terület bejárását kezdtük meg. A 0421/70 helyrajzi számú területen korábban napraforgó volt, aratás után megtárcsázták a területet, de a napraforgósárak nehezítették a kutatást. A leletkísérők sorszáma: 212-től 238-ig.

A leletanyag leírása:

212. középkori dénár,	219. lemeztöredék,
213. középkori dénár,	220. ólomdarab,
214. középkori dénár,	221. fémedény töredék,
215. középkori dénár,	222. középkori dénár,
216. középkori dénár,	223. ruhakapocs,
217. késnyélvég,	224. középkori dénár,
218. pántgyűrű,	225. ólomgolyó,

226. középkori dénár,
227. ólomdarab,
228. késnyélvég,
229. középkori dénár,
230. késnyélborító rézlemez,
231. középkori dénár,
232. hajlított ólomrúd,

233. középkori érem,
234. késnyélvég,
235. éremtöredék(?),
236. középkori dénár,
237. késnyélvég,
238. középkori érem.

2019. szeptember 25.

Résztevők: Csányi Viktor, Kocsis Imre

Munkaidő: 8:30 – 14:30

Munkaterület: 0421/70 hrsz.

Időjárás: borongós, őszi idő

Fémkereső műszer típusa: Minelab Equinox 800

Leletkísérők sorszáma: 0239 – 0261

Folytattuk a 0421/70 helyrajzi számú terület kutatását. A rossz látási viszonyok ellenére közepes lelettségű területet dokumentáltunk. A leletek sorszáma: 239-től 261-ig.

A leletanyag leírása:

239. középkori érem,
240. fejsze,
241. középkori érem,
242. ólomdarab,
243. középkori érme,
244. ruhakapocs töredéke,
245. középkori dénár,
246. karikagyűrű (réz)
247. középkori érem,
248. érem töredéke,
249. késnyélveret,
250. római kisbronz,

251. késnyélvég,
252. középkori érme,
253. késnyélvég,
254. középkori érem,
255. késnyélvég,
256. középkori érem,
257. késnyélvég,
258. ólomdarab,
259. középkori érem,
260. átfúrt ólomdarab,
261. zabla (újkori).

2019. szeptember 26.

Résztevők: Csányi Viktor, Kocsis Imre

Munkaidő: 8:30 – 12:00

Munkaterület: 0421/70 hrsz.

Időjárás: esős, szeles, őszi idő

Fémkereső műszer típusa: Minelab Equinox 800

Leletkísérők sorszáma: 0262 – 0265-ig

Délelőtt tovább folytattuk a 0421/70 helyrajzi számú terület fémkeresős kutatását. A tárcsázott, napraforgó-száras területen a rossz időjárás miatt felfüggesztettük a kutatást. A leletek sorszáma: 262-től 256-ig.

A leletanyag leírása:

262. késnyélvég,	264. késnyélvég,
263. bronz ruhakapocs töredéke,	265. vascsat (lószerszámzat).

2019. október 1.

Résztevők: Csányi Viktor, Kocsis Imre

Munkaidő: 8:30 – 14:45

Munkaterület: 0421/70 hrsz.

Időjárás: napos, meleg, őszi idő

Fémkereső műszer típusa: Minelab Equinox 800

Leletkísérők sorszáma: 0266 – 0303

Tovább folytattuk a 0421/70 helyrajzi számú terület fémkereső műszeres kutatását. A mai napon relatíve sok lelet került elő. A terület továbbra is csak tárcsázott, napraforgó-száras volt. A leletek sorszáma: 266-tól 303-ig.

A leletanyag leírása:

266. gyűszű,	285. késnyélvég,
267. késnyélvég,	286. ruhakapocs töredéke,
268. középkori érem,	287. nagyobb ólomöntvény,
269. ólomplomba,	288. középkori ezüstdénár,
270. ezüstdénár,	289. ólomdarab,
271. késnyélvég,	290. középkori ezüstdénár,
272. mérlegsúly(?),	291. ólomdarab,
273. ezüstdénár töredéke,	292. gyűrű,
274. kerek ólomdarab,	293. összehajtott ólomlemez,
275. késnyélvég,	294. középkori érem,
276. középkori ezüstpénz,	295. ezüst ruhakapocs darabja,
277. összetekert rézdrót,	296. kerek lemez, két áttöréssel
278. középkori érem,	297. ólomdarab,
279. lapos, kerek ólomkorong,	298. ólomdarab,
280. középkori érem töredéke,	299. ólomgolyó,
281. ólomgolyó,	300. gyűszű,
282. középkori érem töredéke,	301. összehajtott lemez (kapocs),
283. összehajtott lemez (kapocs),	302. római bronzpénz,
284. lapos, kerek ólomkorong,	303. ólomplomba.

2019. október 2.

Résztevők: Csányi Viktor, Kocsis Imre

Munkaidő: 8:30 – 14:45

Munkaterület: 0421/70 hrsz.

Időjárás: napos, meleg idő, enyhe széllel

Fémkereső műszer típusa: Minelab Equinox 800

Leletkísérők sorszáma: 0304 – 0340

A mai napon tovább folytattuk a 0421/70 helyrajzi számú, tárcsázott, napraforgó-száras terület kutatását. Továbbra is közepes leletsűrűség mellett gyűjtöttük a régészeti leleteket. A leletkísérők sorszáma: 304-től 340-ig.

A leletanyag leírása:

304. vaskarika szeggel,	323. öntött bronz szíjvég,
305. késnyélvég veret,	324. késnyélvég,
306. bronztárgy töredéke,	325. középkori érem,
307. késnyélvég, öntött bronz,	326. ólomdarab,
308. ólomdarab,	327. késnyélvég,
309. középkori érem,	328. ólomdarab,
310. ruhakapocs darabja,	329. késnyélvég,
311. középkori pénz,	330. középkori érem,
312. összehajtott lemezdarab,	331. késnyélvég,
313. középkori érem töredéke,	332. középkori érem,
314. gyűrű feje,	333. késnyélvég,
315. késnyélvég,	334. kerek ólomdarab,
316. gyűszű töredéke,	335. késnyélvég,
317. középkori érem,	336. ólomdarab,
318. késnyélvég,	337. bronz-töredék (kereszt(?)),
319. ólomgolyó (deformált),	338. összehajtott lemezdarab (kapocs),
320. összehajtott lemezdarab,	339. késnyélvég,
321. késnyélvég(?),	340. hegyes, hajlított, vésett díszes lemezdarab.
322. ruhakapocs (darabja),	

2019. október 8.

Résztevők: Csányi Viktor, Kocsis Imre

Munkaidő: 8:30 – 14:30

Munkaterület: 0421/69, 0421/70 hrsz.

Időjárás: napos, szeles idő

Fémkereső műszer típusa: Minelab Equinox 800

Leletkísérők sorszáma: 0341 – 0365

A mai napon befejeztük a 0421/70 helyrajzi számú terület nagy részén a kutatást és érintettük a szomszédos, 0421/69 helyrajzi számú területet is. A tárcsázott, növényi száras területen közepes leletűrűséget figyeltünk meg. A leletek sorszáma: 341-től 365-ig.

A leletanyag leírása:

341. vaskarika (újkor),	354. középkori érme töredéke,
342. bronzcsengő(?),	355. ruhakapocs töredéke,
343. késnyélvég,	356. lapos ólomdarab,
344. középkori éremtöredék,	357. késnyélvég,
345. középkori érem,	358. késnyélveret,
346. késnyélvég,	359. összehajtott lemezdarab (kapocs),
347. éremtöredék,	360. gyűrű töredéke,
348. késnyélvég,	361. összehajtott lemezdarab (kapocs),
349. középkori érem,	362. késnyélborítás,
350. ólomgolyó,	363. bronzöntvény,
351. késnyélvég,	364. ólomdarab,
352. átlukasztott érem,	365. középkori érme töredéke (átlukasztott).
353. késnyél lemez,	

2019. október 12.

Résztevők: Csányi Viktor, Kocsis Imre, id. Kocsis Imre

Munkaidő: 9:00 – 16:30

Munkaterület: 0390/47, 0421/70 hrsz.

Időjárás: napos, meleg, szeles idő

Fémkereső műszer típusa: Minelab Equinox 800

Leletkísérők sorszáma: 0366 – 0441

A 0421/70 helyrajzi számú területen, valamint a 0390/47 helyrajzi számú területen végeztünk ma fémkereső műszeres kutatást. A terület tárcsázott, tarló volt mindkét esetben. A leletek sorszáma: 366-tól 441-ig.

A leletek leírása:

366. átlukasztott lemezdarab,	376. gyűszű,
367. érme (garas(?)),	377. késnyélborítás,
368. gyűszű töredéke,	378. szűrőbetét,
369. gyűszű,	379. vascsat,
370. késnyélborítás,	380. késnyélvég,
371. középkori érem,	381. ólomdarab,
372. ólomdarab,	382. középkori ezüstdénár,
373. középkori érem,	383. gyűrű,
374. rézlemez darabja,	384. ólomdarab,
375. lemezdarab,	385. ólomdarab,

386. ólomdarab,	414. fémtárgy,
387. lemezdarab,	415. bronz pártáövmerevítő(?),
388. modern lemezdarab,	416. gyűrű töredéke,
389. késnyélborítás,	417. ezüst ruhakapocs,
390. lemezdarab,	418. késnyélvég,
391. lemezdarab,	419. ólomdarab,
392. éremdarab,	420. középkori érem,
393. éremdarab,	421. középkori érem,
394. lemezdarab,	422. bronzgomb,
395. késnyélborítás,	423. bronzveret,
396. középkori érem,	424. ólomdarab,
397. késnyélvég,	425. ólomdarab,
398. veret,	426. késnyélveret,
399. ólomdarab,	427. késnyélvég,
400. bronzcsat,	428. bronzkarika töredéke,
401. bronzveret,	429. középkori érem,
402. bronzgyűrű,	430. bronztárgy,
403. vaskarika,	431. késborítás,
404. lemeztöredék,	432. középkori érme,
405. késnyélvég,	433. késnyélvég,
406. középkori ezüstdénár,	434. középkori érem,
407. lemezdarab,	435. késnyélvég,
408. bizánci aspron,	436. ólomplomba(?),
409. lemezdarab,	437. késnyélvég,
410. késnyélvég,	438. ólomplomba,
411. lemezdarab,	439. késnyélvég,
412. középkori ezüstdénár,	440. gyűszű,
413. gyűrű,	441. késnyélvég.

2019. október 14.

Résztevők: Csányi Viktor, Kocsis Imre

Munkaidő: 8:30 – 14:30

Munkaterület: 0388/9, 0388/10 hrsz.

Időjárás: napos, meleg idő

Fémkereső műszer típusa: Minelab Equinox 800

Leletkísérők sorszáma: 0442 – 0457

A mai napon a 0388/10 és a 0388/9 helyrajzi számú, gazos, tarlós területen folytattuk a fémkereső műszeres kutatást. A leletek sorszáma: 442-től 457-ig.

A leletanyag leírása:

442. késnyélvég,	444. pántgyűrű (bronz),
443. középkori ezüstpénz,	445. késnyélvég,

446. középkori ezüstdénár,
447. késnyélvég,
448. középkori ezüstdénár,
449. késnyélvég,
450. középkori dénár,
451. gyűszű,

452. középkori érem,
453. félgömbös ólomdarab,
454. középkori érem,
455. ólomdarab,
456. réztárgy,
457. ólomdarab.

2019. október 15.

Résztevők: Csányi Viktor, Kocsis Imre

Munkaidő: 8:30 – 14:30

Munkaterület: 0388/7, 0388/8 hrsz.

Időjárás: napos, meleg, őszi idő

Fémkereső műszer típusa: Minelab Equinox 800

Leletkísérők sorszáma: 0458 – 0466

A mai napon a 0388/8 és 0388/7 helyrajzi számú területeken végeztünk fémkereső műszeres kutatást. A terület tárcsázott, gazos volt. A leletek sorszáma: 458-tól 466-ig.

A leletanyag leírása:

458. bronzcsat töredéke,
459. középkori érme,
460. bronzcsüngő,
461. ólomdarab,
462. öntött bronzveret (gomb(?)),

463. ólomtárgy töredéke,
464. középkori ezüstdénár,
465. bronzkarperec töredéke,
466. ólomdarab.

2019. október 20.

Résztevők: Csányi Viktor, Kocsis Imre, id. Kocsis Imre

Munkaidő: 9:00 – 17:30

Munkaterület: 0388/9, 0388/10 hrsz.

Időjárás: napos, szeles, őszi idő

Fémkereső műszer típusa: Minelab Equinox 800

Leletkísérők sorszáma: 0467 – 0490

A mai napon a 0388/9 és 0388/10 helyrajzi számú területen végeztünk fémkereső műszeres kutatást. A tárcsázott terület meglehetősen gazos volt. A leletek sorszáma: 467-től 490-ig.

A leletek leírása:

467. középkori dénár,
468. bronzkarika,
469. késnyélvég,
470. középkori ezüstdénár töredéke,

471. krajcár,
472. gyűszű,
473. kopott érem,
474. bronzfibula töredéke,

475. bronzcsat töredéke,
476. késnyélvég,
477. ólomdarab,
478. késtőredék,
479. fülesgomb,
480. ólomdarab,
481. pipakupak(?),
482. középkori érme,

483. ólomdarab,
484. középkori ezüstdénár töredéke,
485. katonagomb(?),
486. középkori érme,
487. ólomdarab,
488. középkori ezüstdénár töredéke,
489. réztárgy töredéke,
490. középkori ezüstdénár.

2019. október 24.

Résztevők: Csányi Viktor, Kocsis Imre

Munkaidő: 8:00 – 14:30

Munkaterület: 0388/9, 0388/10 hrsz.

Időjárás: napos, szeles idő

Fémkereső műszer típusa: Minelab Equinox 800

Leletkísérők sorszáma: 0491 – 0501

A mai napon tovább folytattuk a 0388/9 és 0388/10 helyrajzi számú, gazos, tárcsázott területeken a fémkereső műszeres kutatást. A leletek sorszáma: 491-től 501-ig.

A leletanyag leírása:

491. ólomdarab,
492. gomb,
493. lemezdarab,
494. ólomdarab,
495. bronzból préselt dísz,
496. ólomdarab,

497. bronztárgy,
498. ólomgolyó,
499. ólomdarab,
500. középkori ezüstdénár,
501. ólomdarab.

2019. október 28.

Résztevők: Csányi Viktor, Kocsis Imre

Munkaidő: 8:00 – 13:00

Munkaterület: 0390/27 hrsz.

Időjárás: napos, szeles, enyhe idő

Fémkereső műszer típusa: Minelab Equinox 800

Leletkísérők sorszáma: 0502 – 0539

A mai napon a 0390/27 helyrajzi számú területen végeztünk fémkereső műszeres kutatást. A kultivátorozott, vetésre előkészített terület leletekben meglehetősen gazdag, ez a felszínen lévő edénytöredékek intenzitásából is jól látható. A leletek sorszáma: 502-től 539-ig.

A leletanyag leírása:

502. éremtöredék,
503. réztárgy,
504. középkori érem,
505. késnyélvég,
506. középkori érem,
507. ruhakapocs(?),
508. kopott érem,
509. középkori érme,
510. középkori érme,
511. félgömbös, átfűrt díszű hajtű fejének
töredéke,
512. díszes bronzveret,
513. kopott érme,
514. ólomplomba,
515. középkori érme,
516. késborító lemez,
517. átfűrt ólomdarab,
518. középkori ezüstdénár töredéke,
519. késnyélborítás,
520. középkori ezüstdénár,
521. ruhakapocs töredéke,
522. bronzdísz(?),
523. római dénár töredéke,
524. lemezdarab,
525. késnyélvég,
526. lemezdarab,
527. ruhakapocs darabja,
528. középkori ezüstdénár,
529. gyűrű töredéke,
530. késnyélvég,
531. kopott, római kisbronz,
532. gyűrű töredéke,
533. összetekert lemez,
534. késnyélvég,
535. kopott érem,
536. gyűszű,
537. lemeztöredék,
538. késnyélvég,
539. ólomplomba

Hódmezővásárhely, 2019. október 28.

.....
Csányi Viktor
régész, a feltárás vezetője

Geofizikai feltérési dokumentáció

A „Csomorkány mezőváros 2019–2020. évi régészeti kutatása program” projekthez kapcsolódóan végzett régészeti geofizikai felmérésről

Készítette:

VÁRKAPITÁNYSÁG
NONPROFIT ZRT.

2020

GEOFIZIKAI FELTÁRÁSI DOKUMENTÁCIÓ

1. Bevezetés

2020. augusztus 27-én a *Tornyai János Múzeum és Közművelődési Központ* megrendelésére a *Várkapitányság Nonprofit Zrt.* Lelőhelydiagnosztikai Csoportja régészeti geofizikai méréseket végzett Hódmezővásárhelytől keletre, *Hódmezővásárhely – Csomorkány lelőhely (azonosító: 1516)* területén.

2. A kutatási terület elhelyezkedése, természetföldrajzi jellemzői, a kutatás célkitűzései

A vizsgálati terület Csongrád megyében, Hódmezővásárhely és Békéssámson között, a ma is látogatható csomorkányi templomromtól dél-délnyugati irányban, a Csongrádi-sík területén helyezkedik el. A kistáj 79.5 és 107.6 m közötti tszf-i magasságú, enyhén a Tisza-völgy irányába lejtő, a Maros-hordalékkúpsíksághoz kapcsolódó tökéletes síkság. A táj DNy-ról veszi körül Maros hordalékkúpját. Területe sík, amelyet homokvonulatok kísérte folyóholtágak tarkítanak, felszínét lösziszap fedi. A talajvíz átlagos mélysége 2-4 m közötti.

3. A geofizikai felmérés elvi háttérének, a terepi adatgyűjtés módszerének és a mérési adatok feldolgozásának ismertetése

A geofizikai vizsgálathoz magnetométert alkalmaztunk. E kutatási módszer alkalmazása során a Föld mágneses terében történő lokális rendellenességeket (természetes vagy mesterséges eredetű jelenségek vagy bolygatások) térképezzük fel, melyet a Föld felszínén és a földben lévő mágneses anyagok torzítnak. Ezen passzív érzékelési módszer régészeti célú alkalmazhatóságát alapvetően két szempont befolyásolja: egyrészt a keresett jelenség (régészeti objektum) mágneses tulajdonságainak el kell térniük környezetüktől, másrészt pedig e környezet mágneses tulajdonságainak közel homogénnek kell lennie.

A mérések hatékonyságát nagyban befolyásolja a tájban, régészeti lelőhelyeken előforduló anyagok (talajok, tárgyak) mágnesezhetőségének mértéke, a szuszceptibilitás. Ez az érték azt jelzi, hogy a kérdéses anyagban egységnyi mágneses tér mekkora relatív mágnesezettséget indukál. Talajok és kőzetek esetében a bennük különböző arányban jelentkező mágneses ásványok aránya e kérdésben meghatározó. A módszer régészeti célú alkalmazásának fizikai alapját is ennek megfelelően a felső talajrétegek, régészeti objektumok és az altalaj eltérő mágnesezettsége adja. Ugyanakkor szükséges megjegyezni, hogy eltérő jellegű régészeti jelenségek is képesek hasonló jellegű hatást, anomáliát okozni, melyek kiértékelésében a mért

terület környezeti jellemzői, régészeti öröksége, illetve az alkalmazott módszer ismerete segíthet. A geofizikai mérés értelmezését így mindenképpen a régészet és a geofizika területén jártas szakemberek bevonásával javasolt elvégezni.

A magnetométeres felmérési módszer átlagos körülmények között az egykori emberi megtelepedéssel kapcsolatos jelenségek azonosítására alkalmas, ezek az örökségi elemek legnagyobb részét jelentik. A módszer elsődleges és széles körben alkalmazott felhasználási területe a telepobjektumok (gödrök, árkok, földbe mélyített épülete, kemencék, tűzhelyek) jelenség (anomália) szintű vizsgálata és lehatárolása. Különösen hangsúlyos az égett (tűzhely, kemence, kiégett padlók) felületek jó azonosíthatósága, amely e jelenségek égetésből fakadó jó mágnesezettségének köszönhető. Az azonosítható régészeti jelenségek mérete jellemzően a felmérés sávtávolságainak, intenzitásának függvénye, így például kisebb méretű cölöplyukak jellemzően csak sűrűbb, míg hosszabb lineáris jelenségek (árkok), földbe mélyített épületek tágabb mintavétel készítésével is azonosíthatók. A mintavételi sűrűség meghatározása így az azonosítható régészeti jelenségek körét, illetve térbeli felbontását nagyban meghatározza. Paleocsatornák, utak, szántásnyomok és falak, falkiszedések nyomai is jellemzően jól azonosíthatók a magnetométeres felméréseken, melyek az emberi megtelepedések tágabb környezetének interpretálásában jelenthetnek segítséget.

Az alkalmazott műszer érzékenységének függvényében a méréseket eltérő mértékben különböző zajok terhelhetik, melyek a mérések értelmezését döntően is befolyásolhatják. A régészeti jelenségeknél erősebb mágnesezettség könnyen elfedheti a régészeti jelenségekre utaló anomáliák hatását. Így hangsúlyos az ismert, mérés során észlelhető recens hatások kiszűrése, mint például a közúti forgalom, villamos vezetékek és tartóoszlopaik, földbe ázott vezetékek, földutak hatásának kiszűrése. A mezőgazdasági művelés során a munkagépekből lehulló alkatrészek kiszűrése már problémásabb, mert azok egyéb, akár régészeti korú vastárgyakhoz hasonló bipoláris anomália formájában jelentkeznek. A szántás és egykori parcellahatárok nyomai is jellemzően érzékelhetők a felméréseken, melyek szintén könnyen kiszűrhetők és vizualizálhatók, ugyanakkor ezek a hasonló tartományban jelentkező jelenségek könnyen kitakarhatják, vagy nehezebben értelmezhetővé teszik a gyengébb mágnesezhetőségű régészeti jelenségek jelét is. Passzív érzékelési mód kapcsán a felső talajréteg (humusz) változó vastagsága is a mért értékek torzulását okozhatja, azaz vastagabb talajtakaró csökkentheti a műszer belátási mélységét és így egyes régészeti jelenségek észlelését is. Kizárólag a mérés alapján az azonosított jel korát jellemzően nem lehet megállapítani, legfeljebb szerkezeti, formai jegyek alapján lehet egyes esetekben erre következtetni.

A felmérés Sensys MXPDA típusú, Fluxgate szondákkal mérő műszerrel történt, amellyel a föld mágneses terének változásait felhasználva lehet kimutatni a felszín alatt levő természetes vagy mesterséges eredetű jelenségeket, bolygatásokat. A gradiens mérés során két egymás felett elhelyezkedő szonda használható egy időben, s a szondák által mért térértékek különbségét alapul véve és elosztva a szondák távolságával, pontonként megkapható a mágneses tér vertikális gradiensének nagysága. A földben lévő fémtárgyaknak van a legjobb mágnesezhetőségük, ezek jelentős mértékben zavarhatják a mérést. Kizárólag a mérés alapján az azonosított jel korát jellemzően nem lehet megállapítani, legfeljebb szerkezeti, formai jegyek alapján lehet egyes esetekben erre következtetni. A kutatási területeken egyszerre tizenhat szondapárral zajlott a mérés, melyek egymástól 25 cm-re kerültek elhelyezésre, a mérési pontok távolsága a szelvények mentén 10 cm volt. Optimális esetben a mérés során a műszer hozzávetőleg 0.75 – 1 m mélységig vizsgálja át a talajt, így a kutatás során is ebből a maximális mélységből szolgáltatott számunkra információkat a mérési területekre jellemző talajtípusok függvényében. A terepi munka során összesen **10790 m²** terület került felmérésre.

Az adatok feldolgozás során ezután a műszer működéséből fakadó szisztematikus hibák kiszűrésével kezdődik. Ekkor igazítjuk egymáshoz az egyes szondák adatait és küszöböljük ki a műszer mozgásából adódó kisebb eltéréseket. Ezután a mérési adatok szabályos hálóba (0,25 m x 0,25 m) rendezése történik, melyet „Krieging” interpolációval végzünk.

Ezután következik az adatok szűrése. Felül és alulvágó szűrők alkalmazása (azaz a mérési adathalmazból mind negatív, mind pozitív irányba jelentősen kiugró adatok kivágása) után gyakran frekvenciatartományban is végzünk szűréseket. Ilyen az ún. „tüskétlenítés” (despike), a geológiai hatások szűrése, valamint az ún. pólusredukálás, amely az azonosított dipólusok helyét hivatott pontosítani. Ezekon kívül gyakran alkalmazunk képi szűréseket is. A kész mérési képet végül a mérési helyszínen általánosan használt megfelelő térképi (jelen esetben HD72/EOV, EPSG: 23700) vetületben ábrázoljuk.

3.1.A geofizikai felmérés értelmezése¹

Az értelmezés során használt azonosítószámok feloldása (*Csomorkany_2020_GF01_INT.shp*) attribútum táblájának „típus” oszlopában):

1	Régészeti jelenség
2	Lehetséges régészeti jelenség

¹ A terepi geofizikai felmérés állományának szűrését, feldolgozását és értelmezését Klembala Zsombor (geofizikus) végezte.

3	Árok
6	Mágnesezett tárgy/objektum okozta anomália

A felmérés a regisztrált lelőhely területén belül, északról dél felé és keletről nyugat felé enyhén lejtő területen helyezkedik el. A mérési eredményképpen markánsan megjelenik két, egymáshoz képest cca. 27-35 m távolságban elhelyezkedő, északnyugat-délkeleti irányú árok vonala, melyek szinte a teljes mérési képen keresztülfutnak (s további mérésekkel vélhetően követhetők lennének északi és déli irányban azon túl is), illetve ezek külső oldalain szintén észlelhetők kisebb árkok, árokreszletekre utaló anomáliák. Ezek mellett a mérési képen elszórtan, de különösen az északi felében több olyan jelenség is kivehető, melyek nagy valószínűséggel régészeti korú objektumok lehetnek (ld. 3-4. ábrán sötétkék színnel jelölt anomáliák, illetve az értelmezést tartalmazó .shp fájl attribútumtáblájának 1-es értékű poligonjai). Ezeken felül több olyan anomália is látható, melyek kevésbé biztosan meghatározhatóak a mérési eredményképpen, de feltételezésünk szerint nem zárható ki, hogy lehetséges régészeti objektumokat jelölnek (ld. 3-4. ábrán világoskék színnel jelölt anomáliák, illetve az értelmezést tartalmazó .shp fájl attribútumtáblájának 2-es értékű poligonjai).

Mind az árkok, mind a földbe mélyített objektumok nagy valószínűséggel az egykori mezővároshoz tartozó jelenségeket jelölnek, de természetesen nem zárható ki róluk, hogy más korszakokhoz (pl.: őskor vagy népvándorláskor) köthető objektumok is lehetnek közöttük. Ennek megállapítása csakis feltárás által lehetséges.

A fentiek felül a mérési területen legnagyobb számban vastárgyak okozta anomáliák vehetők ki (ld. 4. ábrán piros színnel jelölt anomáliák, illetve az értelmezést tartalmazó .shp fájl attribútumtáblájának 6-os értékű poligonjai), melyek némelyikéről nem zárható ugyan ki, hogy régészeti korú tárgyakat jelölnek, de döntő részük minden bizonnyal az elmúlt évek-évtizedek emberi tevékenysége, recens bolygatások, mezőgazdasági művelés során odakerült hulladékként értelmezhető.

4. Összegzés

2020. augusztus 27-én a *Tornyai János Múzeum és Közművelődési Központ* megbízásából magnetométeres régészeti geofizikai felmérés került elvégzésre Hódmezővásárhelytől keletre, Hódmezővárashely – Csomorkány lelőhely területén, összesen 10790 m² területen.

A felmérés eredményképpen több régészeti objektumra utaló anomália is látható. Legmarkánsabban két, egymástól cca. 27-35 m-re, északnyugat-délkeleti irányban futó árok

vehető ki, melyek minden bizonnyal a mérési területen túl is folytatódnak északi, illetve déli irányban. Ezeken kívül több más, kisebb árokszakas is azonosítható.

Az árkokon kívül több olyan kisebb, változó méretű és formájú anomália is megjelenik, melyek földbe mélyített, régészeti korú településobjektumok lehetnek (gödrök, tárolóvermek, stb.). Ezek döntő része nagy valószínűséggel a középkorra tehető és az egykori mezővároshoz köthető, de természetesen más korszakok emlékei sem zárhatók ki. Az anomáliák pontosabb korának és funkciójának meghatározásához további kutatás, feltárás szükséges.

Nagy László

Nagy László

régész

VÁRKAPITÁNYSÁG INTEGRÁLT

TERÜLETFEJLESZTÉSI KÖZPONT NONPROFIT ZRT.

RÉGÉSZETI ÉS TUDOMÁNYOS IGAZGATÓSÁG

LELŐHELYDIAGNOSZTIKAI CSOPORT

Terepi mérési napló

A „Csomorkány mezőváros 2019–2020. évi régészeti kutatása program” projekthez kapcsolódóan végzett régészeti geofizikai felmérésről

VÁRKAPITÁNYSÁG
NONPROFIT ZRT.

TORNYAI JÁNOS MÚZEUM
ÉS KÖZMŰVELŐDÉSI KÖZPONT
HÓDMEZŐVÁSÁRHELY

2020

GEOFIZIKAI MÉRÉSI NAPLÓ

Dátum: 2020. 08. 27. Csütörtök

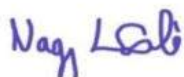
Időjárás: Napos, meleg idő

Munkavégzés ideje: 8:00 – 17:00

Résztevők: Klembala Zsombor (geofizikus), Nagy László (régész), Csányi Viktor (régész),
Dr. Béres Mária (régész)

A mai napon a Várkapitányság Integrált Területfejlesztési központ Nonprofit Zrt. elvégezte a „*Csomorkány mezőváros 2019–2020. évi régészeti kutatása program*” keretében a Tornyai János Múzeum és Közművelődési központ által megrendelt régészeti geofizikai felmérést.

A terepi mérés során Sensys MXPDA típusú, Fluxgate szondákkal mérő műszereket használtunk, melyekhez bázis – rover felállásban dolgozó JAVAD Triumph-1 antennák 1-3 cm-es térbeli pontosságot szolgáltatottak. A kutatandó terület (HF01) a megrendelő által megadott helyen lett kijelölve, 1 ha nagyságban. A mérés időpontjában betárcsázott, rögös, műszerrel kifejezetten nehezen járható, mérésre nem ideális állapotban volt, ennek ellenére végül a helyszín egészét felmértük (összesen 10790 m²-t).

Nagy László

régész

VÁRKAPITÁNYSÁG INTEGRÁLT

TERÜLETFEJLESZTÉSI KÖZPONT NONPROFIT ZRT.

RÉGÉSZETI ÉS TUDOMÁNYOS IGAZGATÓSÁG

LELŐHELYDIAGNOSZTIKAI CSOPORT

Csányi Viktor

régész

TORNYAI JÁNOS MÚZEUM ÉS K. K.

Jelmagyarázat

- Környező lelőhelyek
- Geofizikai kutatás területe

**Csomorkány mezőváros 2019-2020. évi régészeti kutatása
program - geofizikai vizsgálat**

A régészeti geofizikai kutatás helyszíne a terület áttekintő térképén

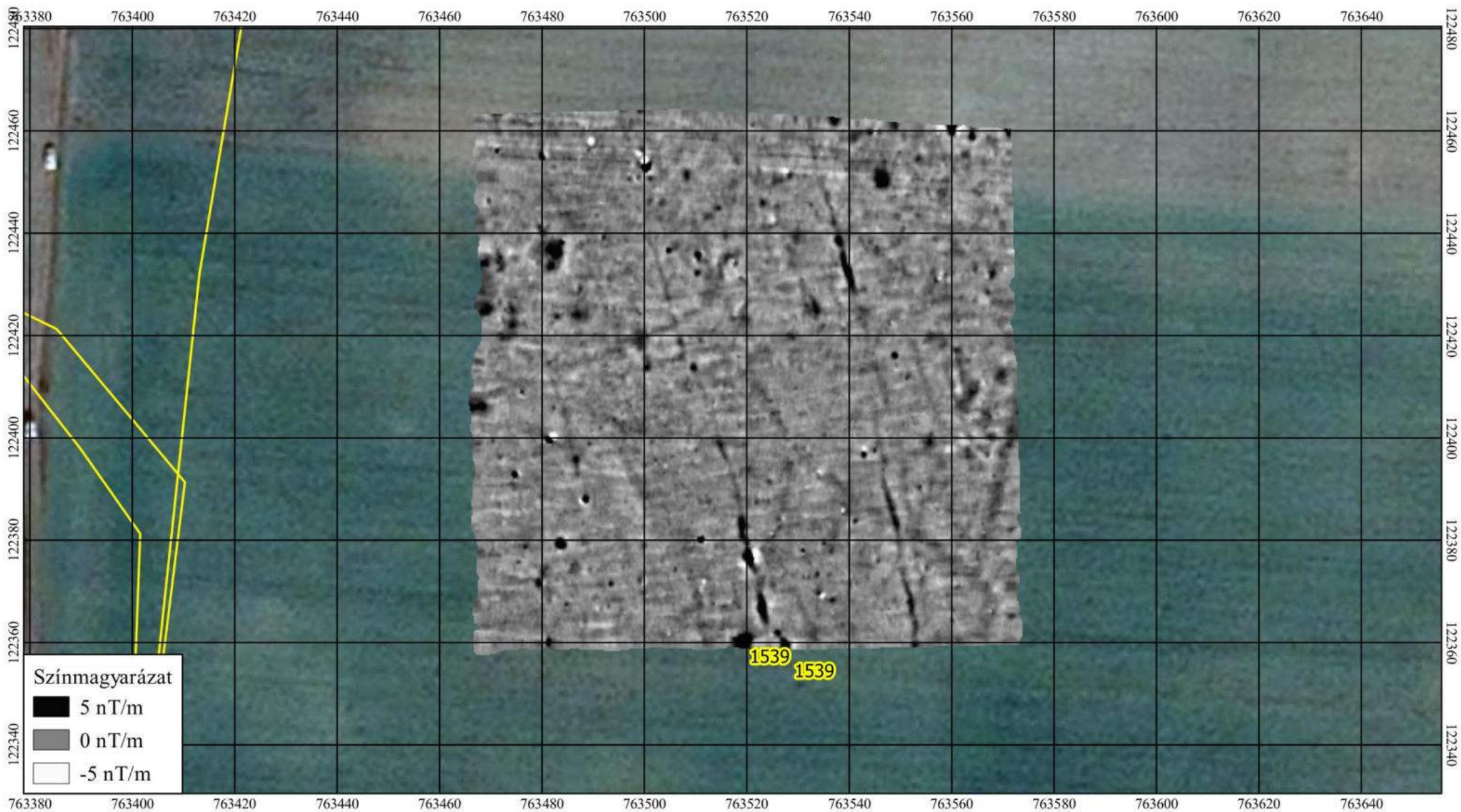
0 100 200 m

1:5000

1. ábra

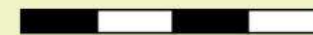
Jelmagyarázat

□ Környező lelőhelyek

Csomorkány mezőváros 2019-2020. évi régészeti kutatása program - geofizikai vizsgálat

A vertikális gradiensmérés állománya

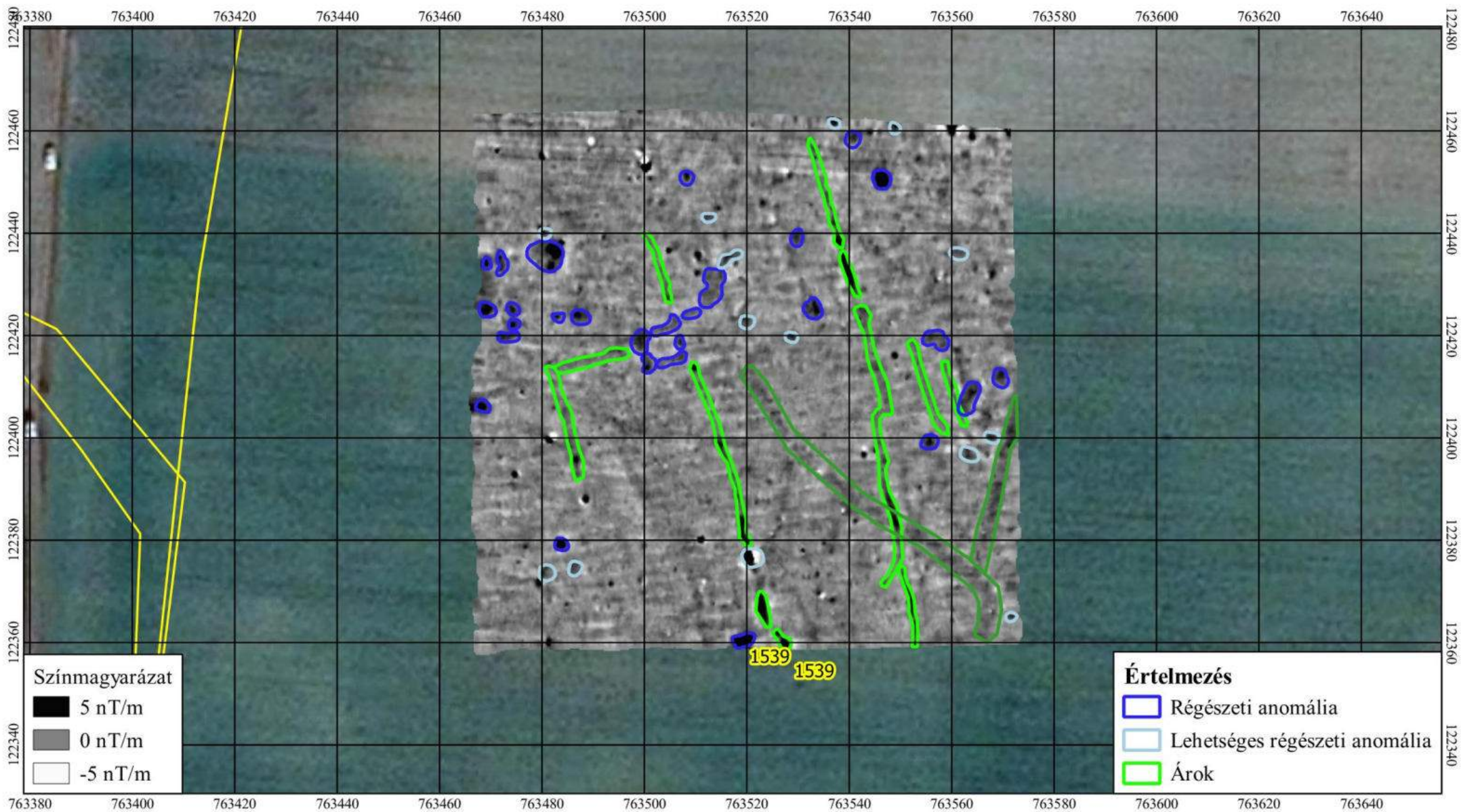
0 10 20 30 40 m

1:1000

2. ábra

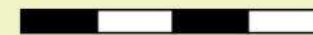
Jelmagyarázat

Környező lelőhelyek

Csomorkány mezőváros 2019-2020. évi régészeti kutatása program - geofizikai vizsgálat

A vertikális gradiensmérés állományának értelmezése 1.

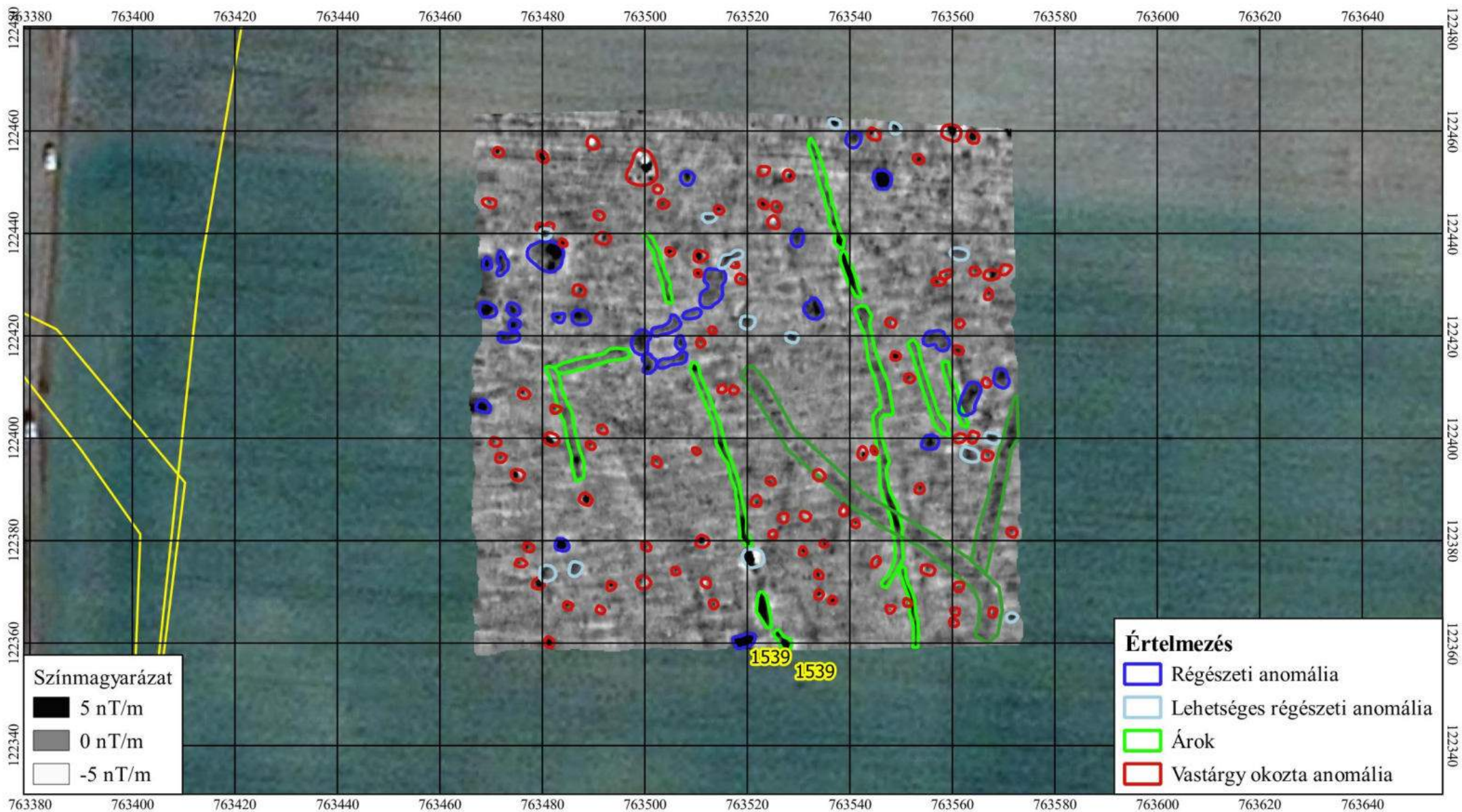
0 10 20 30 40 m

1:1000

3. ábra

Jelmagyarázat

Környező lelőhelyek

Csomorkány mezőváros 2019-2020. évi régészeti kutatása program - geofizikai vizsgálat

A vertikális gradiensmérés állományának értelmezése 2.

0 10 20 30 40 m

1:1000

4. ábra

Feltárási napló

Hódmezővásárhely 0388/2–3, 0388/6–11, 0389/1, 0390/21–27, 0390/45–47, 0421/48–49, 0421/61–70 helyrajzi számú ingatlanok területének egy része (Csomorkány) terepbejárás, valamint műszeres lelet- és lelőhely-felderítés

Hódmezővásárhely-Csomorkány

2019. március 20. – 2019. október 28.

Előzmények

A Tornyai János Múzeum 2018 őszétől az NKA által is támogatott *Csomorkány régészeti kutatása* című projektet indított. Ennek egyik eleme több időszakban a település/mezőváros központi részének 20x20 m-es négyzethálóban intenzív terepbejárása. A feladat elvégzése azért is sürgető, mert a mezőgazdasági művelés alatt lévő területeken a modern nagy gépek nagyjából 0,5x0,5 cm-esre örölik a felszíni leletanyagot, azaz rövidesen nem lesz mód az emléktanyag összegyűjtésére és tudományos vizsgálatára.

A munkakezdést – a helyszíni szemlék után, a bejárandó felületek kiválasztásával – 2019. március 13-án bejelentettük a Csongrád Megyei Kormányhivatal Szegedi Járási Hivatal Hatósági Főosztály 2. Járási Örökségvédelmi és Építésügyi Osztály részére (TJM Iktsz.: 157/2019-3; azonosító: EPAPIR-20190313-5667). A jogerős tudomásul vétel a kormányhivatal részéről 2019. 03. 20-án érkezett meg Cs-06/D01/084-2/2019. számmal, ezt követően meg is kezdtük a munkát a 20x20 m-es É-nak tájolt négyzetháló kitűzésével.

2019. 03. 20. (szerda)

Időjárás: hűvös, szeles idő. Rövid ideig szélcsend, ekkor napos.

Munkaidő: 7,30-16,30

Résztevők: Kocsis Imre, Szabó Attila, Göbolyös Mihály, Szántó Lili, Csányi Viktor, Béres Mária.

Kocsis Imre és Csányi Viktor a bejárandó négyzethálót tűzték ki, Béres, Göbolyös, Szabó és Szántó terepet jártak.

A kitűzők reggel 7,30-kor, a terepjárók később indultak Csomorkányra. A kitűzött körülbelül 1 ha-nyi területet ÉNy felől kezdtük bejárni, a 20x20 szelvények bejárását Ny felől, illetve DNy felől kezdtük.

Szabó Attila Gyöző: (1., 41., 81., 121., 161. parcellák)

81–161. parcellák között a terület fedettsége leletekkel sűrű, a kerámia alapján főleg 15–17 századra keltezhető az összeszedett anyag.

121., 161. parcellák: A tisztítást megelőzően szórvány szarmata és Árpád-kori lelet is vélelmezhető.

81. parcella: kb. 12–15 cm magas, gótikus, mérműves égetett kerámia felületdísz-töredékek, valószínűleg kályhaszem, vagy kályhacsempe részei.

81–161. parcellák között mindegyikben volt fémsalak, üveg (koruk bizonytalan).

A 81–161. számozású kb. K-Ny-i irányú 20x20 m-es parcellasor a megkezdett kb. 1 ha-nyi területnek (1–5., 1–161., 5–165., 161–165.) a legalacsonyabb része, itt a szántásirány is a földúttal csaknem teljesen párhuzamos, megközelítően K-Ny-i.

Göbolyös Mihály: (2., 42., 82., 122., 162. parcellák)

2. parcella: a leletekkel való fedettsége a legsűrűbb, innen K felé lineárisan egyenletesen csökkent a felszínen található kerámia mennyisége. Főleg késő középkori kerámia a jellemző. A 162. parcella kivételével (a tisztítatlan leletanyag szerint) mindegyiken volt salak vagy szilikát olvadék.

A 82. parcellában több vulkanikus kőzet apróbb töredékét is megtaláltuk.

Szántó Lili: (3, 43, 83, 123, 163-as parcellák)

3. parcella: ebben volt a legtöbb kerámiatöredék, ami K felé lineárisan csökkent. Több állatcsonttöredéket is begyűjtöttünk. Ezen a 20x20 m-es felületen egy Árpád-korinak meghatározható kerámiatöredék is volt.

Béres Mária: (4, 44, 84, 124, 164-es parcellák)

A felsorolt parcellákban a felszínen a kerámia eloszlása nagyjából egyenletes. Több helyen, ahol kerámiatöredékek kerültek elő a közelükben sárga, apró agyagos rögök is voltak, ill. több helyen mélyről felszántott, kicsiny réteges lemezekre szétfagyott szíjas fekete föld (döngölt marosi iszap/agyag?) is volt. Az állatcsontokon kívül a

124. parcellában talán embercsont is volt.

Módszerváltás:

Belső cédula helyett alkoholos filccel írjuk a simítózáras nylon-, vagy a papírzacskókra a bejárt terület (négyzet) számát.

Egy-egy 20x20-as területen kb. 20 percig gyűjtjük a leleteket.

Szántó Lili: (8, 48, 88, 128, 168-as parcellák)

8. parcella: a felszínen feltűnően sok állatcsont hevert.

168. parcella: az eddig tapasztaltakhoz képest arányaiban sokkal kevesebb kerámialelet volt, csont pedig alig fordult elő a felszínen, a leletintenzitás gyenge.

Béres Mária: (7, 47, 87, 127, 167-es parcella)

Az 1. ha-nyi területhez képest jelentősen csökkent a felszíni leletek száma. A leletsűrűség, a lelőhely intenzitása itt gyenge.

7. parcella: a felszínen szinte csak recens (tanya) maradvány volt, főként téglatöredékek.

47. parcella: a recens tanya maradványa gyérül, de kevés a késő középkori kerámiaanyag is. Begyűjtésre került egy kovácsolt vaspántnak tűnő tárgy töredéke.

87. parcella: gyéren még mutatkozik a recens tanya maradványa, de növekvőben a késő középkori kerámialeletek száma.

127. parcella: tovább növekszik a felszínen a késő középkori edénytöredékek száma, előkerült egy vörös homokkő darab is.

167. parcella: ismét csökkent a felszínen a késő középkori leletek száma.

Szabó Attila Győző: (5, 45, 85, 125, 165-ös parcella)

5., 45., 85. parcellák: gyéren jött az anyag, főleg 14–17. századi töredékek, a leletintenzitás gyenge. Több mázas cserép és téglatöredékre is rábukkant.

125., 165. parcellák: ontotta a leletanyagot. Tisztítás nélkül a szürke kerámia feltételeken szarmatának tartható, a felszínen sok apró olvadékdarab volt megtalálható.

Göbolyös Mihály: (6, 46, 86, 126, 166-os parcellák)

6–86 parcellák: gyér régészeti felszíni lelet, gyenge leletintenzitás, nagyobb számban téglacserép.

126–166. parcellák: nagyon sok kerámia felszínen, úgymond „tele”, intenzív leletsűrűség.

166 parcella: egy szarmatának tűnő szürke kerámiatöredékre is rábukkantunk. Megtörtént a 7–10. É-D-i irányú soron K felé 100 m hosszan a bejárás. A talaj itt általában televény, erősen hamus volt, a régészeti korú felszíni leletanyag intenzitása gyérnek mondható. A 7–9 parcellákban nagy volt a jelenkori (recens) tárgytöredékek mennyisége (tanya építési/bontási

anyagának szétszántott maradványai). Csökkenő erősséggel, de a 47–50. parcellákban még a recens anyag dominált, a régészeti korú emlékek növekedése mellett.

Felvettük a kapcsolatot a terület egyik bérlőjével/tulajdonosával és megművelőjével. Gyömrei Antal: 06-30/945-4781. Adatközlő: Nagy József.

2019. 03. 21. (csütörtök)

Időjárás: enyhe szél, napsütés.

Munkaidő: 8:00–16:15

Résztevők: Kocsis Imre, Kovács Ferenc, Göbolyös Mihály, Szántó Lili, Csányi Viktor, Béres Mária

A mezőgazdasági munkák és a kitűzés alapján K felé a „200-as soron” kell haladnunk. Kidolgozásra került az önkéntes topográfiai munka meghirdetésének ötlete, ehhez reggel tájékoztató anyag készült, mely első lépésben a Facebookon lesz közzé téve, a jelentkezők pedig a csomorkany.tjm@gmail.com (jelszó: tornyai2019) címen vehetik fel velünk a kapcsolatot. 2019.03.30-31.-én jöhetnek érdeklődők terepet járni.

A tegnap bejárt 2 ha-nyi területen a kitűzött 20x20 m-es négyzetháló karóinak a felszedését Kocsis Imre megkezdte.

Kovács Ferenc: (201, 241, 281, 321, 361-es parcellák)

201., 321., 361. parcella: sok lelet a felszínen, sűrű, intenzív lelőhelyrész.

361. parcella: feltűnően sok állatsont hevert a felszínen.

241., 282. parcellák: kevésbé sűrű a lelőhelyrészen a régészeti leletek előfordulása, közepesen intenzívnek mondható a területen a régészeti emléktanyag megjelenése. A leletfajták: kerámia- (recens is), téglá- és kötőredékek.

Göbolyös Mihály: (202, 242, 282, 322, 362. parcellák)

202, 243, 283. parcellák: a régészeti leletek közepesen sűrűn jelentkeznek a felszínen.

322. parcella: sűrű a régészeti emlékek előfordulása.

262: nagyon sűrűn található a felszíni leletanyag, intenzív lelőhelyrész. A leletanyag: zömmel későközépkori töredék, kevés recens anyag és némi állatsont.

322, 362. parcellák: mindegyikben egy-egy őrlőkő töredék is elcsomagolásra került. A pelyvával soványított Árpád-kori téglatörmeléből a legtöbb a 362. parcellában volt, de itt némi recens emléktanyag is felszedésre került.

Szántó Lili: (203, 243, 283, 323, 363. parcellák)

A teljes területre jellemző, a megszokottnál több állatsont, de voltak a felszínen mázas töredékek is.

203. parcella: nagyon sűrű, intenzív lelőhelyrész.

243. parcella: nagyon sűrűn jöttek a leletek, intenzív lelőhelyrész.

283. parcella: csak közepesen sűrűn található a felszíni leletek. Közepes lelőhely(rész) intenzitás.

Béres Mária: (204, 244, 284, 324, 364. parcellák)

204. parcella: nagyon sűrű a felszínen az emléktanyag, intenzív lelőhelyrész.

244. parcella: közepesen sűrű az előkerült leletanyag.

284-364. parcellák: fokozatosan csökkenő felszíni leletmennyiség. Valamennyi parcellában gyéren mutatkozott recens emlék és állatsont.

284. parcella: középkori (14–15. századi) palacktípus töredéke került elő.

244. parcella: kovácsolt(?) vasszőget is elcsomagoltunk.

204–244 parcellák: szilikát olvadék és kézzel formált kerámia volt azonosítható.

AZ ÖNKÉNTESÉKNEK KITŰZENDŐ TERÜLET:

A határkaró a dűlőút szélén a mi 7. sorunk K-felé eső szélső karójával egybe esett. Innen még bejártuk a 8-9-10 parcellák 100 m hosszú sorait. A boronált területen a 11. karótól majd az önkéntesek járhatnak mélységében 100 m hosszú területet. Az önkéntesek által bejárható területen a határkarók a mi 7. K-Ny-i sorunk mentén lesznek kitűzve.

Kovács Ferenc: 205., 365. parcellák (teljes felület 205–365. parcellasor)

205. parcella: A parcella közepétől K-felé egy jól körülhatárolható kisebb területen sok kerámiatöredék, salak és szilikátolvadék. Az egész parcellában sok állatsont került elő. A teljes 205. számú területet tekintve a kerámia mennyisége átlagos, köztük vannak díszítettek is.

365. parcella: Átlagos mennyiségű kerámia- és állatsont-töredék került elő, ez utóbbiak között volt lófog is.

Szántó Lili: 245., 325. parcellák (teljes felület: 205–325. parcellasor)

325. parcella: A korábbiakhoz képest (pl. 168-as parcella) lényegesen több kerámiatöredék, köztük sok a mázas került összegyűjtésre.

245. parcella: a Parcella K-i felében a felszíni leletanyag sűrűbb.

Göbolyös Mihály: 285. parcella (A teljes felület: 205–325. parcellasor)

285.: A parcella rendkívül intenzív lelőhelyrész, a felszíni leletanyag kiemelkedően („iszonyatosan”) sűrűn helyezkedik el. A legapróbb töredékek nem kerültek felszedésre. Csak későközépkori leletanyag volt, recens nem fordult elő, legalábbis a mosatlanul történő elkülönítés alapján. Főként kerámiatöredékek kerültek összegyűjtésre, köztük mázasak és egyéb módon (angob festés) díszítettek is. Állatsont és téglatöredék is nagy számban volt, a téglatöredékek között pelyvás soványítású Árpád-kori és recens is megfigyelhető volt.

Szántó Lili: (208., 248. parcella)

A bejárást a 208. parcellában kezdődött és a 248.-ban lett befejezve.

208. parcella: az általános megjegyzés vonatkozik rá.

248. parcella: A 208.-hoz képest gazdagabb, több volt az állatsont-, mint a kerámiatöredék.

Béres Mária: (209., 249., 289. parcella)

A terület szántott, boronált, a leletanyag feltűnően kevesebb, mint a csak szántott területeken. A három terület közül a 209. a leggazdagabb, innen a 249.-en át a 289. parcelláig fokozatosan csökken a felszíni leletmennyiség. Összességében jellemző a parcellákra, hogy az állatsontanyag nagyobb, mint a kerámiaanyag.

209., 249. parcellák: A cserepek bár mosatlanok, úgy tűnik, hogy Árpád-kori is van közöttük. A kerámiatöredék mennyisége kisebb, mint az állatsonté.

Göbolyös Mihály: (206., 246. parcella)

A terület csak szántott, míg a 206. parcella intenzívnek mondható, sűrű volt a felszíni leletanyag előfordulása, addig a 246. lelőhelyrész közepes intenzitású, csak átlagos sűrűségben „jöttek” a leletek. Mindkét parcellában volt salak és szilikátolvadék.

206. parcella: A felszíni leletek előfordulása sűrű, volt salak és szilikátolvadék.

246. parcella: A felszíni leletek előfordulása átlagos sűrűségű, volt salak és szilikátolvadék.

Kovács Ferenc: (207., 247. parcella)

A terület csak szántott. Mindkét parcellában egyformán gyér a leletanyag, jellemző, hogy sok a téglatöredék, az állatsont és kevés kerámia hevert a felszínen.

207. parcella: sok téglá és állatsont, kevés kerámia.

247. parcella: számottevően kevesebb téglá, egyformán gyér anyag.

2019. 03. 22. (péntek)

Időjárás: meleg idő, szélszend.

Munkaidő: terepi 9:00–13:00

Résztevők: Béres Mária, Szántó Lili, Kovács Ferenc

Befejeztük a 210–270 parcellasort a boronált felületen. Gyér kerámia mellett számos állatsont került elő. Jellemzően a mosatlan állapot szerint őskorinak tűnő, Árpád-kori és szarmata leletanyag volt a kisebb mennyiségű késő középkori töredékek mellett. A felületek recens felszíni leletanyaggal enyhén „fertőzöttek” voltak. A talaj erősen hamus finom humuszos.

Szántó Lili: (288., 328., 368. parcella)

A talaj erősen hamus finom humuszos. A lelőhelyrész csaknem teljesen szántott, boronált, a Ny-i szélén van egy kb. 1 m széles szántott terület. Kevés szarmata, talán őskori, zömmel későközépkori cseréptöredék és állatsont került begyűjtésre. A későközépkori anyag mennyisége több mint a 210-270 parcellában talált, de nem közelíti meg a 287-367 parcellák mennyiségét.

Béres Mária: (287.-367. parcellák)

A 287. parcella DNY-i negyedében apró sárga agyagrögöket hozott felszínre a szántás, körülötte patics, tégladarabok és későközépkori kerámiatöredékek heverték.

287. parcella: A kevés állatsont mellett sok kerámia volt, köztük gyéren őskor és talán Árpád-kor is – ahogyan a mosatlan leletekből megállapítható.

327. parcella: A felszínen található leletek között megnőtt az állatsont aránya és durván lecsökkent a kerámiatöredékek mennyisége.

367. parcella: A felszínen található leletek között megnőtt az állatsont aránya és durván lecsökkent a kerámiatöredékek mennyisége.

Bejárásra került a

407. parcella: Jellemzően sok állatsont, kevés kerámia hevert a felszínen, a terület recens leletekkel enyhén „felülszennyezett” volt.

447. parcella: Jellemzően sok állatsont, kevés kerámia hevert a felszínen, a terület recens leletekkel enyhén „felülszennyezett” volt.

Idő hiányában nem fogtunk hozzá a 286, 326, 366. parcellákhoz.

Befejezendő, elmaradt: a 286., 326., 366. parcella bejárása, Göbolyös Mihály korábban a leletsűrűség és az időhiány miatt be nem fejezett 206–366. parcellasorából.

2019. 03. 25. (hétfő)

Időjárás: hűvös, borongós, szeles idő. Napközben többször szemerkélt.

Munkaidő (terepi) 9:00–15:00

Résztevők: Kocsis Imre, Szántó Lili, Béres Mária

Béres Mária: (286. parcella)

286. parcella: A parcella É-i felében kevesebb volt a felszíni kerámialeletanyag. Több – a mosatlan leletanyagból nehezen megállapítható korszakokból –, igen apró cseréptöredék volt. Összegyűjtésre került néhány festett későközépkori edény darabja is. A kevés állatsont egyenletesen oszlott el a felületen a középkori (pelyvás- és kerámiaőrleményes) téglával együtt. Felszedésre került 2 db 0,5x0,3 cm-es salakmaradvány/szilikátolvadék.

Kocsis Imre: (326. parcella)

326. parcella: A leletanyag eloszlása egyenletes a teljes területen, mennyiségét tekintve sűrű, intenzív lelőhelyrész. A kerámia apró töredékekben fordul elő és sok, az állatsont kevesebb, de egyenletesen borítja a teljes területet. Több nagyobb téglá lett elcsomagolva.

Szántó Lili: (366. parcella)

366. parcella: A cserépanyag erősen apró, egyenletesen terül el a parcellában. Az állatsont kevesebb, de mindenütt egyenletesen azonosítható.

Béres Mária: (401. parcella)

401. parcella: Töredék parcella az út mellett. A felületen a legtöbb az állatsont. A kerámialelet kevesebb, mint az állatsont, viszont van közte biztosan Árpád-kori is.

Kocsis Imre, Szántó Lili: (441.-481. parcella)

Egybe lett szedve, mivel az útmenti karókat kiszedték és elvitték, leszedve róluk a jelzőszámokat is.

441. és 481. parcellarész: Jellemzően sok a téгла, kevés az edénytöredék, ez utóbbinál valamivel több az állatsont.

Béres Mária: (402., 442. parcella)

402. parcella: A lelőhelyrészen egyenletesen, közepesen sűrűn fordul elő kerámia-töredék, közöttük több díszített. Állatsontból, téгла- és tetőcserépdarabból számos került elő az egész parcellában, egyenletes eloszlásban. 2 db, apró szilikát-töredék. Talán kerámiából több került elő, mint az egyéb leletből.

442. parcella: Csak a vizsgált terület D-i felén volt kerámia. Állatsont egyenletes eloszlásban volt a parcella D-i felében, az É-i felében ritkult. Téгла-, tetőcserép egyenletesen helyezkedett el a teljes 20x20 m-es négyzetben. A parcella D-i felében vas késpenge-töredék került begyűjtésre. A DNy-i parcellanegyedben volt 1 db vassalak, 1 db (pici) szilikátolvadék és 1 db homokkő töredék.

Kocsis Imre: (482., 562. parcella)

482. parcella: Az egész parcellában legnagyobb számban és egyenletes eloszlásban állatsont volt. A sok téгла mellett jelentős számban azonosítható kavics. (Ez utóbbi talán a kilátóépítésből maradhatott vissza.) A parcellában kevés kerámia-töredék került összegyűjtésre.

562. parcella: A vizsgált terület Ny-i felében, 2–3 m hosszán, 1 m szélességben az árokparton sárgás agyagfolt. A területről kevés cserép, sok téгла és állatsont származik.

Szántó Lili: (522. parcella)

522: A parcella egész területén sok cseréptöredék volt. Közepesen sűrű lelőhelyrész. Az állatsontok egyenletesen borították a felszínt.

Béres Mária: (403., 443. parcella)

403. parcella: A terület egészéből kevés téгла-, tetőcserép- és kötőredék származik, főleg a parcella D-i felében összpontosult a gyér kerámiaanyag. Állatsont egyenletesen volt megfigyelhető a teljes területen.

443. parcella: Kerámia nagyon kevés volt, sűrűség tekintetében igen gyér. Az egész parcellában az állatsont a környező parcellákban megszokott mennyiségben és egyenletesen helyezkedett el, míg téglából nem túl sokat azonosíthatunk. A parcella DK-i negyedéből egy réz vagy ólomlemez darabka lett elcsomagolva.

Kocsis Imre: (483., 523., 563. parcella)

483. parcella: A parcella egészéből nagyon kevés kerámia-töredék került elő, közepes mennyiségű téгла, de nagyobb darabokban, átlagos mennyiségű állatsont. Mindezek egyenletesen oszlottak el a parcella teljes területén. A bejárt terület közepéről egy fenőkőnek azonosítható megmunkált kötőredék lett elcsomagolva.

523: Egy kályhacsempetöredék (18. század) mellett tégladarabok, kevés kerámia és átlagos mennyiségű állatsont lett elcsomagolva.

563. parcella: a 483. parcellához képest valamivel több cseréptöredéket csomagoltunk el, nagyon apró darabokban. A kerámia a korábbi parcellákban található mennyiséget nem közelítette meg. A teljes területen egyenletesen kevés állatsontcsont és téglatöredék volt.

2019. 03. 26. (kedd)

Időjárás: napos, hűvös idő. Közepes szél

Munkaidő: 8:00–16:30

Résztevők: Szántó Lili, Kocsis Imre, Béres Mária

Béres Mária: (404., 444. parcella)

Mindkét parcellában gyéren szilikát olvadék, vassalaktöredék és recens emlékanyag.

404. parcella: közepes intenzitással apró kerámia, salak és kb. ugyanannyi állatsont.

444. parcella: A kerámiaanyag kevesebb (gyér), mint az állatsont. Kerámialeletek szempontjából a lelőhelyrész erőssége gyér/gyenge. Közepes mennyiségű állatsont, közepes sűrűséggel és lelőhelyintenzitással.

Kocsis Imre: (484. parcella)

484. parcella: Kevés cserép, átlagos mennyiségű állatsont, 1 db vassalak, 2 db edényfűl, gyéren recens kerámia és építőanyag.

Szántó Lili: (524., 564. parcella)

524. parcella: A kerámia-töredékek aprók, átlagos mennyiségűek. Az összegyűjtött leletek kb. 50 %-a kerámia, és 50%-a állatsont. Kevés tégladarab volt jellemző a vizsgált felületen.

Béres Mária: (405., 445. parcella)

405. parcella: Gyér mennyiségben gyenge intenzitással apró kerámia-töredékek, közepes intenzitással állatsontok voltak jellemzőek. Több téglá-, kő- és patics-töredék is el lett csomagolva.

445. parcella: A parcella DK-i sarkában előkerült egy téglalap alakú, domborműves, kb. 3 cm átmérőjű, kecskeszakállas emberfejet formázó, sárgászöld rosszmázás kályhacsempe (fríztöredék a kályháról) töredéke. Vassalak, szilikát olvadék is el lett innen csomagolva. Az állatsont egyenletes eloszlásban több volt, mint a kerámia-töredék. A cserepek szempontjából gyér/közepes mennyiség lett összegyűjtve, ez gyenge/közepes lelőhelyrész intenzitásra utal. Téglá és kőtöredékek is azonosításra kerültek.

Kocsis Imre: (485., 565. parcella)

485. parcella: A DNy-i negyedben nagyméretű, kavicsos soványítású edény aljtöredéke, vassalak, szilikátolvadék került azonosításra. A kerámialeletek erre a parcellarészre összpontosultak. A vizsgált területen az állatsontok egyenletesen helyezkedtek el. Az építőanyagok (tégla-, habarcs-, kő-, stb.) és a salakok/szilikátolvadékok gyéren, de egyenletesen voltak szétszóródva a területen.

565. parcella: A kerámia észlelhetően kevesebb volt, mint a 485. parcellában. Az állatsontok a kerámiánál nagyobb mennyiségben és egyenletes eloszlásban kerültek elő. Az építőanyagok (kő, téglá, tetőcserép, habarcs, stb.) gyéren regisztráltak, de a parcella teljes területén egyenletesen helyezkedtek el, csakúgy mint a salakmaradványok.

Béres Mária: (408., 448., 488., 528., 568. parcellák)

Valamennyi most bejárt parcella felszíne szántott, boronált, szalmás trágyával eldolgozott. A bejárt parcellák területén egyenletesen gyér recens kerámiaanyag fordult elő, kevés volt a régészeti korú emlékanyag. Főleg állatsontokat gyűjtöttünk ezek mennyisége közepes intenzitásra tehető. Összegyűjtöttünk 1 db szilikát vagy salakolvadékot is.

408. parcella: A DNy-i karó közelében egy ép orsógomb került elő.

5067. parcella: Feltűnő volt egy lyukas rézlemez.

Szántó Lili: (407., 447., 487., 527., 567. parcellák)

407. parcella: A felületen kb. 50%-ban került elő állatsont és 50%-ban kerámia-töredék. Feltűnő volt, hogy az állatsontok nagy darabokban fordultak elő.

447. parcella: A 407. parcellához képest sokkal kevesebb lelet volt a felszínen.

487. parcella: Alig volt felszíni leletanyag.

Kocsis Imre: (406., 446., 486., 526., 566. parcellák)

A 446. parcella közepétől É-felé erősen lecsökkent a felszíni leletanyag, amely a 408. parcellától haladva idáig is fokozatosan csökkent. A 486. és a az 526. parcellákról nagyon kevés, az 566. parcelláról kicsit több kerámialelet és egy lópatkó 1/4-ed része lett összeszedve.

406. parcella: közepes mennyiségű kerámia- és állatsonttöredék volt a felszínen. A nagyobb darab téglatöredék kb. annyi volt, mint az állatsont. A parcella DNy-i és DK-i sarkában egy-egy edényfűl lett összegyűjtve.

446. parcella: A DNy-i sarokban egy edényfűl darabja, valamint egy edény aljának a fele került elő.

2019. 03. 28. (csütörtök)

Időjárás: napos idő.

Munkaidő: 8:00–16:30

Résztevők: Szántó Lili, Kocsis Imre, Béres Mária

Előkészítettük a 409., 410., 450., 449., 489., 490., 530., 529., 569., 570. parcellákat a közösségi terepbejárásra, valamint az elmaradt 625. és 464. parcellákat is.

2019. 03. 29. (péntek)

Időjárás: napos, nyárias idő.

Munkaidő: 8:00–16:30

Résztevők: Csányi Viktor, Imre Lajos, Kocsis Imre.

Parcellák kitűzése a közösségi régészet keretében történő terepbejárásra.

2019. 03. 30. (szombat)

Időjárás: napos, nyárias idő.

Munkaidő: 8:00–16:30

Résztevők: Béres Mária, Csányi Viktor, Szántó Lili, Kiss Attiláné Kati, Török Zsófi az ELTE régészhallgatója

Az önkéntesek 10-13 óra között dolgoztak, nagyon alapos munkát végeztek. A felszíni leletgyűjtést követően valamennyi „csapatnak/családnak” meghatározásra került az általuk összegyűjtött anyag, a nem megfelelő tárgyakat (száradt nyúl ürülék, műanyag törmelék, stb.) kiselejteztük. Ezt követően gondosan csomagoltuk a leleteket. A várnál kicsit kevesebb terület készült el.

2019. 03. 31. (vasárnap)

Időjárás: meleg idő..

Munkaidő: 9:00–6:30

Résztevők: Béres Mária, Csányi Viktor, Szántó Lili, Kiss Attiláné, Török Zsófia az ELTE régészhallgatója

Több önkéntes érkezett, mint amennyien előre jelezték. Számosan már szombaton is voltak, ők gyakorlottként kevesebb segítséggel, jobb tempóban haladtak. A közösségi régészet önkéntes résztvevői változó ideig maradtak: a többségük 10-12/13 óra között dolgozott, de többen 15 óráig is kitartottak. Leletmeghatározás, selejtezés és gondos csomagolás csak 15 órától volt.

2019. 04. 01. (hétfő)

Időjárás: szeles, hűvös tavaszi idő.

Munkaidő: 11:30–16:30

Résztevők: Béres Mária, Szántó Lili, Kocsis Imre

Csányi Viktor a TJM vezető régésze a reggeli órában telefonüzenetet kapott a földet művelő egyik gazdától, hogy a mai napon a szántott területet járjuk be. Sajnos ehhez nem tudunk hozzákezdeni, mert a 700-704. parcellák, a 740-744. parcellák, a 780-784. parcellák területén kultivátoroztak, valamint ugyanilyen művelet folyt a templom Ny-i és D-i oldalán is.

Közös terepjárás, Béres, Szántó, Kocsis: (700., 701., 702., 703. parcellák)

702–703. parcellák: A parcellákat Csányi Viktor önkéntes csapatával vasárnap valószínűleg bejárták, mert nagyon kevés felszíni leletanyag került elő. Ezek – a tisztítatlan leletek alapján – későközépkori és szarmata cserepek voltak. A kevés állatsont mellett gyér recens anyag is volt.

700–701. parcellák: Lecsökkent a 704. képest a leletanyag, kevés állatsont fordult elő a felszíni leletek között.

704. parcella: A felszínen a szarmatának tartható leletanyag mennyisége növekedett, de recens cserepekkel is erősebb volt a fedettség. Egy „szétduzzant” vasas téglát elcsomagoltunk, bár tisztítatlanul újkorinak volt meghatározható.

Szántó Lili: (743., 744. parcellák)

A felszínen kevés cserép és állatsont volt, a cserepek középkorinak tűntek.

Béres Mária: (740., 741., 742., 780., 781., 782., 783., 784. parcellák)

742. parcella: Közepesnél kicsit nagyobb felszíni leletsűrűség. Főleg középkorinak tartható edénytöredékek kerültek elő. Kevés volt az állatsont, de patics, újkori téglák és tetőcserép is előfordult.

740-741. parcellák: A 742. parcellához képest csökkenő felszíni leletmennyiség, főként a kerámiák számában volt szembeötlő. Kevesebb volt az állatsont is. Tisztítatlan állapotban egy szarmatának, egy népvándorlás korinak és egy őskorinak tartható töredék is előkerült, de többnyire középkori cserepeket gyűjtöttünk. A 741. parcella nyugati felében és a 740. parcella keleti felében nyers, sárga, agyagos föld volt kisebb-nagyobb darabokban, ami szétszántott épített, régészeti korú objektumra utalhat.

780. parcella: A bejárás során a megfigyelés adatai mint a 740. parcellában.

781–784. parcellák: A megfigyelések mint a 740–742. parcellákban.

2019. 04. 02. (kedd)

Időjárás: kánikula, enyhe szél.

Munkaidő: 8:00–17:30

Résztevők: Béres Mária, Szántó Lili, Kiss Attiláné, Imre Lajos

Imre Lajos: (687., 647., 606., 607. parcellák)

687. parcella: Nagyon sok kerámia, de meglehetősen aprók, a cserepeknél kevesebb állatsont. A megtalált vastárgy újkori.

647. parcella: A látási viszonyok gyengék, csak szántott terület, korábban kukorica volt a földben, ennek szár- és gyökérmaradványai rontják a leletek észlelésének lehetőségét. A parcella nyugati részén kb. 3 m szélesen szétszántott patics apró törmeléke (tapasztás vörösre égett darabjai). A parcellában a 687. parcellához képest fogy a kerámiatöredékek mennyisége, az állatsontanyag konstans, de gyér mennyiségű.

607. parcella: A 607. parcella DNy-i karóját a mezőgazdasági földmunka során kidöntötték. A parcella bejárása és a leletek összegyűjtése során tartható volt a 15 perc. A látási viszonyok gyengék, csak szántott terület, korábban kukorica volt a földben, ennek szár- és gyökérmaradványai rontják a leletek észlelésének lehetőségét. A parcella nyugati részén kb. 3 m szélesen szétszántott patics apró törmeléke (tapasztás vörösre égett darabjai). Kevés álltacsont volt a felszínen, A parcellában a 687. parcellához képest erősen csökkent a kerámiatöredékek mennyisége.

606. parcella: A keleti felében szétszántott patics (tapasztás vörösre égett apró töredékei) hevert a felszínen.

Kiss Attiláné: (688., 648., 608. parcellák)

688. parcella: A felszín szántott, boronált. Nagyon sok kerámiatöredéket gyűjtött.

608., 648. parcellák: Szántott terület. Fogyott a felszínen heverő álltacsont mennyisége, a 648. parcellától a 608. parcellában erősen fogyott a cseréptöredékek száma.

Szántó Lili: (609., 649., 689. parcellák)

A három parcellában a föld szántott, boronált. A felszínen a megszokottól kevesebb álltacsont figyelhető meg. É-ről D felé haladva feltűnően csökken a felszínen heverő kerámiatöredékek mennyisége.

Béres Mária: (610., 650., 690. parcellák)

A felszínen É-ről D felé csökkent a kerámia mennyisége, az álltacsont töredékek száma feltűnően kevés.

A leletgyűjtés során a korábban kitűzött karókat nehezen azonosítottuk, mivel a gazdák a gépi földmunkák során kidöntötték azokat.

Megkeresett bennünket Hódi Pál, aki a 2019. évben bejárt terület többségét béreli. Arra kért bennünket, hogy a szántott és boronált, 20x20 méteres négyzethálóval kitűzött területen a topográfiai munkákat április 5-ig, azaz péntekig fejezzük be.

Közösen bejárt további parcellák: (606., 646., 686., 605., 645., 685., 604., 644., 684., 603., 643., 683., töredékpárcellák: 602., 642., 682. közülük a 602. a legnagyobb)

Ezek a parcellák trapéz és háromszög alakúak, egészen a csatornáig elkészültünk a terepbejárással. A felszínen, ahogy a mosatlan leletekből megítélhető volt, a későközépkori kerámia mellett szarmata cseréptöredékek is voltak.

606. parcella: A kidobott, nagyméretű, egy-két ember által nem mozgatható betonlapok alatt rókalyuk volt. A járatát az állat egy feltehetően középkori átégett rétegbe, talán kemencébe fúrta.

A Hódi Pál által művelt területből ki tudtuk szedni a karókat.

2019. 04. 03. (szerda)

Időjárás: felhős idő, hideg erős szél.

Munkaidő: 8:00-17:00

Résztevők: Béres Mária, Csányi Viktor, Szántó Lili, Kiss Attiláné, Imre Lajos, Kocsis Imre

Csányi Viktor: (376., 416., 456., 496., 536., 576., 616., 656., 696. parcellák)

Az önkéntesek által be nem járt parcellákat vizsgálta meg, majd a 376. parcellát kutatta át. É felé haladt: 376., 416., 456., 496., 536., 576., 616., 656., 696.

A 496-os parcellában egy középkori (vsz. Ferdinánd /1526-1564/) érme volt.

Az 576., 616., 656. parcellákban sok volt az újkori tanyamaradvány: főleg a téglák és a tetőcserép, de volt háztartási szemét is.

Béres Mária: (371., 411., 451., 491., 531., 571., 611., 651., 691. parcellák)

Valamennyi parcellából gyér leletanyag került elő. Ezek összetétele változó volt, de jellemző, hogy mindegyik parcella területén megfigyelhető volt a régészeti korú leletek mellett recens tanyák tárgyi hagyatéka is, azaz a recens anyag „felülszennyezte” a régészeti korút. Elvértve voltak kövek, szarmata, Árpád-kori és mosatlanul őskorinak tűnő cserepek is, a késő középkori edénytöredékek mellett. Az állatsontok közepes mennyiségben kerültek szét.

Kiss Attiláné: (372., 412., 452., 492., 532., 572., 612., 652., 692. parcellák)

Tapasztalatai mint Béres Mária területén.

Szántó Lili: (373., 413., 453., 493., 533., 573., 613., 653., 693.)

Tapasztalatai mint Béres Mária területén.

Kocsis Imre: (374., 414., 454., 494., 534., 574., 614., 654., 694. parcellák)

Tapasztalatai mint Béres Mária területén.

Imre Lajos: (375., 415., 455., 495., 535., 575., 615., 655., 695. parcellák)

Tapasztalatai mint Béres Mária területén.

A 376-696. parcelláktól K felé közösen a következő parcellákat jártuk be:

697., 698., 699. parcellák: K felé látványosan csökkent a felszíni leletanyag, de mind a három parcellában gyér volt az állatsontok száma. Elvértve találtunk köveket. A cserepek között megjelentek a szarmata, az Árpád-kori töredékek és mosatlan állapotukban feltételezhetően az őskori darabok is.

657., 658., 659., 660., 661., 662. parcellák: Jelentéktelen mennyiségű régészeti korú anyag került elő. Jellemző volt az „újkori maradványokkal” történt „felülszennyeződés”. Gyéren fordultak elő állatsontok, de összességében ebből több volt, mint kerámiatöredékből.

622., 582., 542., 502. parcellák: (A tévesen megadott zacskófelirat 602-ről 502-re javítva.) Csatárláncban jártuk be a felületeket. Jelentéktelen mennyiségű felszíni anyag került elő, főleg Árpád-kori, szarmata és talán őskori edénytöredékek voltak a jellemzőek. Nagyon gyéren akadtunk késő középkori darabokra. Kevés volt az állatsont is.

2019. 04. 04. (csütörtök)

Időjárás: zápor, szeles, kellemetlen idő

Munkaidő: 8:00–16:00

Résztevők: Béres Mária, Göbolyös Mihály, Szántó Lili, Imre Lajos

Reggel kisebb záporban érkeztünk ki, az eső csitulásáig az autóban számítást végeztem.

Bejárt parcellák: 12x25 db, azaz 300 parcella volt kitűzve. Ebből bejárt: 2x9x3 db, 17x3 db, 5x3 db, 1x6 db, azaz összesen 126 db, ami 5,04 ha-nyi területnek felel meg.

A csapkodó esőben megkezdtük a munkát, a feltámadt hideg, kellemetlen szél nem könnyítette meg a topográfiai tevékenységet.

Béres Mária: (317., 417., 457., 497., 537., 577., 617. parcellák)

A felszínen É-felé fokozatosan növekvő volt a kerámiamennyiség, ugyanakkor folyamatosan gyérült az állatsont. Valamennyi parcellában megfigyeltünk recens töredékeket. Jellemző volt az 1-5x5 kg-nyi recens téglá, tetőcserép. A bejárt terület D-i végében több Árpád-kori, szarmata szürke és kézzel formált edénytöredék került elő. A későközépkori leletanyag gyéren mutatkozott.

497. parcella: fémtárgy került elő.

Göbolyös Mihály: (378., 418., 458., 498., 538., 578., 618. parcellák)

A felületen a cserepek végig közepes sűrűségben voltak. Jellemzően Árpád-kori és szarmata töredékeket különített el. Figyelemre méltó, hogy mindegyik parcellában volt salak. Állatsontok csak gyéren kerültek elő.

578. és 618. parcellák: Nagyon szemetesek voltak, recens anyaggal fedettek.

418. parcella: bronz vagy réz lemez, edénydarab?

Imre Lajos: (379., 419., 499., 539., 579., 619. parcellák)

A teljes felületen gyéren salak és állatsont fordult elő. Az elkülöníthető Árpád-kori cserepek mellett erősen szennyezett a felszín recens emléktöredékekkel.

Szántó Lili: (380., 420., 460., 500., 540., 580., 620. parcellák)

380. parcella: szintre teljesen „üres” volt a felszín

A többi felületen gyéren találtunk kerámiát, kevés volt az állatsonttöredék is. Az újkori fedettség: főleg a tetőcserép általánosan jellemző volt, mindenütt ott volt.

Közösen bejárt: (621., 421., 581., 541., 501., 461. parcellák)

Ezek a felületeken kevés kerámiatöredék volt. Árpád-kori, szarmata és gyéren késő középkori töredékeket különítettünk el. Valamennyi parcella területén a kevés állatsont mellett újkori gyér fedettség is mutatkozott.

12 óra körül megérkezett Csányi Viktor és Kocsis Imre, hogy a kinn maradt karókat összegyűjtse. Ez idő alatt mi átmentünk az egykori Csomorkányi Iskola mögötti területre.

722. parcella: A parcella háromszög alakban fut ki a gyepes árokpartra. A 722. és a 742. parcella területén lévő tárgyak együtt lettek felszedve.

723. parcella: (Göbolyös Mihály)

A leletanyag kb. 30%-a késő középkori edények és állatsontok töredéke, a többi recens téglák és tetőcserép. Az újkori anyagok az egykori Csomorkányi Olvasókörhöz és a Csomorkányi Iskolához tartozhattak.

724. parcella: (Imre Lajos)

A parcella közepétől keletre, főként a parcella ÉK-i negyedében egymástól 1-2 m-re beletapasztott kerámiával, szétszántott kemence vagy kályhafenek látható. Ugyanitt szétszántott sárga agyagtapasztást is észleltünk. Ez utóbbi akár középkori falmaradvány is lehet. Itt, a szétszántott sárga agyag körül sok kerámiatöredék figyelhető meg. A parcella területén sok recens anyag található, a középkori töredék az újkorinak csak 25-30%-a lehet.

763. parcella: (Béres Mária)

Főként újkori leletek kerültek elő a felszínről, a középkori anyag a teljes mennyiségnek legfeljebb 5%-a.

744. parcella: (közös bejárás)

A parcella délkeleti negyedében több kemencefenék volt szétszántva, itt sok a roncsolt sárga tapasztásdarab is. Előkerült egy vsz. középkori üvegtöredék. A felület újkori leletekkel erősen szennyezett, a középkori lelet a recens anyagnak alig 25–30%-a lehet.

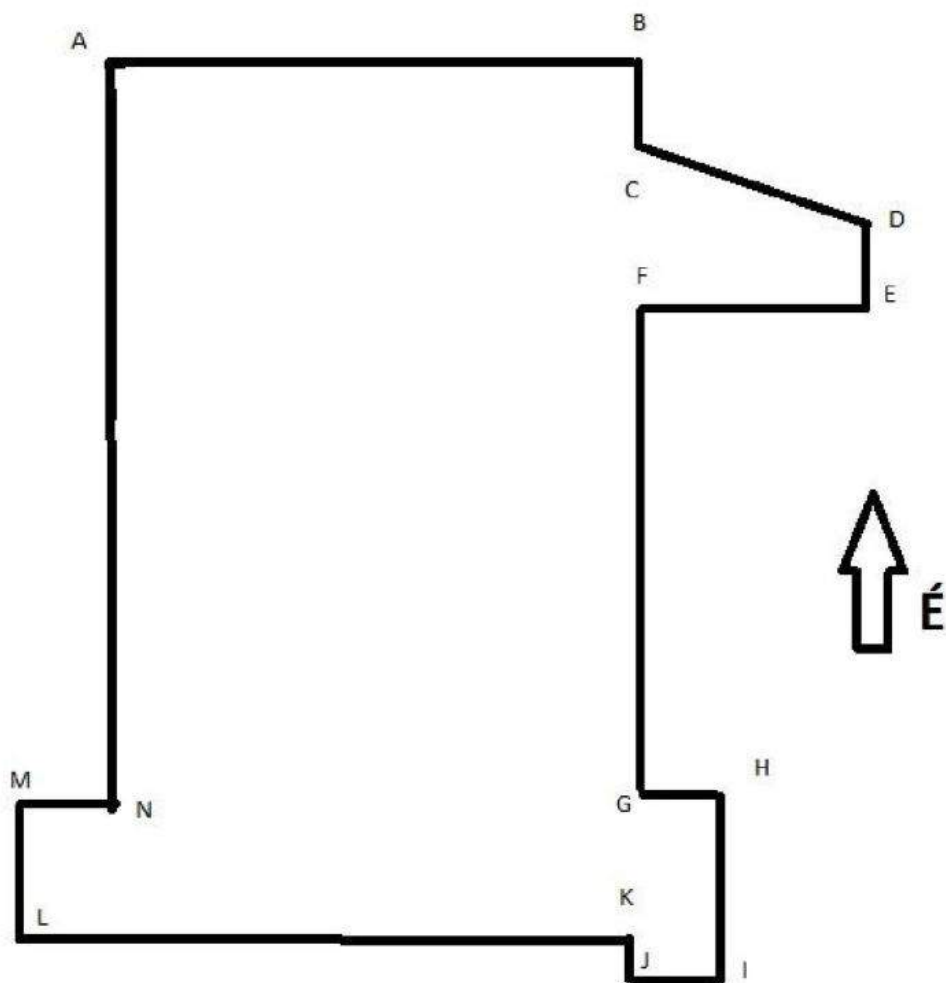
743. parcella (Szántó Lili)

Sok újkori kerámiatöredék, késő középkori leletek és állatsont csak gyéren fordult elő.

764. parcella (Béres Mária és Szántó Lili)

A felszínen jellemző volt az újkori anyag. Ennek csak 25–30%-a lehet középkori. A középkori cseréptöredékek mérete látványosan nőtt, azaz csak utóbb felszántott területről van szó.

A bejárt terület vázlatja:

Adatai:

A: X= 122600,000
Y= 763400,000

B: X= 122600,000
Y= 763660,000

C: X= 122580,000
Y= 763660,000

D: X= 122560,000
Y= 763820,000

E: X= 122520,000
Y= 763820,000

F: X= 122520,000
Y= 763820,000

G: X= 122220,000
Y= 763880,000

H: X= 122220,000
Y= 763800,000

I: X= 122120,000
Y= 763880,000

J: X= 122120,000
Y= 763740,000

K: X= 122140,000
Y= 763740,000

L: X= 122140,000
Y= 763380,000

M: X= 122300,000
Y=763380,000

N: X= 122300,000
Y=763400,000

2019. április 7.

Résztvevők: Csányi Viktor, Kocsis Imre

Munkaidő: 10:00 – 13:00

Munkaterület: 0390/24–27 hrsz.

Időjárás: hideg, szeles idő

Fémkereső műszer típusa: Minelab Equinox 800

Leletkísérők sorszáma: 0001 – 0029

A mai napon megkezdjük az egykori Csomorkány mezőváros területén a műszeres lelet- és lelőhely-felderítést, melyet a jövőben azokon a területeken fogunk elvégezni, ahol a növénytakaró azt lehetővé teszi. A fémdetektorral megtalált leletek helyét GPS készülékkel EOVS koordinátarendszerben rögzítjük és 1-től n-ig sorszámmal látjuk el, valamint külön csomagoljuk.

A mai napon a 0390/24–27 helyrajzi számú, szántott, tárcsázott területen kezdtük meg a fémdetektoros kutatást. A mai napon célunk a területen a leletek intenzitásának felmérése volt. A terület leletanyagban gazdag, recens fémanyag előfordul. A leletkísérők sorszámai 1-től 29-ig.

A leletanyag leírása:

1. rézlemez töredéke,	16. bizánci aspron,
2. rézlemez töredéke,	17. középkori garas,
3. kerek bronztárgy töredéke,	18. késnyélvég,
4. lemeztöredékek (2 db),	19. késnyélvég,
5. késnyélborítás,	20. középkori garas,
6. ólomdarab,	21. késnyélvég,
7. I. Miksa dénár,	22. késnyélvég,
8. domború késnyélvég,	23. rézgomb,
9. I. Ferdinánd dénár,	24. bronzdísz,
10. késnyélvég,	25. bronzveret,
11. ólomdarab,	26. réztárgy töredéke,
12. I. Miksa dénár,	27. késnyélborítás,
13. ólomdarab,	28. ólomdarab,
14. középkori érme,	29. késnyélvég.
15. ólomsúly,	

2019. április 9.

Résztvevők: Csányi Viktor, Kocsis Imre

Munkaidő: 9:00 – 14:00

Munkaterület: 0390/24–27 hrsz.

Időjárás: hideg, szeles idő

Fémkereső műszer típusa: Minelab Equinox 800

Leletkísérők sorszáma: 0030 – 0052

A mai napon folytattuk a 0390/24–27 helyrajzi számú, szántott, tárcsázott területen a fémkeresős kutatást. Leletekben közepesen gazdag, recens fémhulladékkal enyhén szennyezett a terület. A leletek sorszámai 30-tól 52-ig.

A leletanyag leírása:

30. virág alakú veret,	42. bronzgyűrű töredéke,
31. I. Ferdinánd dénár,	43. késnyélvég,
32. késnyélvég,	44. késnyélvég,
33. rézpénz töredéke,	45. középkori dénár,
34. rézlemez töredéke,	46. réz lámpaalkatrész,
35. késnyélborítás,	47. bronz ruhakapocs,
36. I. Ferdinánd dénár,	48. ólomgolyó,
37. rézgyűrű,	49. középkori dénár,
38. rézcsat,	50. középkori dénár,
39. bronzgyűrű töredéke,	51. ólomdarab
40. réz fogó töredéke	52. rézlemez töredéke
41. késnyélvég,	

2019. július 17.

Résztevők: Csányi Viktor, Kocsis Imre

Munkaidő: 10:00 – 11:30

Munkaterület: 0390/24 hrsz.

Időjárás: meleg, enyhén szeles idő

Fémkereső műszer típusa: Minelab Equinox 800

Leletkísérők sorszáma: 0053 – 0055

A 0390/24 helyrajzi számú terület déli ¼-ed részén tárcsázott tarló található. Ezen a területen rossz látási viszonyok mellett alacsony leletsűrűséget tapasztaltunk. A leletek sorszáma 53-tól 55-ig.

A leletanyag leírása:

53. ólomdarab,	55. ólomgolyó.
54. lemezdarab (réz)	

2019. július 18.

Résztevők: Csányi Viktor, Kocsis Imre

Munkaidő: 9:00 – 13:00

Munkaterület: 0390/24 hrsz.

Időjárás: meleg, enyhén szeles idő

Fémkereső műszer típusa: Minelab Equinox 800

Leletkísérők sorszáma: 0056 – 0062

A tegnapi napon elkezdett területen folytattuk a fémkereső műszerrel a leletfelderítést alacsony leletsűrűség mellett. A leletek sorszáma 56-tól 62-ig.

A leletanyag leírása:

56. rézlemez töredéke,	60. ólomdarab,
57. késnyélvég,	61. fémedény (töredéke?),
58. bronzdarab,	62. ötkrajcáros érme.
59. késnyélborító lemez,	

2019. július 22.

Résztevők: Csányi Viktor, Kocsis Imre

Munkaidő: 10:00 – 15:00

Munkaterület: 0390/24 hrsz.

Időjárás: meleg, nyári, enyhén szeles idő

Fémkereső műszer típusa: Minelab Equinox 800

Leletkísérők sorszáma: 0063 – 0068

Tovább folytattuk a 0390/24 helyrajzi számú, tárcsázott tarlón a műszeres lelet- és lelőhely-felderítést. A leletek sorszáma: 63-tól 68-ig.

A leletanyag leírása:

63. ólomsúly,	66. óngomb töredéke,
64. ólomgolyó,	67. ólomgolyó,
65. ólomgolyó,	68. ólomgolyó.

2019. július 23.

Résztevők: Csányi Viktor, Kocsis Imre

Munkaidő: 9:00 – 15:00

Munkaterület: 0390/24 hrsz.

Időjárás: változóan felhős, nyári idő

Fémkereső műszer típusa: Minelab Equinox 800

Leletkísérők sorszáma: 0069 – 0083

Tovább folytattuk a 0390/24 helyrajzi számú, tárcsázott területen a műszeres lelet- és lelőhely-felderítést. A mai napon dokumentált leletek sorszáma: 69-től 83-ig.

A leletanyag leírása:

69. rézkarika	72. ezüstitárgy töredéke,
70. réz fogas lemez,	73. ólomgolyó,
71. bronz fülesgomb,	74. bronz pártáöv merevítő,

75. bronz láncszem,
76. ólomgolyó,
77. késnyélvég,
78. rézlemez töredéke,
79. ólomgolyó,

80. ólomgolyó,
81. késnyélvég,
82. ólomgolyó,
83. késnyélvég.

2019. július 26.

Résztevők: Csányi Viktor, Kocsis Imre

Munkaidő: 8:45 – 13:45

Munkaterület: 0388/6 hrsz.

Időjárás: napos, meleg idő

Fémkereső műszer típusa: Minelab Equinox 800

Leletkísérők sorszáma: 0084 – 0091

A mai napon a 0388/6 helyrajzi számú területen végeztünk fémkereső műszeres kutatást. A társázott tarlón rossz látási viszonyok mellett dolgoztunk. A régi tanyatelek környékén sok recens hulladék volt, a terület leletekben szegény. A leletek sorszáma: 84-től 91-ig.

A leletanyag leírása:

84. bronz pántgyűrű,
85. réz késnyélborítás,
86. réz pántgyűrű,
87. késnyélvég,

88. csat töredéke,
89. rézlemez töredéke,
90. rézcsat töredéke,
91. bronz borítólemez töredéke.

2019. július 28.

Résztevők: Csányi Viktor, Kocsis Imre, id. Kocsis Imre

Munkaidő: 10:30 – 13:45

Munkaterület: 0388/6 hrsz.

Időjárás: napos, meleg, délután borús idő

Fémkereső műszer típusa: Minelab Equinox 800

Leletkísérők sorszáma: 0092 – 0093

A leletanyag leírása:

92. rézkarika,
93. késnyélvég,

94. ólomgolyó.

2019. augusztus 11.

Résztevők: Csányi Viktor, Kocsis Imre, id. Kocsis Imre

Munkaidő: 6:30 – 16:30

Munkaterület: 0421/64, 0421/65 hrsz.

Időjárás: kánikula

Fémkereső műszer típusa: Minelab Equinox 800

Leletkísérők sorszáma: 0094 – 0129

A mai napon új területek kutatását kezdtük (0421/64, 0421/65 hrsz.) el. A tárcsázott tarlón rossz, illetve közepes látási viszonyok mellett kutattunk. a tarló ellenére a terület leletekben gazdagnak mutatkozott. A leletkísérők sorszáma: 94-től 129-ig.

A leletanyag leírása:

94. ólomgolyó,	112. római érem,
95. római kisbronz,	113. késpenge töredéke,
96. középkori dénár,	114. bronzcsat töredéke,
97. római kisbronz,	115. rézlemez töredéke,
98. ólomgolyó,	116. késpenge töredéke,
99. római érme,	117. római érem,
100. ólomdarab,	118. rézlemez töredéke,
101. római érme,	119. bronzfibula töredéke,
102. római érme,	120. rézgyűrű,
103. ólomdarab,	121. késnyélvég,
104. ólomdarab,	122. római érme,
105. ólomgolyó,	123. ezüst ruhakapocs,
106. római érme,	124. bronz ruhakapocs,
107. római érme,	125. római érem,
108. Friesachi dénár,	126. fémsalak,
109. középkori dénár,	127. rézkarika,
110. ólomgolyó,	128. késnyélvég,
111. ólomdarab,	129. középkori dénár.

2019. augusztus 25.

Résztevők: Csányi Viktor, Kocsis Imre

Munkaidő: 6:45 – 12:15

Munkaterület: 0421/64, 0421/65 hrsz.

Időjárás: napos, nagyon meleg idő

Fémkereső műszer típusa: Minelab Equinox 800

Leletkísérők sorszáma: 0130 – 0144

Folytattuk az augusztus 11-én megkezdett kutatást a 0421/64–65 helyrajzi számú területeken. A tárcsázott tarló továbbra is leletekben gazdag volt. A leletek sorszáma: 130-tól 144-ig.

A leletanyag leírása:

130. bronzfibula töredéke,	134. balta alakú csüngő,
131. ólomdarab,	135. rézlemez töredéke,
132. késnyélvég,	136. középkori dénár,
133. ólomdarab,	137. ólomdarab,

138. római dénár,
139. ólomdarab,
140. római érme,
141. ólomdarab,

142. középkori dénár,
143. réztárgy töredéke,
144. ólomdarab.

2019. augusztus 26.

Résztevők: Csányi Viktor, Kocsis Imre

Munkaidő: 8:15 – 14:15

Munkaterület: 0421/64, 0421/65 hrsz.

Időjárás: délelőtt felhős, majd napos, meleg idő

Fémkereső műszer típusa: Minelab Equinox 800

Leletkísérők sorszáma: 0145 – 0160

Folytattuk a 0421/64 és 0421/65 helyrajzi számú területek kutatását. A terület továbbra is tárcsázott volt és leletekben közepesen gazdag. A leletek sorszáma: 145-től 160-ig.

A leletanyag leírása:

145. bronzveret,
146. középkori dénár,
147. rézveret,
148. középkori dénár,
149. ólomdarab,
150. rézgyűrű,
151. római érem,
152. római érem,

153. lemeztöredék,
154. középkori dénár,
155. ólomgolyó,
156. rézlemez töredéke,
157. középkori dénár,
158. rézveret,
159. bronzfibula töredéke,
160. ólomgolyó.

2019. augusztus 27.

Résztevők: Csányi Viktor, Kocsis Imre

Munkaidő: 8:30 – 12:15

Munkaterület: 0421/64, 0421/65 hrsz.

Időjárás: napos, meleg idő

Fémkereső műszer típusa: Minelab Equinox 800

Leletkísérők sorszáma: 0161 – 0170

A mai napon folytattuk a 0421/64 és 0421/65 helyrajzi számú területek fémkereső műszeres kutatását. A mai napon dokumentált leletek sorszáma: 161-től 170-ig.

A leletanyag leírása:

161. sárgaréz gomb,
162. ólomdarab,
163. római dénár,
164. római dénár,

165. ólomdarab,
166. rézgomb,
167. római dénár,
168. késnyél borítás,

169. római kisbronz,

170. ólomgolyó.

2019. augusztus 28.

Résztevők: Csányi Viktor, Kocsis Imre

Munkaidő: 8:45 – 12:15

Munkaterület: 0421/64 hrsz.

Időjárás: kánikula

Fémkereső műszer típusa: Minelab Equinox 800

Leletkísérők sorszáma: 0171 – 0180

Folytattuk a 0421/64 helyrajzi számú területen a fémkereső műszeres kutatást. A tárcsázott, kissé gazos területen ma relatíve kis felszínűt kutattunk és mindösszesen néhány tárgyat gyűjtöttünk. A leletek sorszáma: 171-től 180-ig.

A leletek leírása:

171. Friesachi dénár,

172. ólomsúly,

173. késnyélvég,

174. ólomdarab,

175. késnyélvég,

176. középkori dénár,

177. ólomsúly,

178. bronzveret,

179. bronzveret,

180. ólomdarab.

2019. augusztus 29.

Résztevők: Csányi Viktor, Kocsis Imre

Munkaidő: 8:00 – 11:00

Munkaterület: 0421/64 hrsz.

Időjárás: felhős, borongós idő

Fémkereső műszer típusa: Minelab Equinox 800

Leletkísérők sorszáma: 0181 – 0196

Dél előtt a 0421/64 helyrajzi számú, tárcsázott, tarlón folytattuk a fémkereső műszeres kutatást. A terület továbbra is leletekben közepesen gazdag, a mai napon 181-től 196-ig osztottuk ki a leletkísérő sorszámoikat.

A leletek leírása:

181. ólomdarab,

182. középkori dénár,

183. római érme,

184. ólomdarab,

185. bronzdísz,

186. ovális bronzlap,

187. középkori dénár,

188. tükör töredéke,

189. fibula töredéke,

190. római kisbronz,

191. rézveret,

192. római dénár,

193. rézlemez töredéke,

194. római dénár,

195. bronz mandzsettagomb,

196. bronzfibula töredéke.

2019. szeptember 5.

Résztevők: Csányi Viktor, Kocsis Imre

Munkaidő: 8:15 – 14:00

Munkaterület: 0421/65 hrsz.

Időjárás: napos, meleg idő

Fémkereső műszer típusa: Minelab Equinox 800

Leletkísérők sorszáma: 0197 – 0211

Folytattuk a 0421/65 helyrajzi számú területen a fémkereső műszeres kutatást. A gazos, tarlón hagyott területen közepes leletsűrűséget figyeltünk meg. A leletek sorszáma: 197-től 211-ig.

A leletek leírása:

197. középkori dénár,	205. fibula töredéke,
198. bronzfibula töredéke,	206. késnyél borítása,
199. réztárgy töredéke,	207. bronzkarperec töredéke,
200. római dénár,	208. bronzfibula töredéke,
201. fibula töredéke,	209. rézlemez töredéke,
202. késnyélvég,	210. karperec töredéke,
203. bronzveret,	211. bronzfibula töredéke.
204. középkori dénár,	

2019. szeptember 22.

Résztevők: Csányi Viktor, Kocsis Imre, id. Kocsis Imre

Munkaidő: 12:00 – 18:00

Munkaterület: 0421/70 hrsz.

Időjárás: napos, meleg idő

Fémkereső műszer típusa: Minelab Equinox 800

Leletkísérők sorszáma: 0212 – 0238

A mai napon egy új terület bejárását kezdtük meg. A 0421/70 helyrajzi számú területen korábban napraforgó volt, aratás után megtárcsázták a területet, de a napraforgósárak nehezítették a kutatást. A leletkísérők sorszáma: 212-től 238-ig.

A leletanyag leírása:

212. középkori dénár,	219. lemeztöredék,
213. középkori dénár,	220. ólomdarab,
214. középkori dénár,	221. fémedény töredék,
215. középkori dénár,	222. középkori dénár,
216. középkori dénár,	223. ruhakapocs,
217. késnyélvég,	224. középkori dénár,
218. pántgyűrű,	225. ólomgolyó,

226. középkori dénár,
227. ólomdarab,
228. késnyélvég,
229. középkori dénár,
230. késnyélborító rézlemez,
231. középkori dénár,
232. hajlított ólomrúd,

233. középkori érem,
234. késnyélvég,
235. éremtöredék(?),
236. középkori dénár,
237. késnyélvég,
238. középkori érem.

2019. szeptember 25.

Résztevők: Csányi Viktor, Kocsis Imre

Munkaidő: 8:30 – 14:30

Munkaterület: 0421/70 hrsz.

Időjárás: borongós, őszi idő

Fémkereső műszer típusa: Minelab Equinox 800

Leletkísérők sorszáma: 0239 – 0261

Folytattuk a 0421/70 helyrajzi számú terület kutatását. A rossz látási viszonyok ellenére közepes lelettségűségeket dokumentáltunk. A leletek sorszáma: 239-től 261-ig.

A leletanyag leírása:

239. középkori érem,
240. fejsze,
241. középkori érem,
242. ólomdarab,
243. középkori érme,
244. ruhakapocs töredéke,
245. középkori dénár,
246. karikagyűrű (réz)
247. középkori érem,
248. érem töredéke,
249. késnyélveret,
250. római kisbronz,

251. késnyélvég,
252. középkori érme,
253. késnyélvég,
254. középkori érem,
255. késnyélvég,
256. középkori érem,
257. késnyélvég,
258. ólomdarab,
259. középkori érem,
260. átfűrt ólomdarab,
261. zabla (újkori).

2019. szeptember 26.

Résztevők: Csányi Viktor, Kocsis Imre

Munkaidő: 8:30 – 12:00

Munkaterület: 0421/70 hrsz.

Időjárás: esős, szeles, őszi idő

Fémkereső műszer típusa: Minelab Equinox 800

Leletkísérők sorszáma: 0262 – 0265-ig

Délelőtt tovább folytattuk a 0421/70 helyrajzi számú terület fémkeresős kutatását. A tárcsázott, napraforgó-száras területen a rossz időjárás miatt felfüggesztettük a kutatást. A leletek sorszáma: 262-től 256-ig.

A leletanyag leírása:

262. késnyélvég,	264. késnyélvég,
263. bronz ruhakapocs töredéke,	265. vascsat (lószerszámzat).

2019. október 1.

Résztevők: Csányi Viktor, Kocsis Imre

Munkaidő: 8:30 – 14:45

Munkaterület: 0421/70 hrsz.

Időjárás: napos, meleg, őszi idő

Fémkereső műszer típusa: Minelab Equinox 800

Leletkísérők sorszáma: 0266 – 0303

Tovább folytattuk a 0421/70 helyrajzi számú terület fémkereső műszeres kutatását. A mai napon relatíve sok lelet került elő. A terület továbbra is csak tárcsázott, napraforgó-száras volt. A leletek sorszáma: 266-tól 303-ig.

A leletanyag leírása:

266. gyűszű,	285. késnyélvég,
267. késnyélvég,	286. ruhakapocs töredéke,
268. középkori érem,	287. nagyobb ólomöntvény,
269. ólomplomba,	288. középkori ezüstdénár,
270. ezüstdénár,	289. ólomdarab,
271. késnyélvég,	290. középkori ezüstdénár,
272. mérlegsúly(?),	291. ólomdarab,
273. ezüstdénár töredéke,	292. gyűrű,
274. kerek ólomdarab,	293. összehajtott ólomlemez,
275. késnyélvég,	294. középkori érem,
276. középkori ezüstpénz,	295. ezüst ruhakapocs darabja,
277. összetekert rézdrót,	296. kerek lemez, két áttöréssel
278. középkori érem,	297. ólomdarab,
279. lapos, kerek ólomkorong,	298. ólomdarab,
280. középkori érem töredéke,	299. ólomgolyó,
281. ólomgolyó,	300. gyűszű,
282. középkori érem töredéke,	301. összehajtott lemez (kapocs),
283. összehajtott lemez (kapocs),	302. római bronzpénz,
284. lapos, kerek ólomkorong,	303. ólomplomba.

2019. október 2.

Résztevők: Csányi Viktor, Kocsis Imre
Munkaidő: 8:30 – 14:45
Munkaterület: 0421/70 hrsz.
Időjárás: napos, meleg idő, enyhe széllel
Fémkereső műszer típusa: Minelab Equinox 800
Leletkísérők sorszáma: 0304 – 0340

A mai napon tovább folytattuk a 0421/70 helyrajzi számú, tárcsázott, napraforgó-száras terület kutatását. Továbbra is közepes leletsűrűség mellett gyűjtöttük a régészeti leleteket. A leletkísérők sorszáma: 304-től 340-ig.

A leletanyag leírása:

304. vaskarika szeggel,	323. öntött bronz szíjvég,
305. késnyélvég veret,	324. késnyélvég,
306. bronztárgy töredéke,	325. középkori érem,
307. késnyélvég, öntött bronz,	326. ólomdarab,
308. ólomdarab,	327. késnyélvég,
309. középkori érem,	328. ólomdarab,
310. ruhakapocs darabja,	329. késnyélvég,
311. középkori pénz,	330. középkori érem,
312. összehajtott lemezdarab,	331. késnyélvég,
313. középkori érem töredéke,	332. középkori érem,
314. gyűrű feje,	333. késnyélvég,
315. késnyélvég,	334. kerek ólomdarab,
316. gyűszű töredéke,	335. késnyélvég,
317. középkori érem,	336. ólomdarab,
318. késnyélvég,	337. bronz-töredék (kereszt(?)),
319. ólomgolyó (deformált),	338. összehajtott lemezdarab (kapocs),
320. összehajtott lemezdarab,	339. késnyélvég,
321. késnyélvég(?),	340. hegyes, hajlított, vésett díszes lemezdarab.
322. ruhakapocs (darabja),	

2019. október 8.

Résztevők: Csányi Viktor, Kocsis Imre
Munkaidő: 8:30 – 14:30
Munkaterület: 0421/69, 0421/70 hrsz.
Időjárás: napos, szeles idő
Fémkereső műszer típusa: Minelab Equinox 800
Leletkísérők sorszáma: 0341 – 0365

A mai napon befejeztük a 0421/70 helyrajzi számú terület nagy részén a kutatást és érintettük a szomszédos, 0421/69 helyrajzi számú területet is. A tárcsázott, növényi száras területen közepes leletsűrűséget figyeltünk meg. A leletek sorszáma: 341-től 365-ig.

A leletanyag leírása:

341. vaskarika (újkor),	354. középkori érme töredéke,
342. bronzcsengő(?),	355. ruhakapocs töredéke,
343. késnyélvég,	356. lapos ólomdarab,
344. középkori éremtöredék,	357. késnyélvég,
345. középkori érem,	358. késnyélveret,
346. késnyélvég,	359. összehajtott lemezdarab (kapocs),
347. éremtöredék,	360. gyűrű töredéke,
348. késnyélvég,	361. összehajtott lemezdarab (kapocs),
349. középkori érem,	362. késnyélborítás,
350. ólomgolyó,	363. bronzöntvény,
351. késnyélvég,	364. ólomdarab,
352. átlukasztott érem,	365. középkori érme töredéke (átlukasztott).
353. késnyél lemez,	

2019. október 12.

Résztevők: Csányi Viktor, Kocsis Imre, id. Kocsis Imre

Munkaidő: 9:00 – 16:30

Munkaterület: 0390/47, 0421/70 hrsz.

Időjárás: napos, meleg, szeles idő

Fémkereső műszer típusa: Minelab Equinox 800

Leletkísérők sorszáma: 0366 – 0441

A 0421/70 helyrajzi számú területen, valamint a 0390/47 helyrajzi számú területen végeztünk ma fémkereső műszeres kutatást. A terület tárcsázott, tarló volt mindkét esetben. A leletek sorszáma: 366-tól 441-ig.

A leletek leírása:

366. átlukasztott lemezdarab,	376. gyűszű,
367. érme (garas(?)),	377. késnyélborítás,
368. gyűszű töredéke,	378. szűrőbetét,
369. gyűszű,	379. vascsat,
370. késnyélborítás,	380. késnyélvég,
371. középkori érem,	381. ólomdarab,
372. ólomdarab,	382. középkori ezüstdénár,
373. középkori érem,	383. gyűrű,
374. rézlemez darabja,	384. ólomdarab,
375. lemezdarab,	385. ólomdarab,

386. ólomdarab,	414. fémtárgy,
387. lemezdarab,	415. bronz pártáövmelevítő(?),
388. modern lemezdarab,	416. gyűrű töredéke,
389. késnyélborítás,	417. ezüst ruhakapocs,
390. lemezdarab,	418. késnyélvég,
391. lemezdarab,	419. ólomdarab,
392. éremdarab,	420. középkori érem,
393. éremdarab,	421. középkori érem,
394. lemezdarab,	422. bronzgomb,
395. késnyélborítás,	423. bronzveret,
396. középkori érem,	424. ólomdarab,
397. késnyélvég,	425. ólomdarab,
398. veret,	426. késnyélveret,
399. ólomdarab,	427. késnyélvég,
400. bronzcsat,	428. bronzkarika töredéke,
401. bronzveret,	429. középkori érem,
402. bronzgyűrű,	430. bronztárgy,
403. vaskarika,	431. késborítás,
404. lemeztöredék,	432. középkori érme,
405. késnyélvég,	433. késnyélvég,
406. középkori ezüstdénár,	434. középkori érem,
407. lemezdarab,	435. késnyélvég,
408. bizánci aspron,	436. ólomplomba(?),
409. lemezdarab,	437. késnyélvég,
410. késnyélvég,	438. ólomplomba,
411. lemezdarab,	439. késnyélvég,
412. középkori ezüstdénár,	440. gyűszű,
413. gyűrű,	441. késnyélvég.

2019. október 14.

Résztevők: Csányi Viktor, Kocsis Imre

Munkaidő: 8:30 – 14:30

Munkaterület: 0388/9, 0388/10 hrsz.

Időjárás: napos, meleg idő

Fémkereső műszer típusa: Minelab Equinox 800

Leletkísérők sorszáma: 0442 – 0457

A mai napon a 0388/10 és a 0388/9 helyrajzi számú, gazos, tarlós területen folytattuk a fémkereső műszeres kutatást. A leletek sorszáma: 442-től 457-ig.

A leletanyag leírása:

442. késnyélvég,	444. pántgyűrű (bronz),
443. középkori ezüstpénz,	445. késnyélvég,

446. középkori ezüstdénár,
447. késnyélvég,
448. középkori ezüstdénár,
449. késnyélvég,
450. középkori dénár,
451. gyűszű,

452. középkori érem,
453. félgömbös ólomdarab,
454. középkori érem,
455. ólomdarab,
456. réztárgy,
457. ólomdarab.

2019. október 15.

Résztevők: Csányi Viktor, Kocsis Imre

Munkaidő: 8:30 – 14:30

Munkaterület: 0388/7, 0388/8 hrsz.

Időjárás: napos, meleg, őszi idő

Fémkereső műszer típusa: Minelab Equinox 800

Leletkísérők sorszáma: 0458 – 0466

A mai napon a 0388/8 és 0388/7 helyrajzi számú területeken végeztünk fémkereső műszeres kutatást. A terület tárcsázott, gazos volt. A leletek sorszáma: 458-tól 466-ig.

A leletanyag leírása:

458. bronzcsat töredéke,
459. középkori érme,
460. bronzcsüngő,
461. ólomdarab,
462. öntött bronzveret (gomb(?)),

463. ólomtárgy töredéke,
464. középkori ezüstdénár,
465. bronzkarperec töredéke,
466. ólomdarab.

2019. október 20.

Résztevők: Csányi Viktor, Kocsis Imre, id. Kocsis Imre

Munkaidő: 9:00 – 17:30

Munkaterület: 0388/9, 0388/10 hrsz.

Időjárás: napos, szeles, őszi idő

Fémkereső műszer típusa: Minelab Equinox 800

Leletkísérők sorszáma: 0467 – 0490

A mai napon a 0388/9 és 0388/10 helyrajzi számú területen végeztünk fémkereső műszeres kutatást. A tárcsázott terület meglehetősen gazos volt. A leletek sorszáma: 467-től 490-ig.

A leletek leírása:

467. középkori dénár,
468. bronzkarika,
469. késnyélvég,
470. középkori ezüstdénár töredéke,

471. krajcár,
472. gyűszű,
473. kopott érem,
474. bronzfibula töredéke,

475. bronzcsat töredéke,
476. késnyélvég,
477. ólomdarab,
478. késtőredék,
479. fülesgomb,
480. ólomdarab,
481. pipakupak(?),
482. középkori érme,

483. ólomdarab,
484. középkori ezüstdénár töredéke,
485. katonagomb(?),
486. középkori érme,
487. ólomdarab,
488. középkori ezüstdénár töredéke,
489. réztárgy töredéke,
490. középkori ezüstdénár.

2019. október 24.

Résztevők: Csányi Viktor, Kocsis Imre

Munkaidő: 8:00 – 14:30

Munkaterület: 0388/9, 0388/10 hrsz.

Időjárás: napos, szeles idő

Fémkereső műszer típusa: Minelab Equinox 800

Leletkísérők sorszáma: 0491 – 0501

A mai napon tovább folytattuk a 0388/9 és 0388/10 helyrajzi számú, gazos, tárcsázott területeken a fémkereső műszeres kutatást. A leletek sorszáma: 491-től 501-ig.

A leletanyag leírása:

491. ólomdarab,
492. gomb,
493. lemezdarab,
494. ólomdarab,
495. bronzból préselt dísz,
496. ólomdarab,

497. bronztárgy,
498. ólomgolyó,
499. ólomdarab,
500. középkori ezüstdénár,
501. ólomdarab.

2019. október 28.

Résztevők: Csányi Viktor, Kocsis Imre

Munkaidő: 8:00 – 13:00

Munkaterület: 0390/27 hrsz.

Időjárás: napos, szeles, enyhe idő

Fémkereső műszer típusa: Minelab Equinox 800

Leletkísérők sorszáma: 0502 – 0539

A mai napon a 0390/27 helyrajzi számú területen végeztünk fémkereső műszeres kutatást. A kultivátorozott, vetésre előkészített terület leletekben meglehetősen gazdag, ez a felszínen lévő edénytöredékek intenzitásából is jól látható. A leletek sorszáma: 502-től 539-ig.

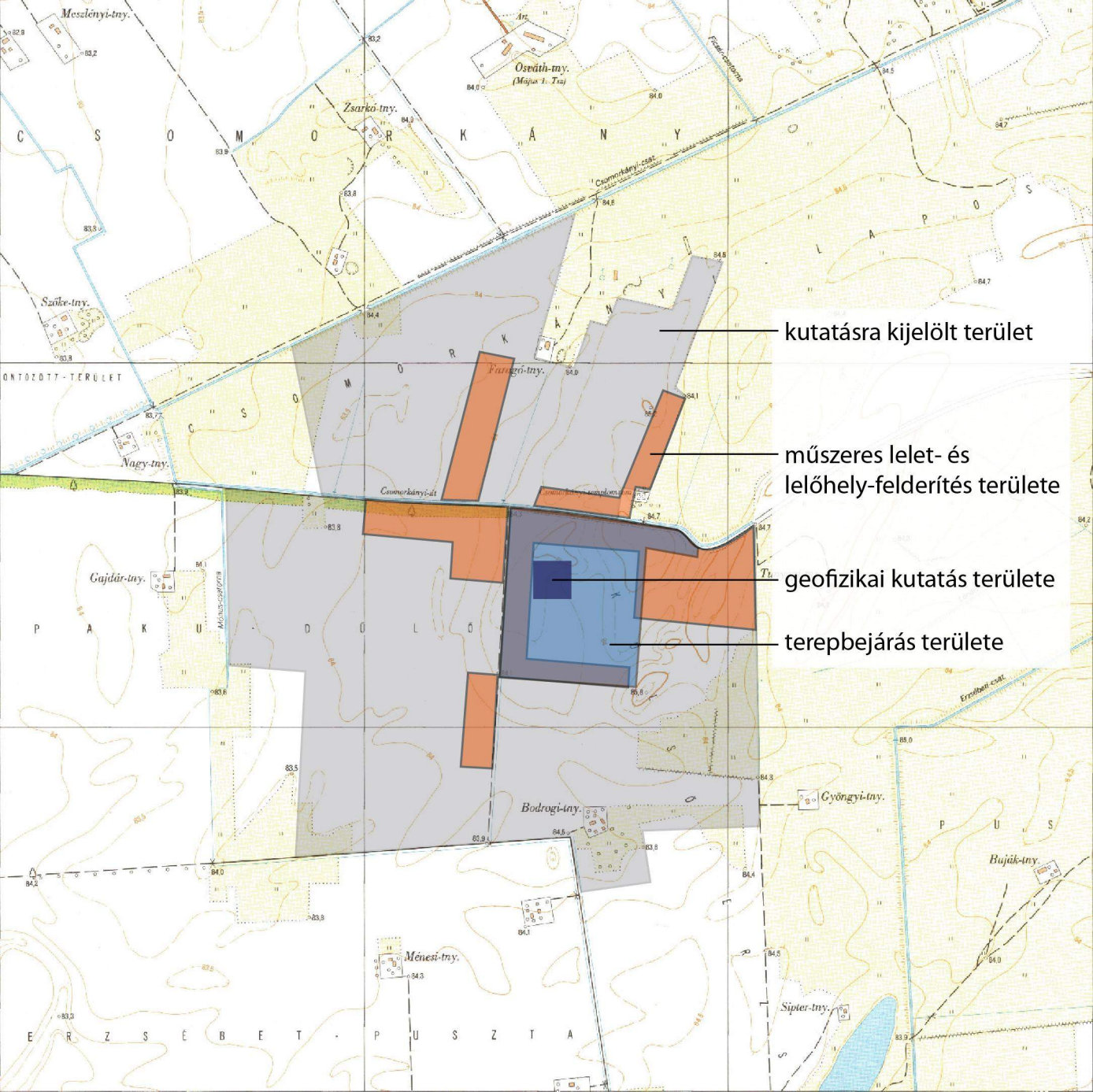
A leletanyag leírása:

502. éremtöredék,
503. réztárgy,
504. középkori érem,
505. késnyélvég,
506. középkori érem,
507. ruhakapocs(?),
508. kopott érem,
509. középkori érme,
510. középkori érme,
511. félgömbös, átfúrt díszű hajtű fejének
töredéke,
512. díszes bronzveret,
513. kopott érme,
514. ólomplomba,
515. középkori érme,
516. késborító lemez,
517. átfúrt ólomdarab,
518. középkori ezüstdénár töredéke,
519. késnyélborítás,
520. középkori ezüstdénár,
521. ruhakapocs töredéke,
522. bronzdísz(?),
523. római dénár töredéke,
524. lemezdarab,
525. késnyélvég,
526. lemezdarab,
527. ruhakapocs darabja,
528. középkori ezüstdénár,
529. gyűrű töredéke,
530. késnyélvég,
531. kopott, római kisbronz,
532. gyűrű töredéke,
533. összetekert lemez,
534. késnyélvég,
535. kopott érem,
536. gyűszű,
537. lemeztöredék,
538. késnyélvég,
539. ólomplomba

Hódmezővásárhely, 2019. október 28.

.....
Csányi Viktor
régész, a feltárás vezetője

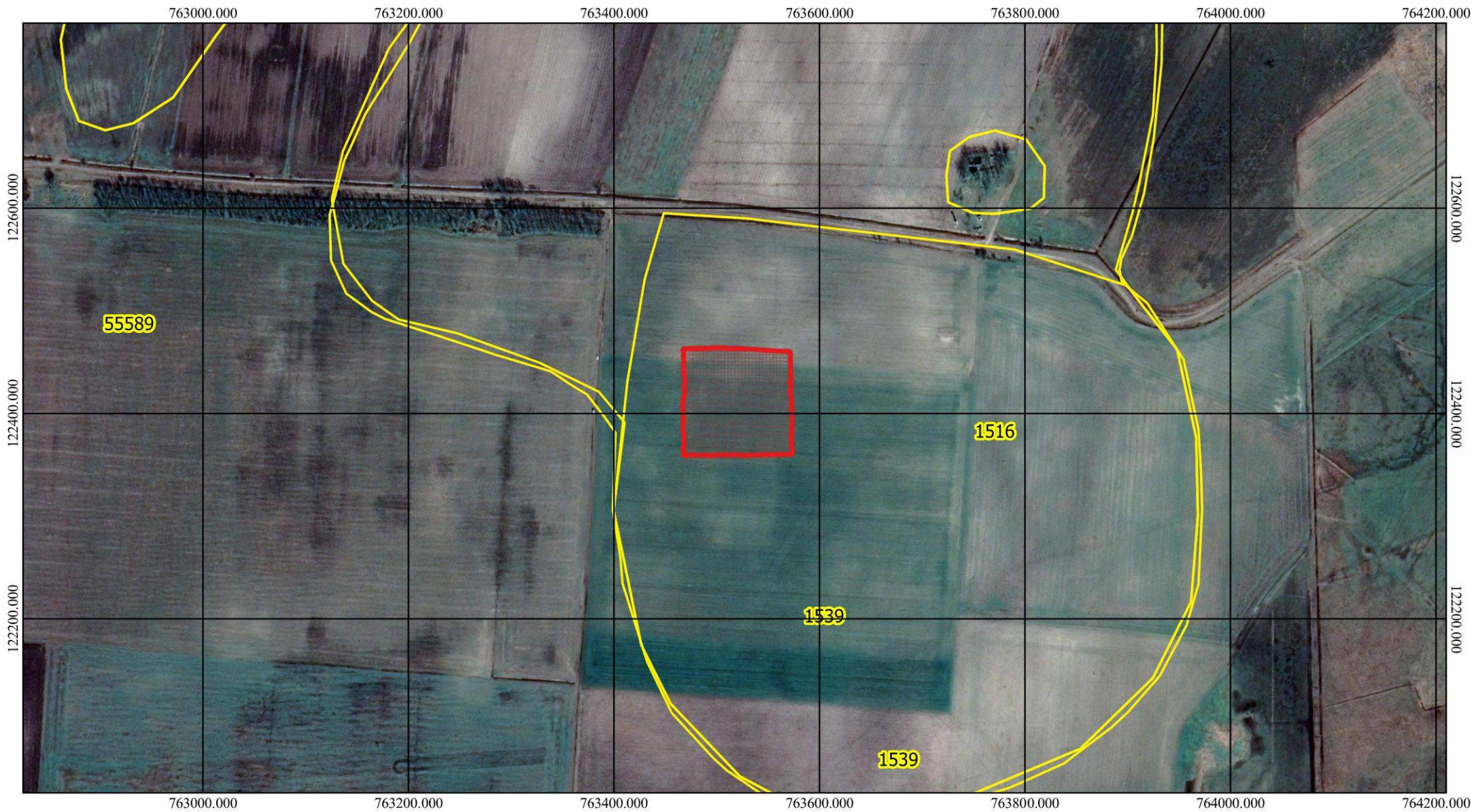

kutatásra kijelölt terület

műszeres lelet- és
lelőhely-felderítés területe

geofizikai kutatás területe

terepbejárás területe

Jelmagyarázat

- Környező lelőhelyek
- Geofizikai kutatás területe

**Csomorkány mezőváros 2019-2020. évi régészeti kutatása
program - geofizikai vizsgálat**

A régészeti geofizikai kutatás helyszíne a terület áttekintő térképén

0 100 200 m

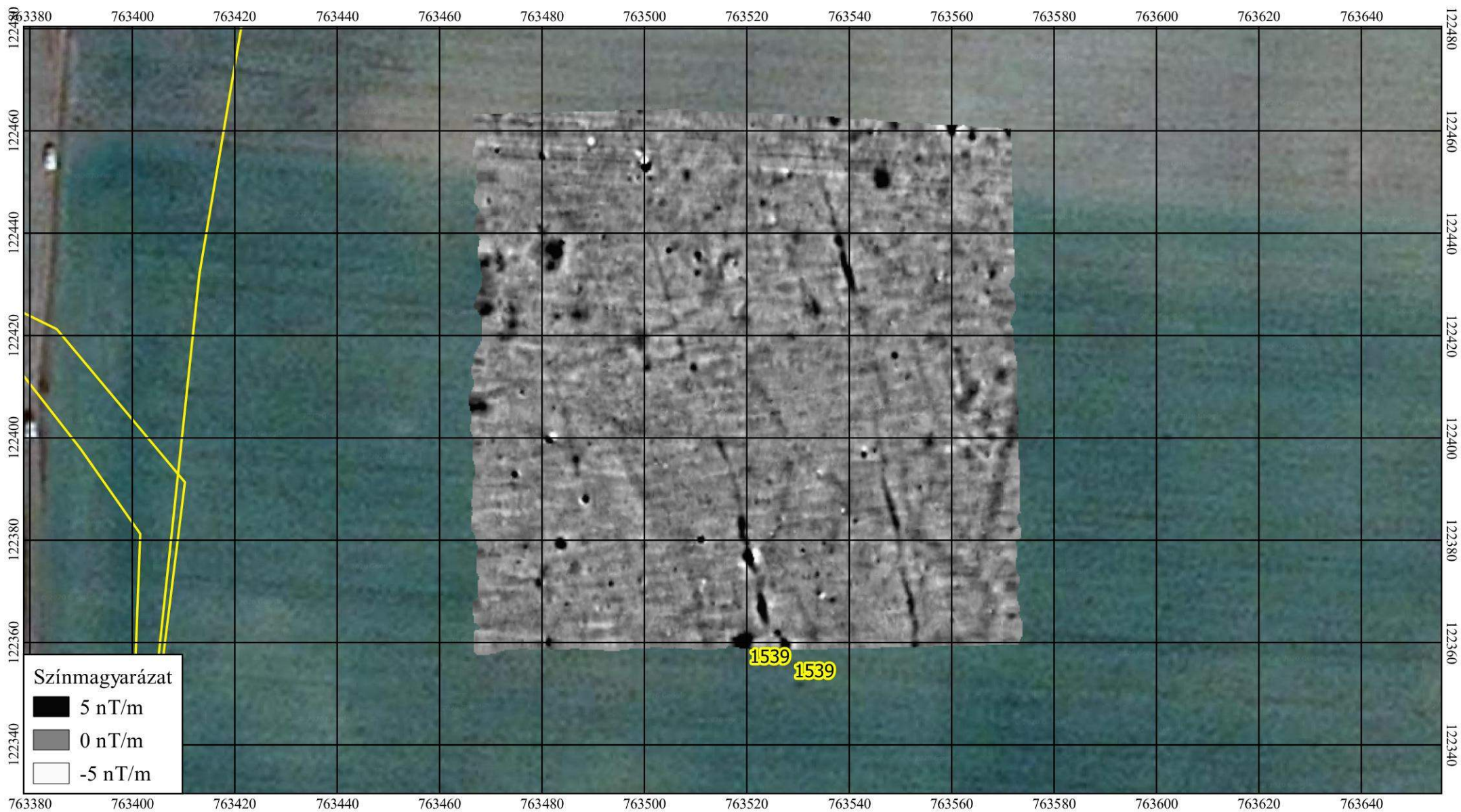

1:5000

1. ábra

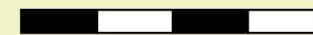
Jelmagyarázat

 Környező lelőhelyek

Csomorkány mezőváros 2019-2020. évi régészeti kutatása program - geofizikai vizsgálat

A vertikális gradiensmérés állománya

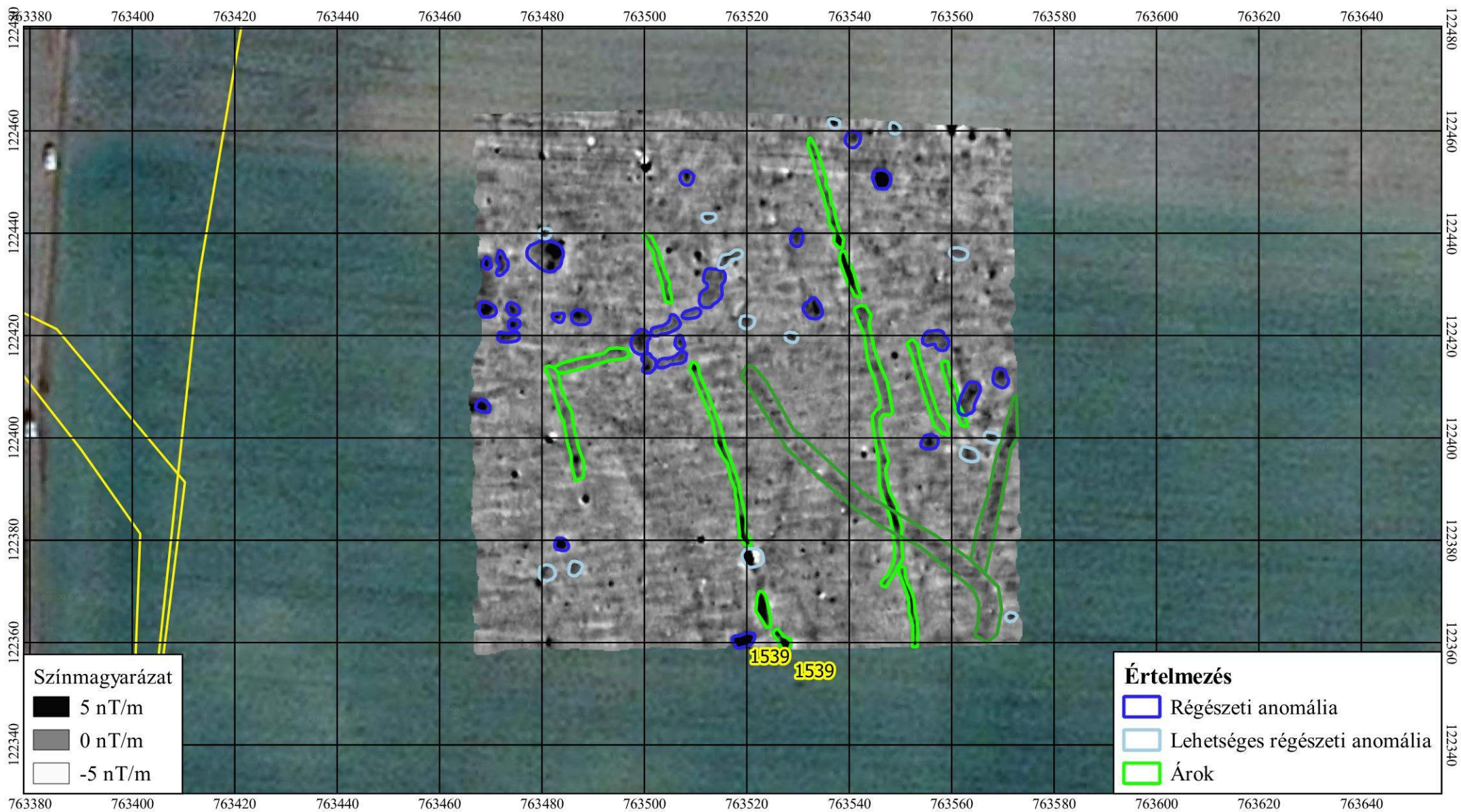
0 10 20 30 40 m

1:1000

2. ábra

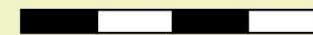
Jelmagyarázat

Környező lelőhelyek

Csomorkány mezőváros 2019-2020. évi régészeti kutatása program - geofizikai vizsgálat

A vertikális gradiensmérés állományának értelmezése 1.

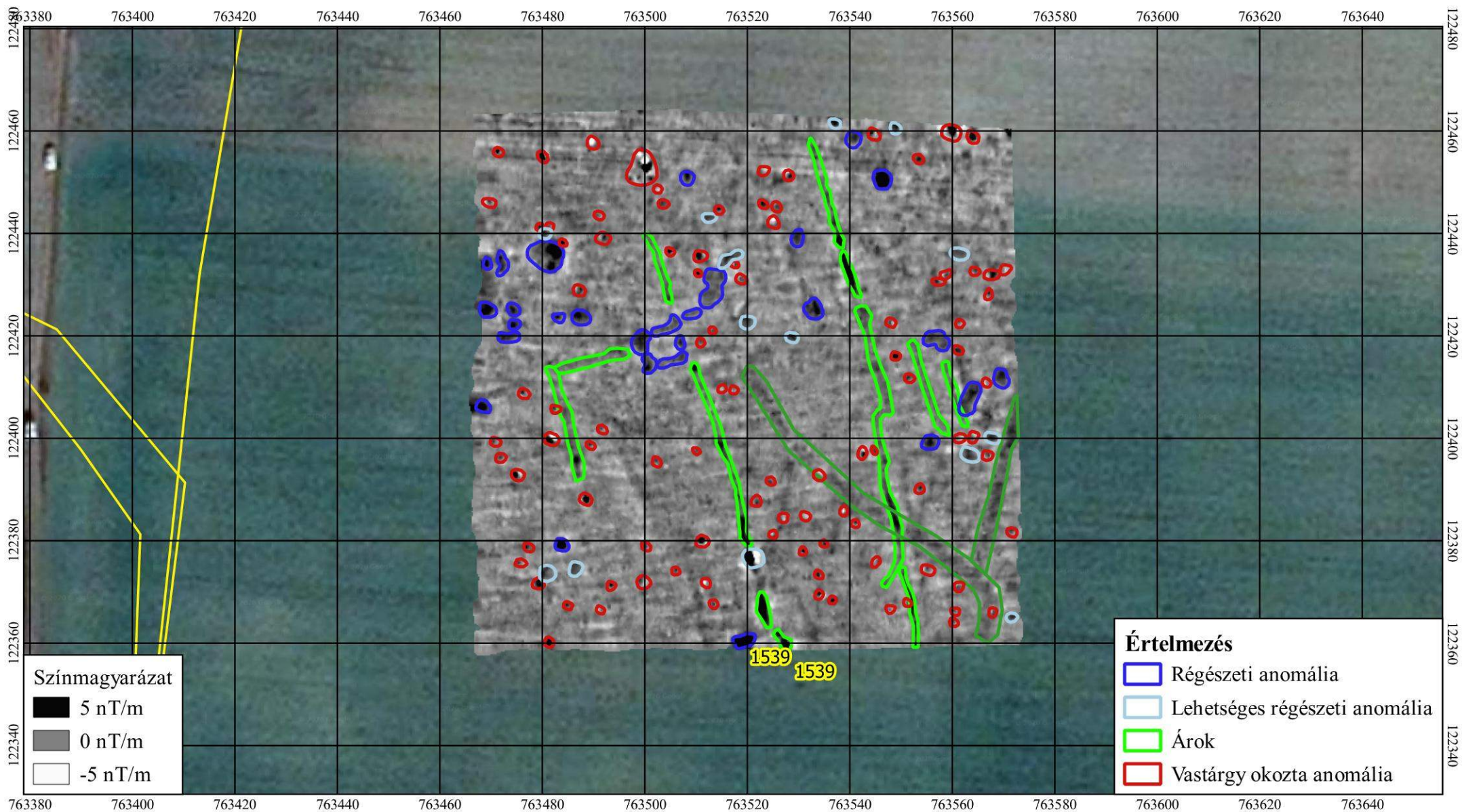
0 10 20 30 40 m

1:1000

3. ábra

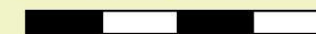
Jelmagyarázat

Környező lelőhelyek

Csomorkány mezőváros 2019-2020. évi régészeti kutatása program - geofizikai vizsgálat

A vertikális gradiensmérés állományának értelmezése 2.

0 10 20 30 40 m

1:1000

4. ábra

EOV 27-224

123

122

121

a terepbejárás területe 2019

kutatásra kijelölt terület

763

764

765

766

767

Tornyai János Múzeum és Közművelődési Központ

EOV 27-224

123

műszeres lelet- és lelőhely-felderítés területe 2019

122

kutatásra kijelölt terület

121

Tornyai János Múzeum és Közművelődési Központ

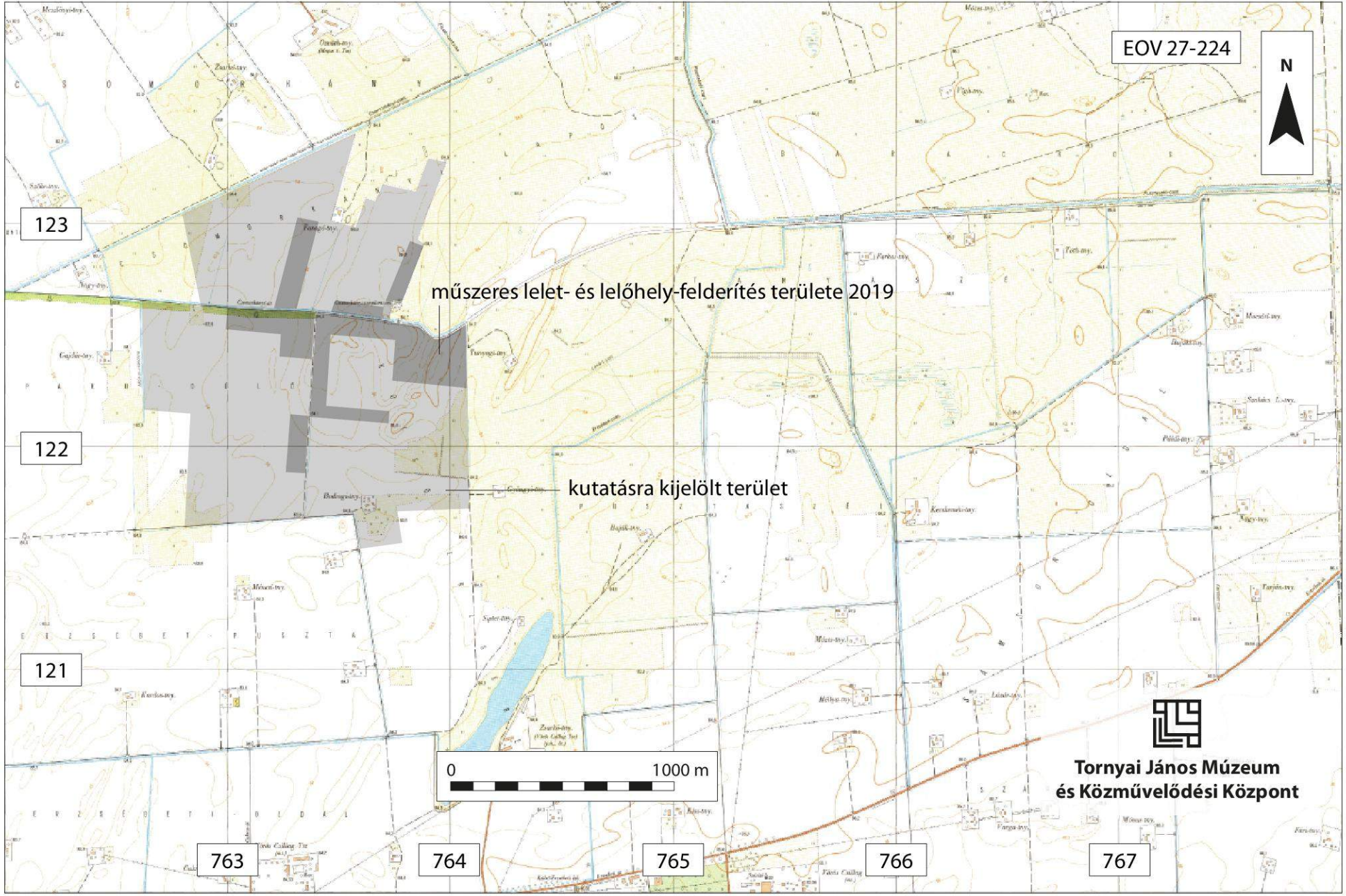
763

764

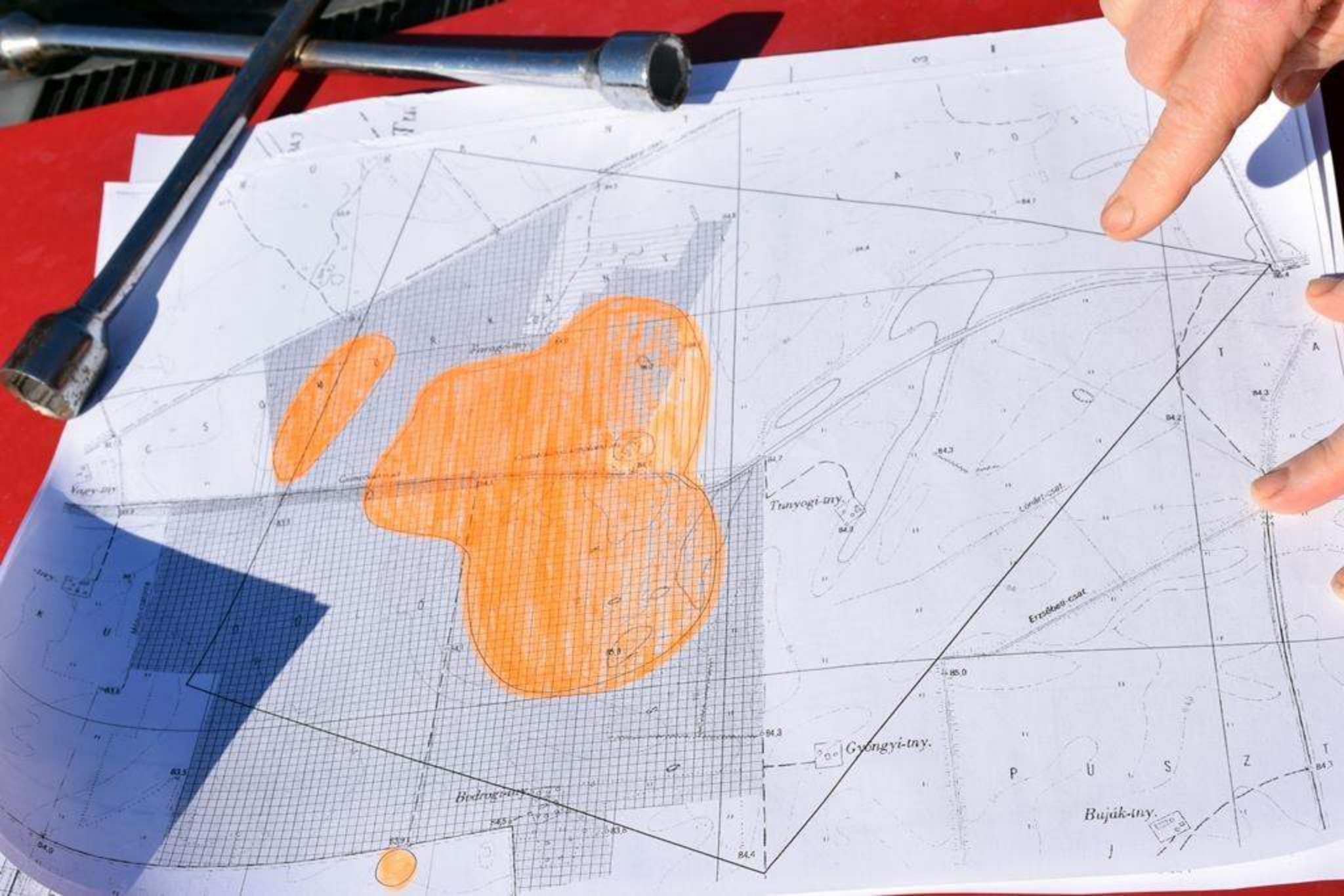
765

766

767

22

Blue 35 101

222

82
Powers

Roll of paper towels

Dettol Life
HYPOALLERGENIC
LAVENDER
10 X 500 ml
BRAAQLIFE

INNO-BAC
HAND SANITIZER

Amazon logo and shipping labels

Red-handled sprayer

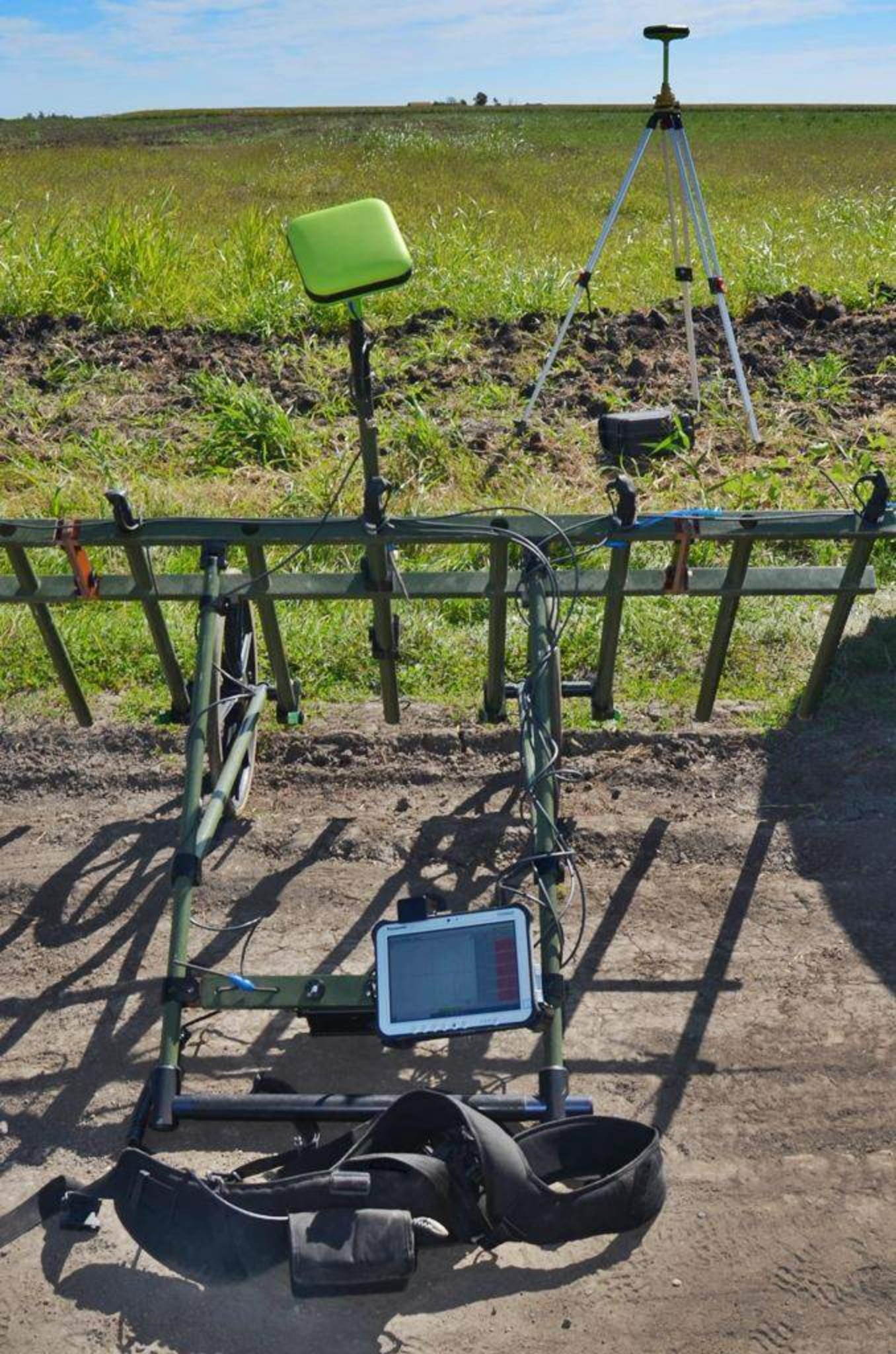

2024 2012

ÖSSZEGZŐ JELENTÉS

A HÓDMEZŐVÁSÁRHELY 0388/2–3, 0388/6–11, 0389/1, 0390/21–27, 0390/45–47, 0421/48–49, 0421/61–70 HELYRAJZI SZÁMÚ INGATLANOK TERÜLETÉNEK EGY RÉSZÉN (CSOMORKÁNY)

**A
HÓDMEZŐVÁSÁRHELY 2. LELŐHELYEN
(NYILVÁNTARTÁSI AZONOSÍTÓ SZÁMA: 1539)**

**A TORNYAI JÁNOS MÚZEUM ÉS KÖZMŰVELŐDÉSI KÖZPONT
ÁLTAL
2019. MÁRCIUS 20. ÉS 2019. OKTÓBER 28.
KÖZÖTT VÉGZETT**

**TEREPBEJÁRÁS, VALAMINT MŰSZERES LELET- ÉS LELŐHELY-
FELDERÍTÉS ELSŐDLEGES LELETFELDOLGOZÁSÁRÓL**

**TORNYAI JÁNOS MÚZEUM
ÉS KÖZMŰVELŐDÉSI KÖZPONT
HÓDMEZŐVÁSÁRHELY**

2021

A Tornyai János Múzeum és Közművelődési Központ 2019. március 20. és 2019. október 24. között terepbejárást, valamint műszeres lelet- és lelőhely-felderítést (fémkereső műszeres kutatást) végzett a Hódmezővásárhely 0388/2–3, 0388/6–11, 0389/1, 0390/21–27, 0390/45–47, 0421/48–49, 0421/61–70 helyrajzi számú ingatlanok területének egy részén.

A Tornyai János Múzeum és Közművelődési Központ 2019. március 12-én a Csongrád Megyei Kormányhivatal Szegedi Járási Hivatala Hatósági Főosztály 2. Építésügyi és Örökségvédelmi Osztálya részére megküldte az érintett területre vonatkozóan az engedélyhez nem kötött feltárási tevékenységekre vonatkozó munkakezdés bejelentést (TJM ikt.sz.: 157/2019-2; 157/2019-3). A tervezett terepbejárás, valamint fémkereső műszeres kutatás két régészeti lelőhely területét érintette: Hódmezővásárhely 2. lelőhely (nyilvántartási azonosító száma: 1539), Hódmezővásárhely 393. lelőhely (nyilvántartási azonosító száma: 55589), azonban tényleges kutatásra az utóbbi lelőhely területén, illetve annak közvetlen közelében nem került sor 2019-ben. A Csongrád Megyei Kormányhivatal Szegedi Járási Hivatala Hatósági Főosztály 2. Építésügyi és Örökségvédelmi Osztálya a CS-06/D01/0841-2/2019 ügyiratszámú értesítésében a bejelentett tevékenységek megkezdését tudomásul vette.

Az intenzív terepbejárás elvégzésére 2019. március 20. és 2019. április 4. között került sor. Előzetesen térképen a teljes kutatásra kijelölt területet 20x20 m-es négyzethálókra osztottuk. Ezeket az egységeket egyedi azonosítóval (1-től n-ig) láttuk el. A terepbejárással párhuzamosan tűztük ki a 20x20 m-es szelvényeket. A leletanyagot minden esetben egységenként külön csomagoltuk és a feldolgozás során külön kezeltük. A 2019-ben bejárt terület nagysága 17,36 hektár volt. 2019-ben terepbejárást az alábbi helyrajzi számú területeken végeztünk: 0390/24, 0390/25, 0390/26, 0390/27, 0390/46, 0390/47.

Műszeres lelet- és lelőhely-felderítésre 2019. április 7. és 2019. október 28. között került sor (összesen 27 alkalom). 2019. október 28. után a terület személygépjárművel nem volt megközelíthető. 2019-ben fémdetektoros kutatást az alábbi helyrajzi számú területeken végeztünk: 0388/3, 0388/6, 0388/7, 0388/8, 0388/9, 0388/10, 0390/24, 0390/25, 0390/26, 0390/27, 0390/46, 0390/47, 0421/64, 0421/65, 0421/66, 0421/69, 0421/70. Az előkerült leletek helyét minden esetben GPS készülékkel EOV koordinátarendszerben rögzítettük. A leleteket külön csomagoltuk és 1-től n-ig egyedi azonosítóval láttuk el. 2019-ben összesen 539 db tárgy került elő.

A Tornyai János Múzeum és Közművelődési Központ a terepbejárásról, valamint műszeres lelet- és lelőhely-felderítésről szóló jelentést (TJM ikt. sz.: 111/2020-3) korábban megküldte a jogszabályban meghatározott intézmények részére.

Az elsődleges leletfeldolgozás munkálatai csak 2021 augusztusában fejeződtek be, mivel a járványügyi veszélyhelyzettel összefüggésben 2019 és 2020 során több alkalommal elrendelt otthoni munkavégzés, valamint másirányú feladatellátás nem tette lehetővé a kizárólagosan intézményi keretek között végezhető munkafázisok (pl. restaurálás, nyilvántartásba vétel) időben történő elvégzését.

Az elsődleges leletfeldolgozás eredményeit a következőképpen összegezhetjük. A feltárt leletanyag a Tornyai János Múzeum és Közművelődési Központban került végleges elhelyezésre.

A leletek (20 db M30-as ládányi, raschel zsákokba csomagolt leletanyag: kerámia, kő, állatsont, téglák, paticsok, valamint 539 db egyedileg csomagolt fémtárgy) tisztítását és restaurálását M. Balázs Zsuzsanna restaurátor (TJM) végezte el 2019 áprilisa és 2020 októbere között. A restaurálási dokumentáció (2020. október 29.) egy példánya az elsődleges leletfeldolgozási dokumentáció része. A terepbejárás leletanyagának tisztításában részt vett: Csányi Viktor, Szántó Lili, Imre Lajos, Kocsis Imre.

A terepbejárás során 447 db 20x20 m-es parcella dokumentálására került sor. Az intenzív terepbejárásból származó leletanyagot már a csomagoláskor is válogattuk, anyagtípusonként, külön zacskózva kerültek a múzeumba (az újkorinak meghatározható használati tárgyakat nem csomagoltuk el). A múzeumba került leletek közül a téglák és paticsok teljes körűen selejtezésre kerültek (lásd a dokumentáció részeként csatolt selejtezési jegyzőkönyvet), azonban a többi anyagcsoportban (kerámia, kő, állatsont) nem került sor selejtezésre. A leletanyag, különös tekintettel a kerámiaanyag parcellánkénti, részletes feldolgozását és elemzését Dr. Béres Mária végezte el további külsős kutatók bevonásával. A teljes terepbejárási anyag gyarapodási naplóba került. Gyarapodási száma: 2019.1. (lásd a melléklet nyilvántartást).

A terepbejárás során összegyűjtött kerámiaanyag egy részéről (1884 db tárgy) Szántó Lili 2020–2021-ben összesen 1884 tárgy-, illetve profilrajzot készített.

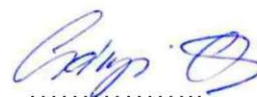
A terepbejárás során előkerült kőzet-, csiga-, valamint kagylóanyagok feldolgozását egyetemi szakdolgozata keretében Imre Lajos végezte el 2019–2020-ban. 1715 kőzetminta, valamint 400 db malakológiai maradvány került feldolgozásra. Az elkészült elemzés a Tornyai János Múzeum Régészeti Adattárában 1131-2020. leltári számon található.

A műszeres lelet- és lelőhelyfelderítés során előkerült, restaurált régészeti fémanyag nyilvántartásba vételét Csányi Viktor végezte el 2020 decembere és 2021. augusztusa között Szabó-Hubay Attila Győző és Kocsis Imre közreműködésével. Összesen 534 db tárgy — szarmata, népvándorlaskor, avar, Árpád-kor, késő középkor/török kor, kora újkor/újkor, ismeretlen — került beletárolásra 530 tételszám alatt. A leletanyag a Tornyai János Múzeum Régészeti

Gyűjteményében a 2019.25.1–530. leltári számokon található. A nyilvántartásba vétellel párhuzamosan a tárgyak egy részéről (262 db tárgy) műtárgyfotók (készítette: Donka Gábor, digitális utómunka: Göbolyös Mihály) készültek.

A záróbeszámolóhoz korábban csatolt lelőhely-bejelentő adatlapokon szereplő, az előkerült korszakokra vonatkozó adatokat nem szükséges módosítani.

Hódmezővásárhely, 2021. augusztus 16.

Csányi Viktor
régész, a feltárás vezetője

CSONGRÁD-CSANÁD MEGYEI KORMÁNYHIVATAL

Ügyiratszám: CS-06/D01/05889-2/2021
ÉTDR azonosító:
ÉTDR iratazonosító:
Ügyintéző: Huszár Edit
Telefon: 62/680-132

Tárgy: Teljesítésigazolás kutatási program
keretében NKA támogatással végzett
feltárás ügyében
Hiv. sz.: -

Hódmezővásárhely 2. lelőhely,
nyilvántartási azonosító: 1539

IGAZOLÁS

Csányi Viktor (Tornyai János Múzeum és Közművelődési Központ), mint feltárásvezető kérésére a Csongrád-Csanád Megyei Kormányhivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Főosztálya, mint örökségvédelmi hatóság igazolja, hogy a *Hódmezővásárhely, Csomorkány lelőhely* elnevezésű lelőhelyen (hrs.: 0388/2-3, 0388/6-11, 0389/1, 0390/21-27, 0390/45-47, 0421/48-49, 0421/61-70) a Csongrád Megyei Kormányhivatal Szegedi Járási Hivatal Hatósági Főosztály 2. Építésügyi és Örökségvédelmi Osztály CS-06D/01/00841-2/2019 sz. értesítése alapján a *Hódmezővásárhely Csomorkány lelőhely* területén található Csomorkány mezőváros terepbejárása, műszeres lelet- és lelőhelyfelderítése, illetőleg CS-06/D01/00559-7/2020. számon jóváhagyott régészeti geofizikai mérés tárgyú kutatási program keretében végzett 2019-2020. évi feltárása befejeződött. A feltárás önerőből és az NKA pályázati támogatás (NKA 2019, pályázati az.: 207134/371) keretéből valósult meg a Tornyai János Múzeum és Közművelődési Központ nyilatkozata alapján.

Csányi Viktor ásató régész (Tornyai János Múzeum és Közművelődési Központ) a feltárásról a *a kulturális örökség védelmével kapcsolatos szabályokról* szóló 68/2018. (IV.9.) Korm. rendelet 26. §-a szerint az ásatás eredményeit összefoglaló 30 napos jelentését és feltárási dokumentációját az örökségvédelmi hatóság részére leadta.

Szeged, 2021. október 04.

Dr. Juhász Tünde

kormány megbízott nevében és megbízásából:

Huszár Edit
kormánytisztviselő

Postacím: Csongrád-Csanád Megyei Kormányhivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Főosztály
Építésügyi Hatósági Osztály 1.
6722 Szeged, Rákóczi tér 1.
Telefon: (06-62/680-139) Fax: (06-62/680-131)
E-mail: epitesugy.szeged@csongrad.gov.hu
www.csmkh.hu

Erről értesül:

1. Tornyai János Múzeum és Közművelődési Központ (ePapír)
Csányi Viktor régész
2. Irattár

